

ΕΛΠΙΔΑ, ΧΑΡΑ

ΚΑΙ... ΑΓΑΠΗ

Τὰ ἔσοδα ἀπὸ τὴν πώληση τοῦ βιβλίου
θά διατεθοῦν ὑπὲρ τῆς ἀνεγέρσεως
τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νεκταρίου στὴν Πρέβεζα

Συγγραφέας:
ΑΡΧΙΜ. ΙΩΗΛ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ISBN:.....
Copyright © 2016 ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ

Ἔκδοση:
Α', ΠΡΕΒΕΖΑ 2017

Ἐκτύπωση:
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ «ΜΕΛΙΣΣΑ»
Ἀσπροβάλτα Θεσ/νίκης
τηλ.: +30 23970 23313

Κεντρικὴ διάθεση:
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ
Ἱεροῦ Λόχου & Παπάγου, Ὑδατόπυργος
481 00 ΠΡΕΒΕΖΑ

ΤΗΛ. ΚΙΝ.: + 6986079799 / 6993746387

Ἀρχιμ. Ἰωήλ Νικολάου

ΕΛΠΙΔΑ, ΧΑΡΑ ΚΑΙ... ΑΓΑΠΗ

(Ἄρθρα καί Ὁμιλίες)

ΕΚΔΟΣΗ
ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ
ΠΡΕΒΕΖΑ 2017

* Οφείλουμε νά μείνουμε σταθεροί σ' αὐτά πού ἐλπίζουμε. Αὐτή μας ἡ ἐλπίδα μᾶς ἀσφαλίζει καί μᾶς βεβαιώνει σάν ἄγκυρα... (Ἐβραίους 6, 18-19)

* * *

* Ἡ χαρά ἡ δική μου (λέει ὁ Χριστός) νά εἶναι μέσα σας καί ἡ χαρά σας νά εἶναι ὀλοκληρωμένη (Ἰωάν. 15,11).

* * *

* Αὐτή εἶναι ἡ δική μου ἐντολή: νά ἀγαπᾶτε ὁ ἕνας τόν ἄλλο ὅπως ἐγώ σᾶς ἀγάπησα (Ἰωάν. 15,12).

* * *

* Όπως τό καράβι δέν ξεκινᾶ χωρίς ἄγκυρα ἔτσι καί ὁ ἄνθρωπος δέν ἀρχίζει κάτι χωρίς ἐλπίδα.

Ἡ ἄγκυρα εἶναι ἓνα ἀσφαλές στήριγμα γιά τό πλοῖο, μέσα στήν τρικυμία. Τί θά ἔκανε ὁ ναυτικός χωρίς αὐτή; Ἐτσι καί ἡ ἐλπίδα στό Θεό εἶναι ἓνα στήριγμα γιά τήν ψυχή τοῦ ἀνθρώπου στήν ἡμέρα τῆς θλίψεως καί τῆς δυσκολίας· χωρίς αὐτήν ὁ ἄνθρωπος θά βρισκόταν σέ κίνδυνο.

Ἡ ἄγκυρα ἀρπάζεται ἀπό κάτι πού δέ φαίνεται. Ἐτσι καί ἡ ἐλπίδα εἰσέρχεται στήν παρουσία τοῦ Θεοῦ καί ἀρπάζεται ἀπό πράγματα πού στόν πεπερασμένο ἄνθρωπο φαίνονται ἀνύπαρκτα καί ἄπιαστα.

Ἡ ἄγκυρα, ὅταν πιαστεῖ ἀπό ἓνα βράχο ἢ ἀπό κάτι ἄλλο στόν πυθμένα, κρατᾶ ὀλόκληρο τό πλοῖο σέ ἀσφάλεια. Ἐτσι καί ἡ ἐλπίδα, πιασμένη ἀπό τό Χριστό, τό βράχο τῶν αἰώνων, συγκρατεῖ τήν ψυχή ἀπό τό πνευματικό ναυάγιο.

Ἡ ἄγκυρα δέν θά εἶχε καμιά ἀξία ἂν δέν εἶχε τήν ἀλυσίδα πού τήν συνδέει μέ τό σκάφος. Ἐτσι καί ἡ ἐλπίδα χωρίς τήν πίστη δέν ἔχει ἀξία καί δέν μπορεῖ νά βοηθήσει τήν ψυχή στόν καιρό τῆς ἀνάγκης.

* * *

* Ὑπάρχει ἓνα φυτό πού σπάνια τό συναντᾶ κανείς στήν ἔρημο Σαχάρα. Τό φυτό αὐτό, μονολότι ριζώνει μέσα στήν κατάξερη ἄμμο, ὅμως ἔχει ὀλόδροσα φύλλα.

Αὐτό τό ταπεινό φυτό ἂν καί εἶναι στερεά ριζωμένο μέσα στήν πυρωμένη ἄμμο, ἔχει στή διάθεσή του ὅλα τά νερά τοῦ Ὤκεανοῦ. Ἐχει ἓνα πλῆθος ἀπό μικροσκοπικά στόματα, τά ὁποῖα ἀδιάκοπα ἀπομυζοῦν ὑγρασία ἀπό τόν ἀέρα, ὁ ὁποῖος τή φέρνει ἀπό τόν Ὤκεανό.

Τό ἴδιο καί ὁ ἀληθινός χριστιανός. Πάντα εἶναι χαρούμενος καί δροσερός, ἀκόμη καί μέσα στά μεγαλύτερα λιοπύρια τῆς ζωῆς, γιατί τή δροσιά τοῦ τή χαρίζει ὁ Ὤκεανός τῆς Θείας Χάριτος.

* * *

* Στή Ρουμανία ὑπάρχει μιᾶ κοιλάδα στήν ὁποία δέ φυτεύουν τίποτε ἄλλο, παρά τριαντάφυλλα, τά ὁποῖα προορίζονται γιά τήν ἀγορά τῆς Βιέννης.

Τὴν ἐποχὴ τῆς συγκομιδῆς τῶν ρόδων ἢ εὐωδία εἶναι τόσο ἔντονη σ' αὐτὴ τὴν κοιλάδα, ὥστε λίγα λεπτά ἂν μείνει κανεὶς σ' αὐτὴν, ὅπουδῆποτε καὶ ἂν πάει, στό διάστημα τῆς ἡμέρας, ἢ εὐωδία πού σκορπίζει γύρω του, μαρτυρεῖ ὅτι πέρασε ἀπὸ τὴν κοιλάδα τῶν ρόδων.

Καὶ ὁ Χριστιανὸς ὀφείλει νὰ σκορπίζει γύρω του τό ἄρωμα τῆς Ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Ὅφείλει νὰ γίνῃ «εὐωδία Χριστοῦ»...

ΠΑΛΛΗΚΑΡΙ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ένα σημαντικό κεφάλαιο τῆς Χριστιανικῆς πίστεως ἀποτελοῦν οἱ Νεομάρτυρες, οἱ ὅποιοι μαρτύρησαν ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Τότε, πού «ὄλα τάσκιαζε ἡ φοβέρα καὶ τὰ πλάκωνε ἡ σκλαβιά»· τότε, πού ἀπλωνόταν παντοῦ στὴν Ἑλλάδα, «πικρῆς σκλαβιάς χειροπιαστό σκοτάδι». Ἦταν ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιά. Προέρχονταν ἀπὸ ὄλες τὶς κοινωνικὲς τάξεις καὶ τὰ ἐπαγγέλματα. Κράτησαν ἀναμμένη τὴ φλόγα τῆς πίστεως στὰ δύσκολα ἐκεῖνα χρόνια, ὑπέμειναν μαρτύρια καὶ ἔχυσαν τὸ αἷμα τοὺς γιὰ τὸν Χριστό. Ἦγιναν μάρτυρες τῆς ἀλήθειας καὶ ἔδωσαν ὁμολογία πίστεως, ἀφοσίωσης καὶ ἀγάπης στὸν Χριστό.

Ένας ἀπὸ αὐτοὺς ἦταν ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ ἐκ Μονεμβασίας (+1773), πού γιορτάζει στίς 21 Ὀκτωβρίου. Πιὸ συγκεκριμένα, καταγόταν ἀπὸ τὸ χωριὸ Γεράκι. Ἦταν δεκαπεντάχρονος νέος, γιὸς ἱερέα. Τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη ἡ περιοχὴ βρισκόταν κάτω ἀπὸ τὸν τουρκικὸ ζυγὸ καὶ ὑπέφερε ἀπὸ συχνὲς ἐπιδρομὲς τῶν Ἀλβανῶν, πού αἰχμαλώτιζαν τοὺς Χριστιανούς, γιὰ νὰ τοὺς πουλήσουν στὰ σκλαβοπάζαρα. Κατὰ τὴ διάρκεια μιᾶς τέτοιας ἐπιδρομῆς σφαγιάσθηκε ὁ ἱερέας πατέρας του καὶ αἰχμαλωτίσθηκαν ὁ ἴδιος καὶ ἡ μητέρα του. Τοὺς πῆγαν στὴ Λάρισα καὶ τοὺς πούλησαν σ' ἕναν Τοῦρκο, ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη, πού δέν εἶχε δικά του παιδιά καὶ ἀποφάσισε νὰ υἱοθετήσῃ τὸν Ἰωάννη καὶ νὰ τὸν πείσει νὰ ἀσπασθεῖ τῇ θρησκείᾳ του. Τίποτα ὅμως δὲ στάθηκε ἱκανὸ νὰ μεταπείσει τὸ παλληκάρι τοῦ Χριστοῦ: οὔτε οἱ κολακεῖες καὶ ὑποσχέσεις γιὰ τιμὲς καὶ ἀξιώματα, οὔτε οἱ φοβέρες γιὰ τιμωρίες καὶ βάσανα, πού δέν τὰ ὑπολόγιζε καθόλου, ἀλλ' οὔτε πάλι οἱ μαγγανεῖες καὶ

τά μαγικλίκια, πού μεταχειρίσθηκε ἡ σύζυγος τοῦ Τούρκου, γιά νά τόν κάνει νά χάσει τήν ἀγνότητά του. Μάταια κοπίαζαν, γιατί διακήρυττε σέ αὐτούς κατηγορηματικά: «Δέ γίνομαι Τοῦρκος. Χριστιανός εἶμαι καί Χριστιανός θά πεθάνω».

Ἀφοῦ ἔφθασε ἡ νηστεία τῆς Παναγίας τοῦ Δεκαπενταυγούστου, ἔκλεισαν τόν Ἰωάννη στό στάβλο τοῦ κατωγείου. Ἐκεῖ τόν ὑπέβαλαν σέ μιά σειρά ἀπό βασανιστήρια μέρα καί νύκτα, τόν κρεμοῦσαν, τόν κάπνιζαν μέ ἄχυρα καί τόν κτυποῦσαν μέ τό σπαθί σ' ὅλο τό σῶμα, γιά νά ἀρτυθεῖ. Σάν βράχος ἀκλόνητος παρέμεινε ὁ Ἰωάννης, πού προτιμοῦσε νά πεθάνει τῆς πείνας μένοντας μέρες ὀλόκληρες νηστικός, παρά νά καταλύσει, ἐπικαλούμενος τή βοήθεια τῆς Παναγίας.

Τήν μητέρα του, πού τόν προέτρεπε καί τόν παρακινοῦσε νά καταλύσει ἐξ ἀνάγκης, μήν πεθάνει παράκαιρα καί τήν ἀφήσει ἀπαρηγόρητη στή σκλαβιά καί στήν ξενιτειά, τήν ἐπέπληξε μέ συστολή καί σεβασμό, διότι δέ μιμήθηκε τόν πατριάρχη Ἀβραάμ, πού γιά τήν ἀγάπη τοῦ Πλάστη του δέν δίστασε νά θυσιάσει τό μονάκριβο γιό του, καί τῆς ὑπενθύμισε ὅτι, σάν παιδί ἱερέα, εἶχε χρέος νά διαφυλάξει περισσότερο ἀπό τούς λαϊκούς τούς νόμους τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Τοῦρκος θύμωσε πάρα πολύ, πού ἓνα παιδί ἀντιστεκόταν μέ αὐτό τόν τρόπο στό θέλημά του, καί ἔμπηξε τό σπαθί του στή κοιλιά τοῦ Ἰωάννη. Τό παλληκάρι τοῦ Χριστοῦ πού ψυχορραγοῦσε δύο ὀλόκληρα μερόνυχτα, ἐξεδήμησε γιά τίς σκηνές τῶν Δικαίων λαμβάνοντας τό ἀμαράντινο στεφάνι τοῦ μαρτυρίου, σταθερό καί ἀκλόνητο στήν πίστη στόν Χριστό.

Ἡ ἐκπλήρωση κάθε ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ ἔχει τὴν ἀμοιβὴ τῆς· τῆ δίκαιη ἀνταπόδοση τοῦ Θεοῦ. Ὅσοι ἀγωνίστηκαν νὰ τηρήσουν τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ, μικρές ἢ μεγάλες, θά στεφανωθοῦν καί θά κληρονομήσουν τὴν αἰώνια Βασιλεία Του.

ΚΑΛΛΟΝΗ ΚΑΙ ΚΛΕΟΣ

Ο ἀληθινός χριστιανός ὀφείλει στή ζωή του νά ἐνδιαφέρεται γιά κάτι πιό πέρα, πιό οὐσιαστικό ἀπό τόν ἐπιούσιο ἄρτο καί τήν ἐφήμερη καλοπέραση. Νά ἐνδιαφέρεται γιά τήν πνευματική ζωή, τήν ἐσωτερική ζωή, τή ζωή κοντά στόν Χριστό καί στήν Ἐκκλησία. Τότε θά ἔχει ὡς πρότυπο, στήριγμα καί παρηγοριά τούς Ἁγίους τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἐνας ἀπό τούς πιό δημοφιλεῖς καί λαοφιλεῖς ἁγίους εἶναι ὁ ἅγιος ἔνδοξος ἱεράρχης Νικόλαος, ἐπίσκοπος Μύρων τῆς Λυκίας, ὁ Θαυματουργός. Ὑπῆρξε συναγωνιστής τῶν ἀποστόλων· ἔνθερμος μιμητής τοῦ Χριστοῦ· ζωντανός στυλοβάτης τῆς Ἐκκλησίας· ὑπόδειγμα ἁγίου ἱεράρχη μέ μεγάλη ποιμαντική φροντίδα, «καλλονή Ἀρχιερέων» καί «κλέος (δόξα) Πατέρων». Γιορτάζει 54 φορές τό χρόνο: Κάθε Πέμπτη μαζί μέ τούς Ἀποστόλους (52), στήν μνήμη του 6 Δεκεμβρίου, καί στήν ἀνακομιδή τοῦ λειψάνου του 20 Μαΐου. Ἀνεδείχθη γενναιόδωρος ἔφορος τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ μέ τά ἀναρίθμητα θαύματα πού ἐπιτέλεσε καί ἐπιτελεῖ ὑπέρ τῶν πτωχῶν, τῶν ἐγκαταλειμμένων, ὧν ὑποφέρουν ἀδικίες καί ὧν ἐπικαλοῦνται τήν πατρική του προστασία.

Δέν ὑπῆρχε δυστυχία πού νά μὴν συμπονέσει, ἀδικία πού νά μὴν ἐπανορθώσει, διχόνοια πού νά μὴν εἰρηνεύσει. Ἡ ἀγάπη του «μερίζεται» (μοιράζεται) σέ ὅλους τούς ἀνθρώπους ἀνάλογα μέ τίς ἀνάγκες τους. Τό γεγονός αὐτό τονίζεται στό Δοξαστικό τοῦ Ὁρθρου. Στό πρόσωπό του βρίσκουν: «οἱ ἄρρωστοι τό γιατρό, οἱ κινδυνεύοντες τόν ὑπερασπιστή, οἱ ἁμαρτωλοί τόν προστάτη, οἱ φτωχοί τό θησαυρό, οἱ θλιβόμενοι τόν

παρηγορητή, οί ταξιδιῶτες τό συνοδοιπόρο, οί θαλασσινοί τόν κυβερνήτη. «Οί πάντες» προστρέχουν σ' Ἐκεῖνον πού προφθάνει γρήγορα κοντά σέ ὅσους τόν ἐπικαλοῦνται».

Τί τόν ἀνέδειξε τόσο μεγάλο; Τό ὅτι φρόντιζε νά βάζει βαθειά μέσα του τά λόγια τοῦ Εὐαγγελίου, τά λόγια τοῦ Χριστοῦ καί γέμιζε ἡ καρδιά καί ἡ βιοτή του ἀπό πίστη, ἐλπίδα, φῶς καί ἀληθινό νόημα ζωῆς.

Τό μυστικό τῆς ἐπιτυχίας του εἶναι ὅτι ἄφηνε τά πάντα μέ ταπείνωση στά χέρια τοῦ Θεοῦ. Εἶχε μάθει νά κοπιᾶζει στό ἔργο τῆς προσευχῆς, πού γι' αὐτόν σήμαινε παράδοση στό Θεό χωρίς ὅρους καί χωρίς ὅρια. Στράφηκε ὀλοκληρωτικά στό Χριστό καί στήν πνευματική ζωή ἀπό μικρή ἡλικία καθώς βρέφος ἀκόμη δέν δεχόταν νά θηλάσει Τετάρτη καί Παρασκευή. Ὅταν πέθαναν οί γονεῖς του, τή λίγη περιουσία πού τοῦ ἄφησαν, τήν μοίρασε γιά νά διαθρέψει πεινασμένους, νά ἐνδύσει γυμνοῦς, νά περιθάλψει ὀρφανά καί χῆρες καί δέν τήν ξόδεψε σέ παράλογες ἐπιθυμίες, πολυτελῆ ροῦχα καί σέ κάθε εἶδους διασκέδαση. Στηριγμένος πάνω στίς βάσεις τῆς προσευχῆς, τῆς νηστείας, τῆς ἐλεημοσύνης καί τῆς ἄσκησης ἀναδείχθηκε ὅπως ἀναφέρει τό ἀπολυτίκιό του, μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ, πού εἶχε πλούσια μέσα του, «κανόνας (χάρακας) πίστεως», δηλαδή, τέλειο ὑπόδειγμα καί τέλειος ὑπογραμμός, «εἰκόνα πραότητος» καί «ἐγκρατείας διδάσκαλος», σύμφωνα μέ τήν «ἀλήθεια τῶν πραγμάτων» δηλ. τά πραγματικά γεγονότα τοῦ ἁγίου βίου του.

Τό φωτεινό παράδειγμα τῆς ζωῆς τοῦ ἁγίου Νικολάου ἀποτελεῖ πυξίδα πνευματικῆς πορείας, πού

ὕποδείκνυει σέ ὅλους μας τό σωστό προσανατολισμό
στό ταξίδι τῆς ζωῆς μας.

«ΖΩΟΔΟΧΟΣ ΠΗΓΗ»

Πολλές εικόνες τῆς Παναγίας εἶναι γνωστές μέ κάποιο χαρακτηριστικό «ἐπώνυμο»: Γοργοπήκοος, Γλυκοφιλοῦσα, Παρηγορήτισσα καί ἄλλα πολλά. Τό καθένα ἀπ' αὐτά τά «ἐπώνυμα» ἀναδεικνύει κάποιο ἀπό τά πολλά χαρίσματα τῆς. Μοιάζει ἡ Παναγία μέ ἕνα διαμάντι, πού οἱ πολλές ἔδρες του -πού ἀστράφτουν- ἐκφράζουν τά χαρίσματα τῆς, πού εἶναι ὅλα φῶς.

Τό ὄνομά τῆς, «Ζωοδόχος Πηγή», καί μάλιστα ἡ λέξη «Ζωοδόχος», ἐκφράζει ἕνα ἀπό τά κορυφαῖα γνωρίσματά τῆς.

Τί σημαίνει «Ζωοδόχος»; Αὐτός πού δέχεται μέσα του τή ζωή. Φυσικά, κάθε ζωντανός ἄνθρωπος ἔχει μέσα του ζωή. Καί αὐτό φαίνεται ἀπό τό ὅτι ἀναπνέει, τρώει, πίνει, κοιμᾶται καί γενικά ἔχει ὅλες τίς ἀνθρώπινες λειτουργίες, πού χαρακτηρίζουν τήν ἐπίγεια ζωή μας. Ἡ Παναγία, ὅμως, μᾶς μιλάει γιά μιά ἄλλη ζωή. Καί ἐπιπλέον μᾶς ὑποδεικνύει τόν τρόπο, πού μπορούμε νά τήν δεχθοῦμε καί ἐμεῖς μέσα μας, δηλαδή τίς προϋποθέσεις γιά νά τήν ἀποκτήσουμε. Νά γίνουμε, δηλαδή, καί ἐμεῖς «ζωοδόχοι».

Ἡ μεγαλύτερη δόξα τῆς Παναγίας εἶναι ὅτι κοπίασε, ἴδρωσε καί ἀφιερώθηκε ἀπόλυτα στόν Κύριο. Τοῦ ἔδωσε τήν καρδιά τῆς. Καί ὁ Θεός βλέποντας αὐτή τή λαχτάρα τῆς καί τόν πολύμοχθο ἀγώνα τῆς, θέλησε ὄχι ἀπλῶς νά ἔρθει καί νά κατοικήσει στήν καρδιά τῆς - πνευματικά- ἀλλά χώρεσε Αὐτός, ὁ Ἀχώρητος Θεός, στό ἀνθρώπινο σῶμα τῆς καί τήν ἀξίωσε νά γίνει μητέρα Του, κατά τό ἀνθρώπινο!

Τὴν Παρασκευὴ τῆς Διακαινησίμου (πέμπτη ἡμέρα μετὰ τὴν Κυριακὴ τοῦ Πάσχα) ἡ Ἐκκλησία τιμᾷ τὴν Παναγία ὡς «Ζωοδόχο Πηγὴ». Ὡς πνευματικὴ πηγὴ ἢ ὁποῖα, ἀφοῦ πρῶτα ἐδέχθηκε τὸ Χριστό, ὕστερα «ποτίζει» τοὺς προστρέχοντες σ' αὐτὴν μὲ ζωοπάροχες δωρεές καὶ νάματα σωτηρίας. Ἔτσι προῆλθε ἡ ὀνομασία «Ζωοδόχος Πηγὴ». Εἶναι ὁ πιό τιμητικὸς τίτλος γιὰ τὴν Παναγία, διότι ἐνῶ ὅλα τὰ ἄλλα προσωνύμια ἀναφέρονται στὴ σχέση της μὲ τοὺς ἀνθρώπους, αὐτὸ ἀναφέρεται στὴ σχέση της μὲ τὸν Θεό πρωτίστως καὶ ἀκολουθῶς στὴ σχέση της καὶ μὲ ἐμᾶς.

Συνεπῶς, ἡ ζωὴ γιὰ τὴν ὁποῖα μᾶς μιλάει ἡ Παναγία, δέν εἶναι μιὰ ἀφηρημένη ζωτικὴ δύναμη ἢ ἐνέργεια, ἀλλὰ ταυτίζεται μὲ τὸν ἴδιο τὸν Χριστό. Τό λέει ὁ ἴδιος: «Ἐγὼ εἶμαι ἡ ζωὴ». Τὴ βιολογικὴ, βέβαια, ζωὴ τὴν χαρίζει ὁ Θεός στοὺς ἀνθρώπους χωρὶς νὰ τοὺς ρωτήσῃ. Ἡ ζωὴ δέν εἶναι ἐπίτευγμα τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι δῶρο Θεοῦ πρὸς αὐτούς. Τὸν ἑαυτὸ Του, ὅμως, ὁ Χριστός μᾶς τὸν προσφέρει, ἐφόσον ἐμεῖς Τὸν ζητήσουμε καὶ προετοιμασθοῦμε γι' αὐτό: Καὶ Ἐκεῖνος ἔρχεται τότε μέσα μας, γίνεται κέντρο τῆς ζωῆς τοῦ ἐλεύθερου ἀνθρώπου.

Πολλές φορές ὁ ἄνθρωπος λέει: ἐγὼ ξέρω πῶς θὰ ζήσω· ἐγὼ ξέρω πῶς θὰ χαρῶ τὴ ζωὴ μου. Ὁ ἄνθρωπος αὐτός εἶναι τόσο γεμᾶτος ἀπὸ ἐγωϊσμό, πού δέ χωράει στὴν ψυχὴ του τίποτα ἄλλο! Ὅσο πιό μεγάλη ἰδέα ἔχουμε γιὰ τὸν ἑαυτὸ μας, τόσο περισσότερο βγάζουμε τὸν Θεό ἀπὸ τὴ ζωὴ μας. Νομίζουμε ὅτι δέν ἔχουμε ἀνάγκη ἀπὸ τὸν Θεό. Ἀντίθετα, ὅσο περισσότερο ἀναγνωρίζουμε τὰ λάθη μας (=τίς ἁμαρτίες καὶ τὰ πάθη μας) καὶ τὰ διορθώνουμε μὲ τὴ μετάνοια,

τόσο περισσότερο «κάνουμε χώρο» στο Χριστό, για να έρθει στην καρδιά μας και να μᾶς κάνει και ἐμᾶς «ζωοδόχους» ἀνθρώπους! Ἡ Παναγία μας, ἐκτιμώντας τὴν προσπάθειά μας αὐτή, σίγουρα θά μᾶς χαρίζει τὴ βοήθειά της καὶ θά πρεσβεύει γιὰ μᾶς.

ΕΚΛΕΚΤΗ ΝΥΜΦΗ ΧΡΙΣΤΟΥ

«Μιλώντας ο Χριστός σέ συναγωγή τῆς Καπερναούμ εἶπε: «"Εγώ εἰμί ὁ Ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς". Οἱ πρόγονοί σας ἔφαγαν στήν ἔρημο τό μάννα, ἀλλά πέθαναν. Ὅποιος φάει τό Σῶμα μου καί πιεῖ τό Αἷμα μου, θά εἶναι ἐνωμένος μαζί μου καί ἐγώ μ' αὐτόν καί θά ζήσει αἰώνια».

Πολλοί ἀπό τούς Ἰουδαίους, πού ἄκουσαν τή διδασκαλία Του, ἀμφέβαλαν καί φιλονικοῦσαν μεταξύ τους πῶς θά γίνει αὐτό μέ ἀποτέλεσμα νά ἀποχωρήσουν. Ἀκόμα καί οἱ μαθητές του δυσανασχετοῦσαν καί ἔλεγαν ὅτι εἶναι σκληρά αὐτά τά λόγια. Καί τότε ὁ Χριστός στράφηκε σ' αὐτούς καί τούς εἶπε: «μή καί ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν;» (μήπως θέλετε νά φύγετε καί σεις;). Καί ἀποκρίθηκε ὁ Πέτρος: «Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; ρήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις» (σέ ποιόν νά πᾶμε; Ἐσύ κατέχεις λόγια πού ὀδηγοῦν στήν αἰώνια ζωή). Καί ἐμεῖς καί πιστεύσαμε καί γνωρίσαμε ὅτι Σύ εἶσαι ὁ Χριστός, ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος (ὀλόκληρη ἡ διήγηση: Ἰωάν. 6, 48-69).

Στό σημεῖο αὐτό ὁ Χριστός δέ μιλάει συμβολικά. Μιλάει κυριολεκτικά. Ὅποιος ἄνθρωπος δέν ἔχει πρώτη προτεραιότητα τῆς ζωῆς του τή σχέση του μέ τόν Χριστό, οὐσιαστικά δέ ζεῖ. Αὐτό ἐκφράζεται ἰδιαίτερα καί πλήρως στό μυστήριο τῆς Θείας κοινωνίας. Ὁ ἄνθρωπος σπουδάζει, ἐργάζεται, διασκεδάζει, ἀλλά ἡ ζωή του χωρίς τό Χριστό εἶναι ὑποκατάστατο ζωῆς! Ἐπειδή ὁ Χριστός εὐλογεῖ ὀλόκληρο τόν ἄνθρωπο, πού εἶναι ψυχή καί σῶμα, συνεπῶς εὐλογεῖ καί ἀγιάζει καί ὅλες τίς ἐπίγειες ἐνασχολήσεις καί δραστηριότητές μας.

Ἡ μεγαλομάρτυς τοῦ Χριστοῦ Κυριακή ἦταν μιά πολύ νεαρή, ὁμορφή, πλούσια ἀλλά καί συνετή κοπέλα. Ἐζησε τόν 3^ο μ.Χ. αἰώνα, ἐπί αὐτοκράτορος Διοκλητιανοῦ. Καταγόταν ἀπό τή Νικομήδεια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Γεννήθηκε ἡμέρα Κυριακή καί γιὰ τοῦτο οἱ χριστιανοί γονεῖς τῆς Δωρόθεος καί Εὐσέβεια τήν ὀνόμασαν Κυριακή. Μαζί μέ τόν ἐπίγειο ἄρτο φροντίζουν διαρκῶς νά τήν τρέφουν καί μέ τόν οὐράνιο ἄρτο, τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Πίστευαν βαθειά ὅτι ἡ Κυριακή τους μέ τή συμμετοχή τῆς στή Θεία Κοινωνία θά γίνεται ἕνα μέ τόν Κύριο, ἀληθινή Κυριακή καί θά κερδίσει τήν αἰώνια ζωή, ὅπως ὁ Χριστός διαβεβαίωσε κατά τήν ὁμιλία του στή συναγωγή τῆς Καπερναοῦμ, ὅπως ἤδη ἀναφέραμε. Ἀνατράφηκε, λοιπόν, μέ «παιδεία καί νοουθεσία Κυρίου» ἀπό τούς εὐσεβεῖς γονεῖς τῆς, οἱ ὁποῖοι τελείωσαν καί οἱ ἴδιοι τήν ζωή τους ὡς μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ.

Ἐνας πολύ πλούσιος ἄρχοντας ζήτησε νά τήν κάνει νύμφη στό γιό του. Ἡ Ἁγία ἀρνήθηκε, διότι εἶχε ἀποφασίσει νά ἀφιερῶσει τή ζωή τῆς ὀλοκληρωτικά στό Χριστό, ἐν προσευχῇ καί νηστεία. Ὅμως, ἀκόμη καί ἂν δέν εἶχε σκεφθεῖ ἔτσι, ἦταν ἀδιανόητο γιὰ τήν Κυριακή νά κάνει γάμο μέ εἰδωλολάτρη, ὅσο σπουδαῖος γαμπρός κι ἂν ἦταν! Ἀμέσως ὁ ἄρχοντας τήν κατέδωσε στή Ρωμαϊκή ἐξουσία. Ἡ συνέχεια εἶναι ἡ γνωστή κλασσική γιά τά χρόνια τῶν διωγμῶν: ὑποσχέσεις, ἀπειλές, φρικτά βασανιστήρια.

Κάθε τι πού ὀδηγεῖ στό χωρισμό ἀπό τό Χριστό, ἔστω καί ἂν πρόκειται γιά τή ζωή μας, ὀφείλουμε νά τό ἀποβάλουμε, νά τό ἀπορρίψουμε ὀριστικά. Ἀφοῦ ὁ Χριστός εἶναι ἡ ζωή, ὅ,τι μάς χωρίζει ἀπό τόν Χριστό,

μᾶς ὀδηγεῖ στόν πνευματικό θάνατο. Αυτό ἔκανε καί ἡ Κυριακή. Τή στάση της ὅμως αὐτή τήν πλήρωσε ὅμως μέ τό μαρτύριο καί τό θάνατό της. Ἔδειξε ὑποδειγματική ἀνδρεία καί τόλμη καί προπαντός ἀκράδαντη πίστη. Αντάλλαξε μέ τό ὑψηλό πνευματικό της φρόνημα τά ἐπίγεια μέ τά ἐπουράνια· τά σωματικά μέ τά πνευματικά· τά πρόσκαιρα μέ τά αἰώνια· τά φθαρτά μέ τά ἄφθαρτα.

Ἡ ἁγία Κυριακή ἐπομένως ἀντέδρασε στό κακό, δέν συμβιβάσθηκε μέ τό ἁμαρτωλό καί ἀντίχριστο φρόνημα τοῦ κόσμου ἐφαρμόζοντας στήν ἐντέλεια τά λόγια τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ: «Ποῦ ἄλλοῦ νά πᾶμε Κύριε; Σὺ κατέχεις τά λόγια πού ὀδηγοῦν στήν αἰώνια Ζωή, ἀφοῦ Σὺ εἶσαι ἡ Ζωή καί τό Φῶς τοῦ κόσμου(=τῶν ἀνθρώπων).

ΟΡΓΑΝΟ ΔΟΞΟΛΟΓΙΑΣ

Κάθε χρόνο στις 20 Μαΐου γιορτάζουμε την ανακομιδή και μετακομιδή του λειψάνου του εν άγίοις πατρός ήμῶν Νικολάου, Αρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας, του Θαυματουργοῦ. Ανακομιδή και μετακομιδή ενός λειψάνου ἐκ πρώτης και ἐξωτερικῆς ὄψεως φαίνεται ὅτι εἶναι ἕνα γεγονός πολύ ἀπλό και μακάβριο. Ξέθαψαν τά ὀστᾶ του ἁγίου Νικολάου στά Μύρα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας και τά μετέφεραν στό Μπάρι τῆς Ἰταλίας. Ἐπιφανειακά ἐξετάζοντας τό γεγονός φαίνεται πολύ ἀσήμαντο.

Ἐρώτημα: Γιατί κάνουμε μιά τόσο μεγάλη γιορτή για ἕνα τόσο ἀσήμαντο γεγονός; Διότι ὁ Θεός μέ αὐτή τήν ἀπλή μεταφορά θέλει νά προσθέσει δόξα στόν ἅγιο Νικόλαο. Θέλει νά μᾶς θυμίσει ὅτι πάνω ἀπ' ὅλα ὁ ἅγιος Νικόλαος πίστευε βαθειά ὅτι Χριστός Ἀνέστη. Ἄν ὁ Χριστός δέν ἀναστήθηκε, τότε οὔτε ὁ ἅγιος Νικόλαος εἶναι ἅγιος, και δέ θά τόν ἤξερε κανείς σήμερα και θά εἶχε ταφεῖ «σάν τό σκυλί στ' ἀμπέλι».

Ἡ σημερινή γιορτή, ὅπως και ὅλες οἱ γιορτές τῶν Ἁγίων, εἶναι καρπός τῆς Ἀνάστασης του Χριστοῦ. Μᾶς θυμίζουν ὅτι ὁ Χριστός ἤρθε νά σώσει ὄχι μόνο τήν ψυχή, ἀλλά και τό σῶμα μας. Καί, ὅσο κι' ἂν φαίνεται παράξενο, αὐτά τά λίγα κοκαλάκια πού θά μείνουν στόν τάφο μας (ἂν μείνουν και αὐτά) εἶναι ἡ μαγιά μέ τήν ὁποία θά ξανακτίσει τό σῶμα μας ὁ Χριστός τήν ἔνδοξη ἡμέρα τῆς Δευτέρας Παρουσίας Του. Βέβαια αὐτό τό ἀναστημένο σῶμα μας δέν θά εἶναι σάν τό τωρινό. Θά εἶναι ἀφθαρτοποιημένο, ὅπως αὐτό του ἀναστημένου Χριστοῦ. Μέ αὐτό τόν τρόπο θά μᾶς δώσει τή δυνατότητα πάλι, ὀλόκληροι, και μέ τό νέο

σῶμα μας νά ἀπολαμβάνομε γιά πάντα τή χαρά τῆς παρουσίας Του. Ἄν αὐτό δέν τό πιστεύουμε, δέν εἴμαστε οὔτε χριστιανοί, οὔτε ὀρθόδοξοι.

Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ δίνει τεράστια ἀξία στό σῶμα μας καί μᾶς λέει ὅτι κάθε κίνηση καί πράξη τοῦ σώματός μας σ' αὐτό τόν κόσμο ἔχει αἰώνιες διαστάσεις. Διότι, ἀνάλογα μέ τόν τρόπο πού χρησιμοποιοῦμε τό σῶμα μας, ἐξαρτᾶται ἂν ἐρχόμαστε πιο κοντά στό Χριστό ἢ φεύγουμε πιο μακριά ἀπ' Αὐτόν.

Ἡ σωτηρία μας ἐξαρτᾶται ἀπό τό σῶμα μας καί γι' αὐτό ὁ Χριστός θέλησε νά ἐπικοινωνοῦμε μαζί Του ὄχι μόνο «ἀπό τηλεφώνου», διά τῆς προσευχῆς δηλ., ἀλλά καί σωματικά, μέ ὅλη μας τήν ὑπαρξη, τρώγοντας καί πίνοντας τό Σῶμα Του καί τό Αἷμα Του μέσα στή Θεία Λειτουργία. Ὅποιος δέ λαχταράει συχνά αὐτή τή Θεία Κοινωνία καί δέν ἐτοιμάζει τόν ἑαυτό του γιά συχνότερη συμμετοχή στή Θεία Εὐχαριστία, δέν μπορεῖ νά ἐλπίζει ὅτι θά γνωρίσει καί θά ἀγαπήσει σωστά τό Χριστό.

Ὁ ἅγιος Νικόλαος πρῶτα ἀπ' ὅλα ἦταν παπάς, ἐπίσκοπος. Καί ἡ μεγαλύτερη χαρά του ἦταν νά συναντιέται καί νά κοινωνεῖ μέ τόν Χριστό μέσα στή Θεία Λειτουργία. Αὐτή ἦταν ἡ πρώτη καί μεγαλύτερη πηγή δύναμης, ἁγιασμοῦ, φωτισμοῦ καί ὑπομονῆς, γιά νά μπορέσει νά σταθεῖ ὀρθίος μέσα σ' ἕνα κόσμο πού δέν ἦταν καί πολύ καλύτερος ἀπό τό δικό μας. Κοινωνώντας τό Χριστό καταλάβαινε τί ἀξία καί ἱερότητα ἔχει τό σῶμα του καί ἔπαιρνε δύναμη νά τό χρησιμοποιεῖ γιά τή δόξα τοῦ Θεοῦ καί γιά τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου.

Ὅλοι οἱ κόποι τῶν ἀρετῶν γίνονται μέ τό σῶμα. Ἡ προσευχή, ἡ νηστεία, οἱ ἐλεημοσύνες, ἡ συγνώμη πρὸς τοὺς ἐχθρούς γίνονται μέ τό σῶμα. Καί ἐπειδή ὁ ἅγιος Νικόλαος ἴδρωσε καί μάτωσε, γιά νά κάνει τό σῶμα του ὄργανο δοξολογίας τοῦ Θεοῦ, γι' αὐτό ὁ Θεός τόν ἐδόξασε. Καί στόν τάφο του, ἀπό τή στιγμή πού ἄρχιζε ἡ Θεία Λειτουργία μέχρι νά τελειώσει, ἔρρεε ἀπό τά κόκαλα τῶν ποδιῶν του μύρο. Καί πολλές φορές παρέτειναν τή Θεία Λειτουργία, γιά νά δώσει περισσότερο μύρο.

«ΑΡΑΤΕ ΠΥΛΑΣ»

Κάθε Μεγάλη Παρασκευή, επιστρέφοντας από την λιτανευτική περιφορά του Έπιταφίου στους κεντρικούς δρόμους της ένορίας ή από τή συνάντηση τών έπιταφίων στήν κεντρική πλατεία γίνεται έξω από τήν κλεισμένη πόρτα τής εισόδου του ναού ένα σύντομο, μικρό τελετουργικό, πού συμβολίζει τήν κάθοδο του Χριστού στον άδη.

Ο ιερέας, κρατώντας τό ευαγγέλιο και άκουμπώντάς το στήν πόρτα τής έκκλησίας, προστάζει μεγαλοφώνως τρεις φορές: «Άρατε πύλας οί άρχοντες ήμῶν και έπάρθητε πύλαι αιώνιοι, και εισελεύσεται ο Βασιλεύς τής δόξης» και κάποιος άνθρωπος, πού βρίσκεται μέσα στό ναό και αντιπροσωπεύει τόν άδη, λέει εκφώνως: «τίς έστιν ούτος ο Βασιλεύς τής δόξης;» Και ο ιερέας άπαντᾶ δυό φορές: «Κύριος κραταιός και δυνατός, Κύριος δυνατός εν πολέμῳ» και τήν τρίτη φορά: «Κύριος τών Δυνάμεων, αυτός έστιν ο Βασιλεύς τής δόξης». Και σπρώχνοντας άνοίγει τίς πόρτες του ναού, για να μπούν μέσα οί πιστοί, περνώντας κάτω από τόν έπιτάφιο, πού τόν κρατᾶνε ύψωμένο, για να εύλογηθούν, και τελευταία εισέρχεται ο Έπιτάφιος.

Αυτή τήν κραυγή έβγαλε ο άγιος, ένδοξος βασιλέας και ισαπόστολος Κωνσταντῖνος «άρατε πύλας», «άνοιχτε τίς πόρτες» και χτύπησε τίς πύλες τής αυτοκρατορίας και έσπασε τίς πόρτες και τίς άνοιξε διάπλατα. Όπως, λοιπόν, ο Χριστός έσπασε τίς πύλες του άδη και έλευθέρωσε τούς αιχμαλώτους και φυλακισμένους εκεί, έτσι, κατά αντίστοιχο τρόπο, ο άγιος Κωνσταντῖνος έφώναξε και εκτύπησε όσο πιο δυνατά μπορούσε και έσπασε και γκρέμισε τίς

κλεισμένες πύλες τῆς δαιμονοκρατούμενης ἀπό τήν εἰδωλολατρεία ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, γιά νά μπεῖ μέσα τό Φῶς τοῦ Χριστοῦ, γιά νά ἀνοίξει ὁ δρόμος πρὸς τήν πίστη στόν Χριστό.

Μέ τή γιορτή τῶν ἁγίων, θεοστέπτων, μεγάλων βασιλέων καί ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης, κάθε χρόνο, στίς 21 Μαΐου, ἐκπληρώνουμε ἕνα χρέος ἀπέναντι σέ ἐκείνους πού εὐεργέτησαν τήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ἀνάδειξη τοῦ Κωνσταντίνου στό ἀξίωμα τοῦ αὐτοκράτορα, τοῦ πρώτου Χριστιανοῦ Βασιλέα, ὑπῆρξε **δῶρο Θεοῦ** γιά τήν ἀνελέητα, γιά τρεῖς αἰῶνες, διωκόμενη χριστιανική θρησκεία. Στή δεδομένη στιγμή καί δύσκολη ὥρα οἱ ἅγιοι Κωνσταντῖνος καί Ἑλένη ἀποτέλεσαν τά δύο χέρια τοῦ Χριστοῦ, πού ἀγκάλιασαν ἔμπρακτα τήν οἰκουμένη, καί οἱ δύο αὐτοί μεγάλοι ἅγιοι ἐπηρέασαν πρόσωπα, ιδέες, ἀντιλήψεις, τῆς ἐποχῆς τους ὑπέρ τοῦ καλοῦ, τοῦ Χριστοῦ, τῆς ἀγάπης, τῆς δικαιοσύνης καί τῆς Ἐκκλησίας. Γι' αὐτό ἡ Ἐκκλησία τοὺς ἀνεκήρυξε ἰσαποστόλους.

Ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος ἀποτελεῖ κορυφαία προσωπικότητα τῆς παγκόσμιας Ἱστορίας καί τῆς Ἐκκλησίας. Σταμάτησε τήν αἰμορραγία τῶν διωγμῶν μέ τό διάταγμα τῶν Μεδιολάνων γιά ἀνεξιθρησκεία, χαρίζοντας ἐλευθερία σέ θέματα θρησκευτικῆς συνείδησης. Ἐπίσης ἔβγαλε τήν Ἐκκλησία ἀπό τόν τάφο τῶν κατακομβῶν καί τήν ἀνέστησε ἀπό τό χάος τῆς αἵρεσης τοῦ Ἀρείου συγκαλώντας τήν Α' Οἰκουμενική Σύνοδο, τό 325, στή Νίκαια. Καθιέρωσε τήν ἀργία τῆς Κυριακῆς, προστάτευσε τοὺς ἀδυνάτους, ἐλευθέρωσε τοὺς δούλους, βοήθησε τοὺς φτωχοὺς, κατάργησε τοὺς νόμους, πού ἦταν ἐναντίον τῶν

Χριστιανῶν, καί ἐθέσπισε νόμους κατά τῆς βλασφημίας. Ἐπίσης καθιέρωσε τό Σταυρό ὡς σύμβολο τοῦ Κράτους καί μετέφερε τήν πρωτεύουσα ἀπό τή Ρώμη στήν Κων/πολη.

Τόν ἄρπαξε ἡ τσιμπίδα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ καί τόν ὀδήγησε ἀπό τό σκοτάδι στό φῶς, ἀπό τήν πλάνη στήν ἀλήθεια. Καί ἔγινε ἀληθινός δοῦλος τοῦ Θεοῦ, ταπεινός, ἀμνησικάκος, ἐλεήμων καί φιλόανθρωπος. Ὁ Μέγας Κων/νος ὡς ἄνθρωπος τοῦ Χριστοῦ καλλιέργησε τό πνεῦμα τῆς ἀνταπάρνησης, τῆς αὐτομεμψίας, τῆς ὁμολογίας, τῆς θυσίας τῆς ἐνάρετης ζωῆς καί τῆς ἀγάπης. Εἴμαστε εὐγνώμονες γιά τίς μεγάλες εὐεργεσίες του πού προσέφερε στήν Ἐκκλησία καί στήν Οἰκουμένη. Εὐχόμαστε νά πρεσβεύει γιά μᾶς.

Έργασία στά πλαίσια τοῦ Προγράμματος «Κατήχησης-Επιμόρφωσης στελεχῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικοπόλεως καί Πρεβέζης σέ συνεργασία μέ τό Ἰδρυμα Ποιμαντικῆς Ἐπιμόρφωσης τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν». Τίτλος προγράμματος «Ἐκπαιδευτική διδασκαλία γιά τή Δημιουργία Πολιτιστικῶν Προγραμμάτων μέ βάση τά θεολογικά κείμενα».

Γ' ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ **Ἡ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στό λόφο πού δεσπόζει πάνω ἀπό τό λιμάνι Μακάο τῆς Κίνας, Πορτογάλοι ἄποικοι ἔκτισαν κάποτε ἕνα μεγάλο ναό, ἀλλά, ἕνας τυφώνας ἀποδείχθηκε ἰσχυρότερος ἀπό τά ἔργα τῶν ἀνθρώπων. Μερικούς αἰῶνες ἀργότερα τό οἰκοδόμημα εἶχε σωριασθεῖ σέ ἐρείπια, ἐκτός ἀπό τόν τοῖχο τῆς προσόψεως. Ψηλά, στήν κορυφή τοῦ τοῖχου, σάν φωνή-πρόκληση διά μέσου τῶν χρόνων, σώθηκε ἕνας μέγανος μπρούτζινος σταυρός.

Αὐτό τό ἀπλό γεγονός μᾶς ὑπενθυμίζει τήν ὑπέροχη, μά ἴσως περιφρονημένη ἀπό μερικούς ἀλήθεια: ὅτι ὁ Σταυρός τοῦ Χριστοῦ στέκεται ψηλά, ἀκλόνητος καί μᾶς προσκαλεῖ, μᾶς μιᾶ, ἀλλά καί μᾶς ἀκούει! Ἄραγε, ἐμεῖς, ἀκοῦμε αὐτή τή φωνή τοῦ Σταυροῦ;

Ἐπίσης μᾶς θυμίζει ὅτι ἀκόμη καί ὅταν ὅλα τά ἐπίγεια σωριαστοῦν σέ ἐρείπια, ὁ Τίμιος Σταυρός μένει ψηλά, λαμπρός καί ἀκτινοβολεῖ θεία χάρη, δύναμη, χαρά, παρηγοριά καί ἐλπίδα σέ ὅλους τούς χριστιανούς.

Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΥΜΒΟΛΟ ΚΑΙ ΟΠΛΟ

Πρωῖ-πρωῖ ὁ σταυρός εὐλογεῖ τό δρόμο τῆς ἡμέρας, εὐλογεῖ τό τραπέζι μας, εὐλογεῖ τῆς ἡμέρας τό πέραςμα καί τήν ἀρχή τῆς νύκτας. Σφραγίζει τό προσκέφαλό μας καί παραμένει δίπλα μας ἄγρυπνος φρουρός. Εἶναι τό πρῶτο σημεῖο πού θά διδάξει ἡ χριστιανή μάνα στό παιδί της. Ἐνώνει δύο ἀγαπημένους τήν ὥρα τοῦ γάμου. Στολίζει τά καράβια καί τά ὀδηγεῖ τά ταξίδια τους στῆς ἀγριεμένης θάλασσας τά κύματα.

Παραμένει βουβός σύντροφος στό ταλαίπωρο κορμί μας, όταν ἔλθει ἡ ὥρα πού ἡ ψυχὴ μας ἀφήνοντάς το φεύγει γιά τούς οὐρανοὺς καί ἐκεῖνο, νεκρό πλέον, θάβεται βαθειά στό χῶμα.

Μπροστά στή βαθειά ταπείνωση ἑνός ἀσκητῆ ὁ διάβολος ἀναγκάσθηκε κάποτε νά ὁμολογήσει ὅτι τρία πράγματα φοβᾶται ἀπό τούς χριστιανούς¹: Αὐτό πού τρῶνε, αὐτό πού πλένονται καί αὐτό πού φορᾶνε. Αὐτό πού τρῶνε εἶναι ἡ Θεία Κοινωνία, αὐτό πού πλένονται εἶναι τό Βάπτισμα καί αὐτό πού φορᾶνε εἶναι ὁ Σταυρός.

Τό μυστήριο τοῦ Σταυροῦ ξεκινᾶ «πρό καταβολῆς κόσμου», δηλαδή πρὶν νά κτισθεῖ ὁ κόσμος. Γιά τό ἴδιο μυστήριο ἀναφέρεται καί σ' ἓνα τροπάριο τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου τό ὁποῖο λέει ὅτι «ἦταν ἡ Βουλή προαιώνιος»², δηλαδή, τό προαιώνιο σχέδιο τοῦ Θεοῦ ἦταν νά στείλει τόν Υἱό του νά θυσιασθεῖ, γιά νά ζήσει καί νά σωθεῖ ὁ κόσμος.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΣΤΑΥΡΟΣ;

Λέγει ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός στίς Διδαχές του³: «Ὁ Σταυρός εἶναι αὐλάκι ὅλης τῆς γῆς. Ἀγιάζει ὅλα τά πέρατα, ὅλα τά Θεῖα καί ἅγια τῶν ἐκκλησιῶν. Ἀγιάζει τήν Θεία Λειτουργία καί κάθε, Ἀκολουθία. Ἀγιάζει τούς Ἁγίους, τελειώνει τή Βάπτισμα καί εὐλογεῖ τά ἀντρόγυνα. Κυνηγᾶ τούς δαίμονες καί ἐκεῖνοι φεύγουν σάν ἀστραπή. Εἶναι ὄπλο φωτεινό γιά κάθε ἄνθρωπο καί ὁποῖος τόν κάμνει φωτίζεται καί ἀγιάζεται. Εἶναι σάν δίστομο σπαθί τό ὁποῖο δέν ζυγώνουν οἱ δαίμονες γιά νά παρακινουῦν τούς ἀνθρώπους σέ ἁμαρτήματα. Καί ὅπου κινήσει νά πηγαίνει ὁ ἄνθρωπος πρῶτον νά κάνει τόν σταυρό του καί νά λέει «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ». Ἡ στό παζάρι κινᾶς ἢ στό χωράφι ἢ στό ἀμπέλι ἢ ὅταν φᾶς ψωμί ἢ ὅταν πίνεις κρασί ἢ νερό ἢ τρῶς ὀπωρικό ἢ ὅταν κοιμηθεῖς, νά προσκυνήσεις τόν Θεό, νά σταυρώνεις καί τό

¹ Οἱ δαίμονες καί τά ἔργα τους, Ἔκδοση Ἱερᾶς Μονῆς Παρακλήτου, σελ. 435.

² Μηναῖον Μαρτίου 25, Στιχηρόν Ἑσπερινοῦ.

³ Ἐπισκόπου Αὐγουστίνου Ν. Καντιώτου, Μητροπολίτου Φλωρίνης, Ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός, σελ. 291.

σῶμα σου, καί ὕστερα νά πλαγιάσεις νά κοιμηθεῖς. Καί θέλεις σηκωθεῖ τό πρωῖ γερός καί χαρούμενος».

Η ΤΡΙΤΗ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

Ἡ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ

Στό μέσο τῆς Ἀγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς γιορτάζουμε τό «πανηγύρι τοῦ Σταυροῦ», ὅπως λέει ὁ ἅγιος Ἀνδρέας Κρήτης. Γιορτάζουμε τόν Τίμιο καί Ζωηφόρο Σταυρό, «τό τῆς εὐσεβείας ἀήττητον τρόπαιον, τήν θύραν τοῦ Παραδείσου, τόν τῶν πιστῶν στηριγμόν, τόν τῶν δαιμόνων ἀντίπαλον...»⁴. Εἶναι κορυφαῖο σύμβολο πίστεως, θυσίας, ἀγάπης καί ἁγιασμοῦ. Εἶναι σημαία, τρόπαιο, φυλακτήριο, ὄπλο καί σύμβολο τῆς σωτηρίας μας.

Στήν ἀρχαιότητα ὁ Σταυρός ἦταν σύμβολο ἀτιμίας καί ντροπῆς, ἐπειδή σ' αὐτόν θανατώνονταν οἱ κακοῦργοι. Ἀπό τότε ὅμως, πού ὁ Χριστός τόν ἁγίασε μέ τό πανάγιο αἷμα Του στό Γολγοθᾶ, ὁ Σταυρός ἔγινε σύμβολο χάριτος, οὐράνιας γαλήνης καί παρηγοριᾶς. Ἐγινε σύμβολο εὐλογίας, δυνάμεως, ἰσορροπίας, σωτηρίας, ἀποκατάστασης, φώτισης καί ζωῆς. Ἐγινε πιά γιά μᾶς τά πάντα. Ἀπό τήν ἡμέρα τῆς θυσίας τοῦ Γολγοθᾶ μέχρι σήμερα ὁ Σταυρός εἶναι τό κέντρο πού γύρω του περιστρέφεται καί κινεῖται ὁλόκληρη ἡ ἀνθρωπότητα, σέ τέτοιο βαθμό πού ἀποτελεῖ τή συνοψη τῆς ἱστορίας της. Στό σύμβολο αὐτό δόθηκε μεγάλη δύναμη καί ἰσχύς νά διώχνει τίς ἀκάθαρτες δυνάμεις, νά θεραπεύει καί νά ἁγιάζει ἀνθρώπους, ζωντανά, σπίτια, ἐργαστήρια καί ἀγρούς.

*Ὁ Σταυρός εἶναι «ὁ φύλαξ πάσης τῆς οἰκουμένης, ἡ ὠραιότης τῆς Ἐκκλησίας, βασιλέων τό κραταίωμα, πιστῶν τό στήριγμα, ἀγγέλων ἡ δόξα καί τῶν δαιμόνων τό τραῦμα»⁵.

*Ὁ Σταυρός εἶναι ἡ παρηγοριά ἐκείνων πού πονοῦν, ἡ προστασία τῶν ἀδυνάτων, ἡ χαρά τῶν εὐσεβῶν, τό θάρρος τῶν ἀπογοητευμένων, ὁ γιατρός τῶν ἀρρώστων.

⁴ Μηναιὸν Σεπτεμβρίου 14, Ἀπόστιχον Ἑσπερινοῦ.

⁵ Μηναιὸν Σεπτεμβρίου 14, Ἐξαποστειλᾶριον Ὁρθρου.

*Ο Σταυρός είναι ή χαρά του κόσμου, ή δύναμη των πιστών, τό στήριγμα των δικαίων, ή έλπίδα των άμαρτωλών, ή όμορφιά καί ή δύναμη τής Έκκλησίας του Χριστού.

*Ο Σταυρός είναι ή μόνη σκάλα πού φτάνει στό κατώφλι του ούρανού. Είναι τό πιό γλυκό φορτίο. Ένα βάρος όπως τά φτερά στό πουλί καί όπως τά πανιά στό πλοίο, πού μάς φέρνει έγγύτερα καί έγγύτερα στό λιμάνι του προορισμού μας.

ΠΩΣ ΤΙΜΑΜΕ ΤΟΝ ΣΤΑΥΡΟ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όταν τον κάνουμε βιαστικά καί άπρόσεκτα;

Όταν άπουσιάζουμε, τουλάχιστον, τήν Κυριακή από τήν εκκλησία; Τί άλλο είναι ή Θεία Λειτουργία παρά ζωντανή επανάληψη τής θυσίας του Χριστού;

Όταν δέ νηστεύουμε Τετάρτη καί Παρασκευή;

Όταν δέ θέλουμε μέ κανένα τρόπο νά συγχωρούμε τούς έχθρούς μας;

Όταν άμελοῦμε νά πᾶμε στόν πνευματικό; Είναι σάν νά λέμε στό Χριστό: «Άδικα σταυρώθηκες για μένα». Για ποιά άλλη αίτία σταυρώθηκε ό Χριστός παρά για τήν άφεση των άμαρτιών μας;

Ο άγιος Ιωάννης ό Δαμασκηνός⁶ λέει:

«Κάθε πράξη καί θαυματουργία του Χριστού είναι μέγιστη, θεία καί θαυμαστή. Απ' όλα όμως θαυμαστότερος είναι ό τίμιος Σταυρός. Μέ τίποτε άλλο δέν καταργήθηκε ό θάνατος, δέ διαλύθηκε ή προπατορική άμαρτία, δέ χαρίσθηκε σάν δώρο ή Ανάσταση, δέν κατορθώθηκε ή επάνοδος στην αρχαία μακαριότητα, δέν άνοιχθησαν οι πύλες του Παραδείσου, δέν κάθησε ή φύση μας στα δεξιά του Θεού, δέ γίναμε παιδιά καί κληρονόμοι του Θεού, παρά μέ τον Σταυρό του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Μέ τό Σταυρό Του κατορθώθηκαν όλα αυτά. Ο θάνατος του Χριστού, δηλαδή ό Σταυρός, μάς περιέβαλε μέ τήν Ένυπόστατη του Θεού Σοφία καί Δύναμη».

⁶ Ιωάννου Δαμασκηνού Έκδοσις Ακριβής τής Όρθοδόξου Πίστewς, Έκδόσεις Πουρνάρα Θεσσαλονίκη, σελ. 355.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος⁷ λέει: «Ὅταν ὁ διάβολος θέλησε νά βγάλει τόν ἄνθρωπο ἀπό τόν Παράδεισο χρησιμοποίησε τρία πράγματα: ἓνα ξύλο, μιά γυναίκα καί ἓνα θάνατο. Τό ξύλο ἦταν τό Δέντρο τῆς Γνώσης τοῦ Καλοῦ καί τοῦ Κακοῦ, πού ἦταν στό μέσο τοῦ Παραδείσου καί ὁ Θεός ἀπαγόρευσε στούς Πρωτοπλάστους νά γευθοῦν ἀπ’ αὐτό. Ἡ γυναίκα ἦταν ἡ πρώτη γυναίκα, ἡ Εὐά. Καί ὁ θάνατος ἦταν ἡ συνέπεια τῆς προπατορικῆς ἁμαρτίας. Ὅταν ὁ Θεός θέλησε νά ξαναβάλει τόν ἄνθρωπο στόν Παράδεισο, χρησιμοποίησε πάλι τρία πράγματα: ἓνα ξύλο, μιά γυναίκα καί ἓναν θάνατο. Τό ξύλο ἦταν ὁ Σταυρός. Ἡ γυναίκα ἦταν ἡ δεύτερη Εὐά, ἡ Παναγία. Καί ὁ θάνατος ἦταν ἡ σταυρική θυσία τοῦ Χριστοῦ γιά νά ζήσει καί νά σωθεῖ ὁ κόσμος».

ΓΙΑΤΙ ΣΤΟ ΜΕΣΟ ΤΗΣ ΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΗ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ;

Μέ τήν ὁδοιπορία μέσα σέ μιά μεγάλη ἔρημο ἢ μέ τό ταξίδι τοῦ καραβιοῦ μέσα σ’ ἓνα μεγάλο πέλαγος ἔτσι παρομοιάζεται ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σαρακοστή τοῦ Πάσχα. Καί ἐπειδή κάθε κοπιαστικοῦ ἔργου ὁ κόπος δέ φαίνεται τόσο, οὔτε στήν ἀρχή οὔτε στό τέλος, ἀλλά στό μέσο, γι’ αὐτό ἡ Ἐκκλησία

⁷ ΕΠΕ Ἰ. Χρυσοστόμου Ἔργα τομ. 36 Ὁμιλία Εἰς τό Ἅγιον Πάσχα σελ. 75-77, Μετάφραση Σπύρου Μουστάκα, Πατερικά Ἐκδόσεις «Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς» Θεσσαλονίκη 1983.

«Ὅλα ὁ Κύριός μας τά ἔκανε γιά τή δική μας σωτηρία, καί μέ μέσα ἐκεῖνα πού τά πολέμησε ὁ διάβολος, μέ τά ἴδια τόν νίκησε ὁ Χριστός.

Τά ἴδια τά ὄπλα πῆρε ὁ Χριστός, καί μέ αὐτά τόν νίκησε. Καί ἄκουσε μέ ποιό τρόπο. Ἡ παρθένος καί τό ξύλο καί ὁ θάνατος ἦταν τά σύμβολα τῆς ἠττας μας. Καί πράγματι ἡ Εὐά ἦταν παρθένος, ἀφοῦ δέ γνώριζε ἀκόμη ἄνδρα, ὅταν ἐξαπατήθηκε. Ξύλο ἦταν τό δένδρο, θάνατος ἡ τιμωρία στόν Ἀδάμ. Εἶδες πῶς τά σύμβολα τῆς ἠττας μας ἦταν παρθένος καί ξύλο καί θάνατος; Πρόσεχε λοιπόν πῶς αὐτά ἔγιναν πάλι τά σύνεργα τῆς νίκης μας. Στή θέση τῆς Εὐας εἶναι ἡ Μαρία. Στή θέση τοῦ ξύλου γιά τή γνώση τοῦ καλοῦ καί τοῦ κακοῦ, εἶναι τό ξύλο τοῦ σταυροῦ. Στή θέση τοῦ θανάτου τοῦ Ἀδάμ, εἶναι ὁ θάνατος τοῦ Κυρίου. Εἶδες ὅτι μ’ αὐτά πού μᾶς νίκησε, μέ τά ἴδια νικήθηκε; Κοντά στό δένδρο νίκησε τόν Ἀδάμ ὁ διάβολος. Κοντά στό σταυρό νίκησε τό διάβολο ὁ Χριστός. Καί τό ξύλο ἐκεῖνο ἔστειλε στό ἄδη, τό ξύλο ὅμως αὐτό, δηλαδή τό ξύλο τοῦ σταυροῦ, ξανάφερε πάλι ἀπό τόν ἄδη καί αὐτούς πού πέθαναν. Καί ἐκεῖνο ἔκρουε τόν νικημένο σάν αἰχμάλωτο καί γυμνό, αὐτό ὅμως ἔδειχνε σ’ ὅλους τόν νικητή γυμνό, καρφωμένο στά ψηλά. Καί ὁ θάνατος τοῦ Ἀδάμ καταδίκασε καί αὐτούς πού ἔζησαν ὕστερα ἀπό αὐτόν, ὁ θάνατος ὅμως τοῦ Χριστοῦ ἀνάστησε πραγματικά καί αὐτούς πού ἔζησαν πρῖν ἀπό αὐτόν. “Ποιός μπορεῖ νά διηγηθεῖ τή δύναμη τοῦ Κυρίου, νά ἐξυμνήσει ὅλες τίς δόξες του;”. Ἀπό θνητοί ἔχουμε γίνει ἀθάνατοι, ἀπό νεκροί ἀναστηθήκαμε, ἀπό νικημένοι γίναμε νικητές».

προβάλλει σέ προσκύνηση αὐτή τήν Κυριακή, στό μέσο τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, τόν Τίμιο Σταυρό γιά νά παρηγορηθοῦμε, νά χαροῦμε, νά δοξολογήσουμε καί νά ασφαλισθοῦμε. Προβάλλεται ὁ Τίμιος Σταυρός γιά νά ἀναπαυθοῦμε ἀπό τόν κόπο τῆς νηστείας, νά ἀνανεωθοῦμε καί νά δυναμώσουμε, γιά νά συνεχίσουμε τόν ὑπόλοιπο δρόμο τῆς νηστείας καί τοῦ πνευματικοῦ ἀγώνα, τοῦ ταξιδιοῦ αὐτοῦ τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς, πού εἶναι προετοιμασία καί πορεία γιά τό Πάσχα. Ὁ τίμιος καί Ζωοποιός Σταυρός μᾶς δίδαξε πῶς νά προσεγγίσουμε, νά πλησιάσουμε τό Θεό καί τόν ἄνθρωπο.

Λέγει ὁ Χριστός στή εὐαγγελική περικοπή⁸ τῆς Κυριακῆς αὐτῆς:

«Ὅποιος θέλει νά μέ ἀκολουθήσει, πρέπει νά ἀπαρνηθεῖ τόν ἑαυτό του, νά σηκώσει τό σταυρό του καί ἔτσι νά μέ ἀκολουθήσει. Γιατί, ὅποιος θέλει ἀνθρώπινα, νά σώσει τόν ἑαυτό του, θά τόν χάσει. Ἀντίθετα, ὅποιος θυσιάσει τόν ἑαυτό του χάριν ἐμοῦ καί τοῦ Εὐαγγελίου, αὐτός θά τόν κερδίσει. Τί θά ὠφεληθεῖ ὁ ἄνθρωπος, ἂν κερδίσει τόν κόσμον ὅλο, ἀλλά τελικά χάσει τόν ἑαυτό του; Τί μπορεί νά λάβει ὁ ἄνθρωπος ὡς ἀντάλλαγμα γιά τόν χαμένο του ἑαυτό; Ὅποιος ζώντας μέσα σ' αὐτή τήν γενεά τήν ἄπιστη καί ἁμαρτωλή ντρέπεται γιά μένα καί γιά τούς λόγους μου, καί ὁ Υἱός τοῦ Ἀνθρώπου, τότε πού θά ἔρθει "ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς του" μαζί μέ τούς ἁγίους ἀγγέλους, θά ντραπεῖ γι' αὐτόν».

Καί τούς ἔλεγε ἀκόμη ὁ Ἰησοῦς: «Ἀλήθεια σᾶς λέω, ὑπάρχουν ἐδώ μερικοί πού δέν πρόκειται νά πεθάνουν, πρὶν δοῦν τήν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ νά ἔρχεται "ἐν δυνάμει"».

Λέει ὁ Χριστός: ὅποιος θέλει νά μέ ἀκολουθήσει χρειάζεται νά κάνει δύο πράγματα: α) νά ἀπαρνηθεῖ τόν ἑαυτό του καί β) νά σηκώσει τό σταυρό του.

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΝΑ ΑΠΑΡΝΗΘΕΙ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΤΟΥ;

Νά μισήσει καί νά ἀρνηθεῖ ὅλες τίς κακίες καί τά πάθη, πού φωλιάζουν μέσα στήν ψυχή του, πού τυραννοῦν τή ζωή του καί δέν τόν ἀφήνουν νά ἀναπνεύσει ἐλεύθερα. Αὐτές οἱ κακίες

⁸ Μάρκ. 8, 34-38 καί 9,1

δέν προέρχονται από τό Θεό, ἀλλά ἀπό τήν πονηρή θέλησή μας, τόν παλαιό ἄνθρωπο, δηλαδή τόν διεφθαρμένο ἑαυτό μας, πού θέλει τά δικά του, μᾶς κεντᾶ διαρκῶς καί μᾶς σπρώχνει στό κακό. Ἐπιβάλλεται νά μισήσουμε καί νά ἀποβάλουμε τόν παλαιό ἄνθρωπο, νά διακόψουμε κάθε σχέση μαζί του. Νά μήν ἀκοῦμε τί μᾶς λέει ἂν θέλουμε νά μένουμε πιστοί στό Χριστό, νά γίνουμε ἄνθρωποι μέ ἀνώτερο προσορισμό μακριά ἀπό τά λάθη καί τίς ἀδυναμίες μας. Νά μήν καταντήσουμε κτήνη, «τσόφλια» καί ἔρμαια τῶν παθῶν μας.

ΚΑΙ ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΝΑ ΣΗΚΩΣΕΙ ΤΟΝ ΣΤΑΥΡΟ ΤΟΥ;

Σημαίνει:

- α) νά χαλιναγωγήσει τά πάθη του,
- β) νά ὑπομένει καί νά συγχωρεῖ τούς ἀδελφούς του, διότι ὅλοι ἔχουμε ἀδυναμίες καί κάνουμε λάθη καί
- γ) νά δέχεται εὐχαριστιακά τίς ἀκούσιες θλίψεις -πόνος, ἀρρώστια, οἰκονομική κρίση, δυσκολίες κ.λ.π.- πού ὁ Θεός ἐπιτρέπει στή ζωή του καί μέ ἕνα ἀκατανόητο καί μυστηριώδη τρόπο κατεργάζεται τή σωτηρία του.

Ὁ Σταυρός μᾶς θυμίζει τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ γιά τόν κόσμο: «τόσο πολύ ἀγάπησε τόν κόσμο, ὥστε ἔστειλε τό Μονογενῆ του Γιό νά θυσιαστεῖ. Προκειμένου καθένας πού πιστεύει σ' αὐτόν νά μήν χάνεται, ἀλλά νά ἔχει ζωή αἰώνια».

Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΖΩΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΑΣΗ

Ὁ Σταυρός τοῦ Χριστοῦ εἶναι τό μεγαλύτερο «σκάνδαλο» στήν ἱστορία τοῦ κόσμου. Ἡ μεγαλύτερη ἀδικία πού ἔγινε ποτέ πάνω στή γῆ, σέ κάποιον πού δέν ἦταν μόνο ἄνθρωπος ἀλλά καί Θεός. Κάποιος πού δέν ἦταν μόνο ἀθῶος ἀλλά καί ὁ μόνος Ἅγιος, δέχθηκε νά τόν ὀδηγήσουν στό δικαστήριο καί νά τόν καταδικάσουν σέ θάνατο. Στόν πιό ἀτιμωτικό θάνατο, στό θάνατο πού καταδικάζονταν οἱ ἐγκληματίες. Καί πέθανε στό Σταυρό ἐπιτρέποντάς μας νά «καταντήσουμε» τό Σῶμα Του ὅλο μιά πληγή. Καί ὅλα αὐτά ἀπό ἀγάπη γιά μᾶς.

Ὁ Χριστός δέ μᾶς δίδαξε τήν ἀγάπη μόνο μέ λόγια. Μᾶς ἀγάπησε μέχρι θανάτου. Ἐσφράγισε τήν ἀγάπη Του μέ τή

σταυρική Του θυσία. Καί μετά δέχθηκε νά μπεῖ στόν τάφο «Ἡ Ζωή ἐν τάφῳ». Ὁ Θεός καί Δημιουργός τοῦ κόσμου βρίσκεται μέσα σέ μιά τρύπα στή γῆ. Αὐτός πού ἔχει θρόνο του τόν οὐρανό, κατέβηκε πιό κάτω κι ἀπό τή γῆ, γιά μᾶς, ἀπό ἀγάπη γιά μᾶς.

Ἦξερε ὁ Χριστός ὅτι τό ἔσχατο πρόβλημά μας εἶναι ὁ θάνατος. Καί αὐτό τό πρόβλημά μας δέ θέλησε νά τό λύσει στέλνοντας κάποιον ἄλλο ἢ δίνοντας κάποιες συμβουλές, ἀλλά κατέβηκε ὁ ἴδιος πεθαίνοντας πάνω στό σταυρό. Συνεπῶς τό μεγαλύτερο πρόβλημά τῶν ἀνθρώπων δέν εἶναι ὁ πιά θάνατος τοῦ σώματος· δέν εἶναι ὁ χωρισμός τῆς ψυχῆς ἀπό τό σῶμα· δέν εἶναι ἡ προσωρινή φθορά τοῦ σώματος, ἀλλά τό μεγαλύτερο πρόβλημά εἶναι ὁ χωρισμός τῆς ψυχῆς ἀπό τό Θεό, δηλαδή ὁ ψυχικός θάνατος.

Ὁ σωματικός χωρισμός ἀπό τούς ἀνθρώπους μας πού φεύγουν, εἶναι πόνος, πόνος βαθύς. Ἀλλά χάρη στήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ καί χάρη στή μεγάλη ἀδικία τῆς σταύρωσής Του ὁ χωρισμός αὐτός ἔγινε προσωρινός. Γι' αὐτό Τόν δοξάζουμε, Τόν εὐχαριστοῦμε, Τόν προσκυνοῦμε καί Τόν λατρεύουμε. Ἰδιαίτερα, τόν λατρεύουμε κάθε Κυριακή, πού γιορτάζουμε τήν Ἀνάσταση. Γιά μᾶς κάθε Κυριακή εἶναι Πάσχα. Καί, ὅποιος δέ βλέπει τήν κάθε Κυριακή σάν Λαμπρή καί δέν τή γιορτάζει μέσα στήν ἐκκλησία σάν Πάσχα, δέν πρόκειται νά καταλάβει τό μυστήριο τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀνάστασης τοῦ Χριστοῦ. Γι' αὐτό καί τό πιό ὠφέλιμο μνημόσυνο γιά τίς ψυχές τῶν δικῶν μας προσώπων εἶναι ἡ δική μας συμμετοχή στήν Κυριακάτικη Θεία Λειτουργία.

Λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος⁹: «Ἄν ὁ Χριστός δέν ἀναστήθηκε, ἐμεῖς οἱ χριστιανοί εἴμαστε οἱ πιό ἐλεεινοί καί οἱ πιό γελοῖοι ἄνθρωποι στόν κόσμο». Ὁ Παῦλος συνάντησε ὀλοζώντανο τόν ἀναστημένο Χριστό, πηγαίνοντας πρὸς τή Δαμασκὸ καί ἔγινε ἄλλος ἕνας αὐθεντικός καί αὐτόπτης μάρτυρας τοῦ ἀναστημένου Χριστοῦ. Καί ἔτσι μᾶς ἔδειξε ὅτι, ὅποιος συκοφαντεῖ τήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, κλωτσᾷ πάνω σέ μυτερά καρφιά.

⁹ Α' Κορ. 15,17.

Ζουῦμε σ' ἓνα κόσμο, στόν ὁποῖο κυριαρχεῖ τό ἀντισταυρικό πνεῦμα. Ἐναν κόσμο, πού φίλαυτα ἔχει ἰδανικά του, τήν χωρίς ἠθική ἱκανοποίηση τῶν παθῶν, τήν εὐημερία, τήν καλοζωΐα καί τήν ἄνεση. Ἐναν κόσμο πού τοποθετεῖ τήν ἐλευθερία, ὄχι στή θυσία καί τήν ἀγάπη δηλ. στό Σταυρό ἀλλά στόν ἐγωϊσμό. Αὐτός ὁ κόσμος δέ θέλει νά ἀκούει γιά ἐγκράτεια, γιά κυριαρχία στά πάθη, γιά θυσία, γιά νηστεία, γιά ἄσκηση. Ἀρνεῖται κατά βάθος τό Σταυρό καί ἔτσι δέν μπορεῖ νά συναντηθεῖ μέ τό Χριστό. Μένει στή φθορά, στό θάνατο, στό κενό, στήν πλήξη, στήν ἀνία καί στό ἀδιέξοδο. Διασκεδάζει, ἀλλά δέν χαίρεται. Ψάχνει γιά τή χαρά ἐκεῖ πού δέν ὑπάρχει. Κουβαλάει ἓνα σωρό στραβές ἀντιλήψεις. Ζεῖ μέσα στή ματαιότητα, στήν ὑποκρισία, στό ψέμα καί στήν πονηριά, τρέφοντας ψευδαισθήσεις καί αὐταπάτες. Ζεῖ μέσα στό παθιασμένο κυνήγι τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν, τῶν πλασματικῶν ἀναγκῶν καί τῶν περιττῶν ἀνέσεων. «Τί θά ὠφελήσει τόν ἄνθρωπο ἐάν κερδίσει τόν κόσμο ὅλον καί ζημιωθεῖ τήν ψυχή του; Ἡ τί θά δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς του»¹⁰;

Οἱ πατέρες λένε ὅτι ὁ Χριστός θέλησε νά καρφώσουν τά χέρια Του στό Σταυρό, γιά νά εἶναι μόνιμα ἀνοικτή ἡ ἀγκαλιά Του. Νά εἶναι διαρκῶς θεατό τό γεγονός ὅτι ἡ διάθεσή Του δέν ἀλλάζει καί ἡ ἀγκαλιά Του δέν κλείνει. Ἐμεῖς ἀλλάζουμε διάθεση καί ἀξιολογοῦμε στραβά τά πράγματα. Φεύγουμε, καί τότε ἀρχίζει πρόβλημα ὑπαρξιακό, ἐσωτερικό πού ἐκφράζεται μέ διάφορες μορφές: φοβίες, εὐαισθησίες, ἄγχη, ἀντιπαλότητα, ἐνῶ, ἀντίθετα, μιά σωστή σχέση μέ τό Θεό σημαίνει ἀνάπαυση, χαρά καί γαλήνη.

«Ὁ λόγος τοῦ σταυροῦ, γι' αὐτούς πού βαδίζουν τήν ὁδό τῆς ἀπώλειας εἶναι ἀνοησία, ἐνῶ γι' αὐτούς πού βαδίζουν τήν ὁδό τῆς σωτηρίας εἶναι Θεοῦ δύναμη καί Θεοῦ σοφία»¹¹. Ἡ ζωὴ τοῦ χριστιανοῦ εἶναι σταυρική, δέν μπορεῖ νά ὑπάρχει χριστιανός χωρίς τό σταυρό. Ὅποιος δέν ἔχει σταυρό δέ βαδίζει τήν ὁδό τοῦ σταυροῦ, δέ ζεῖ ζωὴ χριστιανική. Ὁ σταυρός εἶναι στήριγμα καί παρηγοριά στόν ἀγώνα κατά τοῦ κακοῦ καί τῆς

¹⁰ Μαρκ. 8,36.

¹¹ Α' Κορ. 1,18.

ἀμαρτίας. Εἶναι ὄπλο ἐναντίον τῶν δυσκολιῶν καί θλίψεων τῆς παρουσίας ζωῆς. Εἶναι, κατά τόν ἅγιο Ἰγνάτιο Μπριαντιανίνωφ, ἡ δύναμη καί ἡ δόξα τῶν Ἁγίων ὅλων τῶν αἰώνων, ὁ θεραπευτής τῶν παθῶν καί ὁ ἐξολοθρευτής τῶν δαιμόνων. Ὅποιος ἄνθρωπος ἀδιαφορεῖ γιά τή διόρθωσή του καί τήν τελείωσή του, περιφρονεῖ τό σταυρό τοῦ Χριστοῦ καί διαπράττει τό τρομακτικότερο κακό, πού θά μπορούσε νά κάνει στόν ἑαυτό του.

ΠΡΟΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Ὅταν οἱ Ἀμαληκίτες ἐπιτέθησαν ἐναντίον τῶν Ἰσραηλιτῶν στήν ἔρημο, ὁ Θεός διέταξε τόν Μωϋσῆ νά παρακολουθεῖ τή μάχη ἀπό ἕνα ὑψωμα ἔχοντας τά δύο του χέρια τεντωμένα. Ὅσο ὁ Μωϋσῆς κρατοῦσε τά χέρια του σέ ἔκταση, ὥστε νά σχηματίζει μέ τό σῶμα του σταυρό, οἱ Ἰσραηλίτες νικοῦσαν τούς ἐχθρούς τους, ἐνῶ ὅταν τά κατέβαζε γινόταν τό ἀντίθετο.

Ὅταν οἱ Ἰσραηλίτες ἔφευγαν ἀπό τήν Αἴγυπτο, χτύπησε ὁ Μωϋσῆς μέ τό ραβδί του, κατ' ἐντολή τοῦ Θεοῦ, τά νερά τῆς Ἐρυθρᾶς θάλασσας σταυροειδῶς («Σταυρόν χαράξας Μωσῆς, ἐπ' εὐθείας ῥάβδῳ τήν Ἐρυθράν διέτεμε...»¹²) Καί διαιρέθηκαν τά ὕδατα ἐνθεν καί ἐνθεν καί ἄνοιξε ξηρά μέσα στή θάλασσα καί πέρασαν οἱ Ἰσραηλίτες, «ἀβρόχοις ποσίν», δηλαδή χωρίς κἄν νά βραχοῦν τά πόδια τους· τόσο στεγνός εἶχε γίνει ὁ πάτος τῆς θάλασσας.

Ὁ Ἰωσήφ, πού ἀπό φθόνο τά ἀδέλφια του τόν πούλησαν δοῦλο σέ ἐμπόρους, καί πού στή συνέχεια νίκησε τόν πειρασμό μέ τή γυναίκα τοῦ ἀρχιμάγειρα τοῦ Φαραώ, τοῦ Πετεφρῆ, κατέληξε συκοφαντημένος στή φυλακή τῆς Αἰγύπτου. Ἐκεῖ ἀφοῦ ἐξήγησε τά ὄνειρα τοῦ Φαραώ, γιά τά ἑπτὰ χρόνια τῆς εὐφορίας καί τά ἑπτὰ χρόνια τῆς δυστυχίας, πού θά ἔρχονταν, ἔγινε Πρωθυπουργός τῆς Χώρας. Ἐδειξε μέ συκλονιστικό τρόπο τήν μεγαλοψυχία του: Ὅταν ἦρθαν στήν Αἴγυπτο τά ἀδέλφια του γιά νά ἀγοράσουν σιτάρι. Ὁ Ἰωσήφ τούς ἀναγνώρισε καί τούς ἀποκαλύφθηκε. Τότε ἐκεῖνοι φοβήθηκαν, γιατί νόμισαν

¹² Μηναιῶν Σεπτεμβρίου 14, Καταβασία.

ὅτι θά τούς ἐκδικηθεῖ. Καί τί τούς εἶπε ὁ Ἰωσήφ; «Μὴν φοβεῖσθε, τοῦ Θεοῦ γάρ εἰμί»¹³. Μὴν φοβᾶσθε, διότι ἐγώ εἶμαι τοῦ Θεοῦ. Ἔχουμε δηλαδή συγχώρηση, προτοῦ φανερωθεῖ τό μυστήριο τοῦ Σταυροῦ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΠΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

1. Τσακώθηκαν κάποτε σ' ἓνα μοναστήρι ἀπό ἐμπάθεια καί συνεργεία τοῦ διαβόλου δύο πατέρες μέσα στήν αὐλή. Τούς πλησίασε ὁ ἡγούμενος καί τούς ὑπενθύμισε κάτι πολύ σπουδαῖο λέγοντάς τους: «Γιατί πατέρες κατεβήκατε ἀπό τό σταυρό σας;» Τά λόγια του τούς προβληματίσαν, τούς συνέτισαν καί σταμάτησαν...

2. Ρώτησαν κάποτε ἓναν ἀσκητή: Τί κάθεσαι καί κάνεις ἐδῶ στήν ἔρημο; Καί τούς ἀπάντησε: «Μελετῶ τό σταυρό τοῦ Χριστοῦ».

3. Ὅταν ἡ ἀγία Ἑλένη βρῆκε τούς τρεῖς σταυρούς, ἤθελε νά διαπιστώσει ποιός ἀπ' αὐτούς ἦταν τοῦ Χριστοῦ. Ἀκούμπησαν μιά νεκρή πάνω σ' αὐτούς καί μόνο ὅταν ἀκούμπησε τό Σταυρό τοῦ Χριστοῦ, ἡ νεκρή ἀναστήθηκε. Λέει, ἓνα τροπάριο, «ὁ Σταυρός Σου Κύριε ζωή καί Ἀνάστασις ὑπάρχει τῷ λαῷ σου».

4. Στό βίο τῶν ἀγίων μαρτύρων Ἰωνᾶ καί Βαραχησίου ἀναφέρεται ὅτι τόν ἅγιο Βαραχήσιο, μετά ἀπό φορικτά βασανιστήρια, τόν πέταξαν μιά νύκτα στό ὑπαιθρο μέσα σέ μεγάλο κρύο καί χιόνια. Τήν ἐπομένη τόν ρωτοῦσαν κοροϊδευτικά οἱ στρατιῶτες: Πῶς τά καλοπέρασες χθές βράδυ, Βαραχήσιε; Καί ἐκεῖνος τούς ἀπάντησε: «Αἰσθανόμουν τήν εὐωδία τοῦ Σταυροῦ».

5. Σταύρωσε ὁ ἅγιος Βασίλειος τίς κλεισμένες πόρτες τῆς ἐκκλησίας στήν Καισάρεια τῆς Καππαδοκίας καί ἄνοιξαν αὐτόματα μέ τή χάρη καί τή δύναμη τοῦ Σταυροῦ γιά κατασχύνη τῶν αἰρετικῶν.

6. Ἡ νεαρή Μαύρα εἶπε στό σύζυγό της Τιμόθεο, ὅταν ἐκεῖνος, ὑπομένοντας μέ καρτερία φοβερά βασανιστήρια γιά

¹³ Γεν. 50,19.

τήν πίστη του στό Χριστό, τήν καλοῦσε στό μαρτύριο: «Φοβᾶμαι, ἀδελφέ μου, νά μή δειλιάσω, ὅταν δῶ τά βασανιστικά ὄργανα καί τόν ὀργισμένο ἡγεμόνα, φοβᾶμαι μήπως λυγίσω, ἐπειδή εἶμαι νέα». Καί ὁ Τιμόθεος τῆς ἀπάντησε: «Νά στηρίζεις τήν ἐλπίδα σου στόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό, καί τά βασανιστήρια θά γίνουν λάδι πού θά χυθεῖ πάνω στό σῶμα σου, θά γίνουν πνοή δροσιάς, πού θά σε ἀνακουφίσει ἀπό τούς πόνους».

7. Ἐνας ἄνθρωπος παραπονιόταν ὅτι ὁ σταυρός πού κουβαλοῦσε στή ζωή του ἦταν πολύ βαρῦς, ἀσήκωτος καί δέν μπορούσε νά τόν βαστάξει. Εἶδε τότε σέ ὄραμα ἕναν ἄγγελο πού τόν ὀδήγησε ἀπό ἕνα μονοπάτι σ' ἕνα ξέφωτο, ἀπ' ὅπου περνοῦσαν πολλοί ἄνθρωποι καί ὁ καθένας κουβαλοῦσε τό δικό του σταυρό. Τοῦ εἶπε, ὁ ἄγγελος: Διάλεξε ποιόν ἀπ' αὐτούς, θά ἤθελες γιά τόν ἑαυτό σου. Ἐξέτασε ὁ ἄνθρωπος προσεκτικά καί διαπίστωσε ὅτι ὅλοι οἱ σταυροί ἦταν μεγαλύτεροι καί βαρύτεροι ἀπό τό δικό του. Γι' αὐτό καί στράφηκε στόν ἄγγελο καί τοῦ εἶπε: Μοῦ ἀρκεῖ αὐτός πού ἔχω.

ΜΑΣ ΜΙΛΑΕΙ Ο ΑΓΙΟΣ ΚΟΣΜΑΣ Ο ΑΙΤΩΛΟΣ¹⁴

Τώρα σᾶς συμβουλεύω νά κάνετε ἀπό ἕνα κομβολόγι μικροί καί μεγάλοι καί νά τό κρατᾶτε μέ τό ἀριστερό χέρι, καί μέ τό δεξιό νά κάνετε τό σταυρό σας καί νά λέτε: «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱέ καί Λόγε τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, διά τῆς Θεοτόκου καί πάντων τῶν Ἁγίων ἐλέησόν με τόν ἁμαρτωλό καί ἀνάξιο δοῦλο σου». Ὁ πανάγαθος Θεός μᾶς ἐχάρισε τόν τίμιο Σταυρό μέ τόν ὁποῖο νά εὐλογοῦμε τά Ἄχραντα Μυστήρια. Μέ τόν σταυρό νά ἀνοίγουμε τόν παράδεισο, μέ τόν σταυρό νά διώκουμε τούς δαίμονες, ἀλλά πρέπει νά ἔχουμε τό χέρι μας καθαρό ἀπό ἁμαρτίες, καί τότε κατακαίεται ὁ διάβολος καί φεύγει. Γιά τό λόγο αὐτό, ἀδελφοί μου, εἴτε τρώγετε, εἴτε πίνετε, εἴτε δουλεύετε, νά μή σᾶς λείπει αὐτός ὁ λόγος καί ὁ Σταυρός· εἶναι καί καλό καί ἅγιο νά προσεύχεσθε πάντοτε τήν αὐγή, τό βράδυ καί τά μεσάνυκτα.

¹⁴ Ἐπισκόπου Αὐγουστίνου Ν. Καντιώτου, Μητροπολίτου Φλωρίνης, Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός σελ. 154-160.

Προσέξτε, ἀδελφοί μου, πῶς πρέπει νά γίνεται ὁ σταυρός καί τί σημαίνει. Πρῶτο· ὅπως ἡ Ἁγία Τριάδα δοξάζεται στόν οὐρανό ἀπό τούς Ἀγγέλους, ἔτσι καί ἐσύ νά ἐνώνεις τά τρία δάκτυλα τοῦ δεξιῦ χεριοῦ· καί μή μπορώντας νά ἀνεβείς στόν οὐρανό νά προσκυνήσεις, νά βάζεις τό χέρι σου στήν κεφαλή σου (διότι ἡ κεφαλή σημαίνει τόν οὐρανό) καί νά λές: Καθώς οἱ Ἄγγελοι δοξάζουν τήν Ἁγία Τριάδα στόν οὐρανό, ἔτσι καί ἐγώ σάν δούλος δοξάζω καί προσκυνῶ τήν Ἁγία Τριάδα· καί καθώς τά δάκτυλα εἶναι τρία, εἶναι ξεχωριστά, εἶναι καί μαζί, ἔτσι καί ἡ Ἁγία Τριάδα εἶναι τρία πρόσωπα, ἀλλά ἕνας Θεός. Κατεβάζοντας τό χέρι σου στό μέρος τῆς κοιλιᾶς νά λές: Σέ προσκυνῶ καί Σέ λατρεύω, Κύριέ μου, πού κατεδέχθηκες καί πῆρες σάρκα στήν κοιλιά τῆς Θεοτόκου γιά τίς ἁμαρτίες μας. Τό βάζεις πάλι στό δεξιό σου ὦμο καί νά λές: Σέ παρακαλῶ, Θεέ μου, νά μέ συγχωρήσεις καί νά μέ βάλεις στό δεξιά σου μαζί μέ τούς δίκαιους. Βάζοντάς το πάλι στόν ἀριστερό ὦμο νά λές: Σέ παρακαλῶ, Κύριέ μου, μή μέ βάλεις στό ἀριστερά μαζί μέ τούς ἁμαρτωλούς. Ἐπειτα κάνοντας ὑπόκλιση, σκύβοντας πρὸς τή γῆ νά λές: Σέ δοξάζω, Θεέ μου, Σέ προσκυνῶ καί Σέ λατρεύω, διότι καθώς εὐδόκησες νά δεχθεῖς ταφή καί θάνατο, ἔτσι θά πρέπει νά κάνω καί ἐγώ. Καί ὅταν σηκώνεσαι ὀρθός, φανερώνεις τήν ἀνάσταση καί νά λές: Σέ δοξάζω καί Σέ προσκυνῶ, Κύριέ μου, διότι ἀναστήθηκες ἀπό τούς νεκρούς γιά νά μᾶς χαρίσεις τήν αἰώνιο ζωή. Αὐτό σημαίνει ὁ Σταυρός!

Ἄς ἀναφέρουμε καί ἕνα παράδειγμα γιά νά δεῖτε τή δύναμη τοῦ Σταυροῦ.

Στήν Αἴγυπτο ἦταν κάποιος ἀσεβῆς βασιλιάς πού εἶχε καί ἕνα Ἑβραῖο βεζίρη, πού μετέπειτα ἔγινε Τοῦρκος. Τότε στήν Ἀλεξάνδρεια ἦταν Πατριάρχης κάποιος, πού τό ὄνομά του ἦταν Ἰωακείμ καί ἦταν ἄνθρωπος καί σοφός καί ἅγιος. Γνωρίζοντας ὁ βασιλιάς ὅτι ἦταν ἅγιος ἄνθρωπος ὁ Πατριάρχης, τόν ἀγαποῦσε πολύ. Λέει ὁ Ἑβραῖος στό βασιλιά: Πολλήν ἀγάπην ἔχεις στόν Πατριάρχη. Τοῦ λέει ὁ βασιλιάς: Ὁ Πατριάρχης εἶναι καλός ἄνθρωπος. Τοῦ λέει ὁ Ἑβραῖος: Κάλεσε, βασιλιά, τόν Πατριάρχη νά ἔλθει νά διαλεχθοῦμε μαζί, καί νά δεῖς πού θά μείνει ἀναπολόγητος. Κάλεσε ὁ βασιλιάς τόν Πατριάρχη νά

ἔλθει. Τοῦ λέει ὁ Ἑβραῖος: Ἐγὼ θέλω, Πατριάρχη, νά συζητήσουμε κάποια πράγματα γιά τήν πίστη. Βεβαίως, τοῦ λέει. Ἐτοιμος εἶμαι γιά τήν πίστη μου νά χύσω καί τό αἷμά μου. Καί κάνοντας ἀρχή ὁ Πατριάρχης νά φιλονικεῖ μέ τόν Ἑβραῖο, μέ ἓνα τρόπο ἐπιδέξιο πάντοτε τόν νικοῦσε. Λέει ὁ Ἑβραῖος στόν Πατριάρχη: Γιατί νά φιλονικοῦμε; Ἀκούω πού λέγει ὁ Χριστός στό Εὐαγγέλιο ὅτι, ὅποιος ἔχει πίστη σάν τόν κόκκον τοῦ σιναπιοῦ, μπορεῖ νά μετακινήσει ἓνα βουνό ἀπό ἓνα μέρος σέ ἄλλο.

Μάλιστα, τοῦ λέει ὁ Πατριάρχης. Τοῦ λέει ὁ Ἑβραῖος: Λοιπόν, ἂν εἶσαι ἄξιος, πρόσταξε καί σύ νά γίνει, καί τότε νά πιστεύσω. Ζήτησε ὁ Πατριάρχης τρεῖς μέρες διορία, καί λέει στό βασιλιά: Ἐτοιμος εἶμαι γιά τό πρόσταγμα πού εἶπαμε. Ἦταν ἐκεῖ ἓνα βουνό τρεῖς ὥρες μακριά. Λέει ὁ Ἑβραῖος τοῦ Πατριάρχη νά μετακινηθεῖ ἐκεῖνο τό βουνό. Τότε ὁ Πατριάρχης θυμιάζει ἐκεῖνο τό βουνό, κάνει τό σταυρό του τρεῖς φορές λέγοντας καί τό ὄνομα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, καί μετά λέει: Σέ προστάζω ἐσένα, βουνό, νά σηκωθεῖς νά ἔλθεις στήν Αἴγυπτο. Καί ᾧ τοῦ θαύματος! Ἀμέσως, σηκώθηκε τό βουνό καί χωρίστηκε στά τρία, «εἰς τύπον τῆς Ἁγίας Τριάδος», καί ἐκίνησε καί ἐρχόταν. Φωνάζει ὁ βασιλιάς: Πατριάρχη, βοήθησέ μας, γιατί χαθήκαμε. Καί κάμνοντας δέηση πάλι ὁ Πατριάρχης, στάθηκε τό βουνό στά ἕξι μίλλια μακριά ἀπό τήν πόλη. Ἄλλ' ὁ Ἑβραῖος δέν πίστευσε καί λέει στό βασιλιά: Ὁ Χριστός λέει καί κάτι ἄλλο, ὅτι ὅποιος ἔχει πίστη, ἔστω κι' ἂν πιεῖ κάποιο θανάσιμο φαρμάκι (δηλητήριο), δέν πεθαίνει. Λοιπόν, πές στόν Πατριάρχη νά τοῦ κάνω ἓνα φαρμάκι νά τό πιεῖ, καί ἂν δέν πεθάνει, νά πιστεύσουμε καί ἐμεῖς. Μά νά ξέρεις καί αὐτό, βασιλιά, ὅτι οἱ χριστιανοί ἔχουν τό Σταυρό καί κάμνοντάς τον τά διαλύουν ὅλα· καί τό πικρό τό κάμνουν γλυκό. Φτιάχνει λοιπόν ὁ Ἑβραῖος τό φαρμάκ, ἔτσι ὥστε μόλις τό ἀγγίξει στό στόμα του ὁ Πατριάρχης νά πεθάνει. Τό πηγαίνει στό βασιλιά καί τοῦ λέει: Πρόσταξε τόν Πατριάρχη νά τό πιεῖ καί νά μήν κάνει τό σταυρό του. Καλεῖ ὁ βασιλιάς τόν Πατριάρχη καί τόν προστάζει νά πιεῖ τό φαρμάκι ὅπως ἤθελε ὁ Ἑβραῖος. Καλά, λέει ὁ Πατριάρχης μοῦ ἔδωσες, βασιλιά, αὐτό

τό ποτήρι, μά δέν μου εἶπες ἀπό ποῦ νά τό πιῶ. Νά τό πιῶ, καί κάμνοντας τό δεξί του χέρι εἰς τύπον εὐλογίας, ἐρωτᾷ, πόθεν νά τό πιῶ, ἀπό ἐδῶ, ἀπ' ἐκεῖ, ἀπ' ἐδῶ ἢ ἀπ' ἐκεῖ, καί τό σταυρώνει. Ὅμως ἐκεῖνος δέν τό κατάλαβε. Τοῦ λέει: Πιές το ἀπ' ὅπου θέλεις. Καί πίνοντάς το ὁ Πατριάρχης δέν ἔπαθε τίποτα. Λέγει τότε στό βασιλιᾶ: Ἐγώ ἤπια ὅλο τό φαρμάκι, ὁ Ἑβραῖος ἄς ξεπλύνει τό ποτήρι μέ λίγο νερό καί νά τό πιεῖ. Καί ἂν δέν πάθει τίποτε, νά πιστεύσουμε καί ἐμεῖς στήν πίστη του. Δέν ἤθελε ὁ Ἑβραῖος νά τό πιεῖ, τόν ἐβίασεν ὁμως ὁ βασιλιάς καί τό ἤπια, καί ὦ τοῦ θαύματος! ἔσκασεν ἀμέσως καί πέθανε. Καταλάβατε, ἀδελφοί μου; Ὅποιος ἔχει πίστη στό Χριστό μας καί εἶναι καθαρὸς δέν παθαίνει κανένα κακό. Ἡ θερμὴ πίστη μετακινεῖ βουνά, συντρίβει τόν ἔωσφόρο, νικᾷ τούς ἄπιστους.

Θέλετε ν' ἀκούσετε καί κάτι ἄλλο γιά τό σταυρό, πῶς δέν ἐνεργεῖ, ὅταν εἶναι μολυσμένο τό χέρι ἀπό ἁμαρτίες; Ἦταν ἓνας ἄνθρωπος, ὀνομαζόμενος Ἰουλιανὸς ἀναγνώστης καί σπούδασε γράμματα μέ τό Μέγα Βασίλειο καί ἤθελε νά γίνε βασιλιάς. Πηγαίνει λοιπόν καί βρίσκει ἓνα μάγο Ἑβραῖο καί τοῦ λέγει: Εἶσαι καλός, νά μέ κάνεις βασιλιά καί νά σέ κάνω βεζύρη; Τοῦ λέγει ὁ μάγος: Ἀρνήσου τό Χριστό, καί ἐγώ θά τό κάνω. Τοῦ λέει ὁ Ἰουλιανός: Τόν ἀρνοῦμαι. Τότε γράφει ἓνα γράμμα ὁ μάγος καί τοῦ λέει: Πάρε αὐτό τό χαρτί καί πήγαινε σ' ἓνα μνημα ἑλληνικό καί ρίψε το ψηλά καί θά ἔλθουν δαίμονες καί ὅ,τι σοῦ κάνουν μὴ φοβηθεῖς καί νά μὴν κάνεις τό σταυρό σου, διότι θά φύγουν. Πῆγε ὁ Ἰουλιανός στό μνημα καί ρίχνοντας τό χαρτί ἦλθαν οἱ δαίμονες. Αὐτὸς φοβήθηκε καί κάμνοντας τό σταυρό του ἔφυγαν οἱ δαίμονες. Πηγαίνει ἀμέσως στό μάγο καί τοῦ λέει αὐτά πού ἔγιναν. Τότε τοῦ λέγει ὁ μάγος: Πήγαινε νά σφάξεις ἓνα παιδί καί νά μου φέρεις τήν καρδιά του. Πῆγε καί ἔσφαξε τό παιδί καί τοῦ ἔφερε τήν καρδιά του. Τότε καλεῖ πάλι τούς δαίμονες ὁ μάγος. Αὐτὸς πάλι ἀπό τό φόβο του ἔκανε τό σταυρό· ἀλλ' οἱ δαίμονες δέ φοβήθηκαν, διότι ἦταν μολυσμένος ἀπό τό φόνο. Ἔτσι ἔκανε τό θέλημά του καί βασίλευσε δύο χρόνους καί πῆγε στήν κόλαση νά καίγεται παντοτεινά. Πρέπει καί ἐμεῖς νά εἴμαστε καθαρὸι ἀπό ἁμαρτίες, καί τότε φυγαδεύεται ὁ διάβολος».

Ἡ σημείωση τοῦ τύπου τοῦ σταυροῦ πάνω μας εἶναι ἐπίκληση, ὁμολογία, προσευχή καί ὄπλο κατά τοῦ διαβόλου. Ὅταν τόν κάνουμε σέ κάθε εὐκαιρία εἶναι δύναμη σταθερή καί μεγάλη. Ἐλκύει τή χάρη τοῦ Θεοῦ καί καθαγιάζει τό σταυρούμενο.

Γιά τή λογική τοῦ κόσμου ἡ μεγαλύτερη ἀνοησία εἶναι ὁ σταυρός. Τί λέει ἡ λογική τοῦ κόσμου;

Ὅταν εὐεργετήσεις κάποιον καί αὐτός, ὄχι ἀπλῶς δέν τό ἀναγνωρίζει, ἀλλά σέ μουτζώνει καί σέ ἀδικεῖ, τό λιγότερο πού μπορεῖς καί κάνεις εἶναι νά τοῦ κόψεις τήν καλημέρα.

Ὅταν κάποιος ὄχι ἀπλῶς σέ προσβάλλει, ἀλλά ἀπειλήσει τή ζωή σου, τό λιγότερο πού μπορεῖς νά κάνεις εἶναι νά τόν σκοτώσεις.

Ὅταν τόν ἄνθρωπο πού θέλεις νά σκοτώσεις, πᾶς ἐσύ ὁ ἴδιος νά τόν βρεῖς, χωρίς ἐκεῖνος νά σέ καλέσει, χωρίς ἐκεῖνος νά δείξει κανένα σημάδι μεταμέλειας καί τοῦ ζητήσεις συγνώμη, ἐνῶ εἶναι δικό του τό φταίξιμο, καί θέλεις νά τόν συγχωρήσεις καί νά τόν ἀγκαλιάσεις εἰλικρινά, τότε στήν καλύτερη περίπτωση, εἶσαι γιά δέσιμο, τρελάθηκες.

Ὅλα αὐτά τά ἀναποδογύρισε ὁ Χριστός. Ἐμεῖς στό Χριστό δέν φερθήκαμε ἀπλῶς ἄσχημα. Χωρίς νά Τόν πλησιάζουμε, ἐνῶ φεύγαμε μακριά Του, ἤρθε, καί δέ μᾶς ἀγκάλιασε ἀπλῶς - διότι ἀγκάλιασμα εἶναι μόνο ἀνθρώπινη ζεστασιά καί τρυφερότητα-, ἀλλά ἤρθε καί, ἐνῶ μᾶς βρῆκε στά κακά μας χάλια, μᾶς θεράπευσε, μᾶς λύτρωσε, μᾶς διόρθωσε καί μᾶς ἐλευθέρωσε. Αὐτή ἡ συμπεριφορά τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ μεγαλύτερη ἐπανάσταση στίς ἀνθρώπινες σχέσεις.

Ὅταν ἀσπαζόμαστε τό Σταυρό τοῦ Χριστοῦ ἄς λέμε:

«Χριστέ μου, Σέ εὐχαριστοῦμε, Σέ εὐγνωμονοῦμε γιά τήν ἄπειρη ἀγάπη Σου. Φώτισέ μας καί δυνάμωσέ μας νά ἀγαποῦμε περισσότερο τό θέλημά Σου καί τίς σωτήριες ἐντολές Σου. Καί ἀξιώσέ μας νά Σέ ἀκολουθοῦμε, σηκώνοντας μέ προθυμία τό δικό του σταυρό ὁ καθένας μας, Ἀμήν». Καί νά ψάλλουμε μέ ὅλη τή θέρμη τῆς καρδιάς μας:

«Τόν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν Δέσποτα καί τήν ἀγία σου Ἀνάστασιν δοξάζομεν». «Ἡ ἀήττητος καί ἀκατάλυτος καί

θεία δύναμις τοῦ Τιμίου καί Ζωοποιοῦ Σταυροῦ μή
ἐγκαταλείπης ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς».

Η ΧΑΡΑ ΤΗΣ ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗΣ

Σ' έναν από τους Μακαρισμούς τῆς ἐπί τοῦ Ὁρους ὁμιλίας λέγει ὁ Χριστός: «Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται». Δηλαδή εὐτυχισμένοι ὅσοι δείχνουν ἔλεος, φιλανθρωπία καὶ ἀγάπη, γιατί σ' αὐτούς θά δείξει ὁ Θεός τό ἔλεος, τή φιλανθρωπία καί τήν ἀγάπη Του.

Ἡ ψυχὴ τῆς ἐλεημοσύνης εἶναι ἡ ἐλεημοσύνη τῆς ψυχῆς. Ὅσο πιά πολύ προσπαθοῦμε νά ἐλεοῦμε τόν ἑαυτό μας κοπιάζοντας στήν προσευχή, στή μελέτη τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καί κυρίως συμμετέχοντας στή λατρεία τῆς Ἐκκλησίας, τόσο πιά πολύ ἡ ὑλική ἐλεημοσύνη πρὸς τοὺς ἄλλους ἔχει ἀξία ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀληθινὴ προσφορὰ ἀγάπης εἶναι καρπὸς τῆς ἀναγεννημένης καρδιᾶς μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ.

Δέν ἐπιτρέπεται νά ἀφήσουμε ὁ κόσμος νά ζήσει χωρίς ἀγάπη. Δέν ἐπιτρέπεται νά σκοτώσουμε τήν ἀγάπη. Δέν μπορεῖ νά ἀφήσουμε κλειδωμένες τίς καρδιές μας καί τόν Κύριο τῆς Ἀγάπης νά περιμένει ἀπ' ἔξω.

Ὅφείλουμε νά θρέψουμε τόν πεινασμένο, νά ξεδιψάσομε τόν διψασμένο, νά ντύσομε τόν γυμνό, νά ἐπισκεφθοῦμε τόν ἄρρωστο, νά φιλοξενήσομε τόν ξένο καί νά ἐπισκεφθοῦμε τόν φυλακισμένο. Ὅτι κάνουμε στόν καθένα ἀπ' αὐτούς, εἶναι σάν νά τό κάνουμε στόν ἴδιο τόν Χριστό. Καί αὐτό πρέπει νά ξεκινᾷ ἀπ' αὐτούς πού εἶναι κοντά μας: στήν πόλη μας, στή γειτονιά μας, στό σπίτι μας καί νά ἐπεκτείνεται καί στοὺς ἄλλους. Ὅμως νά γνωρίζουμε ὅτι ἡ ἀγάπη μας δέν εἶναι πλήρης καί ἀληθινή, ὅταν ἐκδηλώνεται μόνο μέ τά παραπάνω, ἐνῶ μέσα στό σπίτι μας νά μὴν

ἔχουμε ὑπομονή νά ἀκούσουμε τόν σύζυγό μας ἢ τή σύζυγό μας, ἢ ἀκόμα νά μιλήσουμε μέ τά παιδιά μας, νά μιλάμε μέ καλό τρόπο στούς ἡλικιωμένους μας, νά ἔχουμε προστριβές μέ τά πεθερικά μας καί νά μᾶς εἶναι ἐνοχλητικοί οἱ γείτονες.

«Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες...» Ἡ φιλανθρωπία, ἡ φιλοπτωχία, ἡ ἐλεημοσύνη μᾶς βοηθᾶ νά συναντηθοῦμε μέ τό Θεό κατά τόν καλύτερο τρόπο. Εἶναι φανέρωση ἀγάπης, ἔκφραση ταπείνωσης καί προσφορά χαρᾶς. Μᾶς ὁμοιώνει μέ τήν πηγὴ τῆς Ἀγάπης, τό Θεό. Καί οἱ καρποὶ πού κερδίζουμε εἶναι: εὐλογία, συγχώρηση καί αἰώνια ζωή. Τελειώνοντας, θά σᾶς παραθέσω δύο διδακτικά παραδείγματα, πού δείχνουν τή σπουδαιότητα καί τήν ἀξία αὐτοῦ τοῦ ἔργου.

Α) Ἕνας ἄνθρωπος προχωροῦσε σέ ἡλικία. Ἐφθασε σέ βαθιὰ γεράματα. Καί, τί φυσικότερο, ἔρχεται ἡ ὥρα νά πεθάνει. Ξαπλωμένος πάνω στό κρεβάτι του, περιτριγυρισμένος ἀπό τούς ἀγαπητούς καί τούς φίλους του αἰσθάνεται ὅτι πλησιάζει ἡ τελευταία του στιγμή. Ὅλοι ἔχουν στραμμένα τά βλέμματά τους στό πρόσωπό του μὴν ἐκφράσει κάποια ἐπιθυμία, γιὰ νά τήν ἱκανοποιήσουν καί νά φύγει εὐχαριστημένος. Καί ξαφνικά ἀκοῦνε νά ψιθυρίζει: «ἄχ, νά εἶχα ἓνα ἀκόμα». Τρέχουν καί σκύβουν ἀπό πάνω του. Διερωτῶνται τί ἄραγε ἐπιθυμεῖ; Ἕνα φλυτζάνι καφέ; Ἕνα ποτήρι νερό; Νά εἶχε ἓνα ἀκόμα κουστούμι παραπάνω στή ζωὴ του; Νά ἤθελε ἓνα αὐτοκίνητο; Σπίτι; Χωράφι; Τί ἄραγε ἐννοοῦσε λέγοντας «ἄχ, νά εἶχα ἓνα ἀκόμα»;

Τέτοια ώρα, τέτοια λόγια. Τελευταία στιγμή νά επιθυμούσε κάτι επίγειο. Άν σκεφτόταν τέτοια πράγματα, θά ἦταν ἓνας ἄνθρωπος ἀνόητος, ἀποσυνδεδεμένος ἀπό τήν πραγματικότητα. Ὁ ἄνθρωπος γιά τόν ὁποῖο σᾶς μιῶ δέν ἦταν κουτός. Ἦταν ἓνας ἀπό τούς διασημότερους τῆς ἀνθρωπότητας, ὁ πολυγραφότερος συγγραφέας τοῦ κόσμου, ὁ μεγαλύτερος ποιητής τῆς Ἰσπανίας, ὁ Λόπε Ντέ Βέγκα (Lope de Vega +1635). Τά θεατρικά, δραματικά του ἔργα ξεπερνοῦν τά 1500. Τοῦ εἶχαν ἀπονεμηθεῖ δεκάδες βραβεῖα, ἔπαινοι καί παράσημα. Εἶχε πιεῖ τό ποτήρι τῆς δόξας καί ἐπίγειας χαρᾶς ὀλόκληρο. Εἶχε περάσει τή ζωή του μέσα στόν πλοῦτο καί τήν τιμή. Τί ἄραγε νά ζητᾶ λέγοντας «ἄχ, νά εἶχα ἓνα ἀκόμα»; Θλίβεται πού δέν τόν καταλαβαίνουν, καί ἐξηγεῖ τά λόγια του:

-Πόση χαρά καί εἰρήνη θά μοῦ ἔδινε αὐτή τή στιγμή ἢ συναίσθηση ὅτι εἶχα κάνει ἓνα καλό ἔργο ἀκόμα στή ζωή μου!

Β) Ἐνας νέος ἀπό καιρό ἔδειχνε ἀδιαφορία γιά τήν πίστη καί ἡ μητέρα του ἦταν ἀπαρηγόρητη πού τόν ἔβλεπε νά ἀπομακρύνεται διαρκῶς ἀπό τήν Ἐκκλησία.

Μιά Κυριακή πρωῖ, ἀφοῦ σκέφθηκε λίγο, πῆρε τήν ἀπόφασή της. Κάλεσε τό γιό της καί τοῦ εἶπε:

-Ἀγαπητό μου παιδί, θέλω νά εἶσαι εὐτυχισμένος τουλάχιστον γιά μιά μέρα τῆς ζωῆς σου. Πᾶρε αὐτό τό δέμα καί πήγαινε στή ὁδό τάδε. Στή σοφίτα ἐπάνω ζεῖ μιά πολύ φτωχή χήρα μέ πολλά παιδιά. Δῶσε της αὐτό τό δέμα.

-Ἐγώ νά πάω αὐτό τό δέμα; Δέν εἴμαστε καλά. Ὀνειρεύτηκες, μητέρα; Ποτέ μου!

-Άκουσέ με, γιέ μου, πήγαινε αυτό τό δέμα καί ἐγώ σου ὑπόσχομαι νά σου δώσω ὅ,τι μου ζητήσεις.

-Ἀφοῦ εἶναι ἔτσι, πηγαίνω.

Ἐφθασε γρήγορα ἔξω ἀπό τή σοφίτα. Χτύπησε τή σπασμένη πόρτα, καί ὅταν μπῆκε, βρέθηκε ἐμπρός σ' ἕνα θέαμα φρικτό. Μιά γυναίκα κειτόταν στό στρῶμα κατά γῆς, ἐνῶ πέντε παιδιά ἔκλαιγαν: Μαμά, πεινῶ!... φώναζαν.

Ἀνίκανος ν' ἀντιδράσει ὁ νέος ἔδωσε τό δέμα καί γύρισε νά φύγει.

-Κύριε, τοῦ εἶπε ἡ φτωχή γυναίκα, φεύγετε χωρίς νά σᾶς πῶ τουλάχιστον ἕνα «εὐχαριστῶ». Ὁ Θεός νά σᾶς ἀνταμείψει γιά τή χειρονομία σας.

Βγῆκε ὁ νέος ἔξω κλαίγοντας ἀπό συγκίνηση, ἀλλά καί ἀπό... ἀγαλλίαση. Ἐτρεξε καί μπῆκε στήν πρώτη ἐκκλησία πού βρῆκε, χώθηκε σέ μιά γωνιά καί ἔκλαψε, ἔκλαψε...

Στήν ἐπιστροφή του, ἡ μητέρα τόν ρώτησε:

-Γιατί ἄργησες, παιδί μου; Ἐκανες τουλάχιστον τήν παραγγελία μου;

-Ναί, μητέρα ἔκανα τήν παραγγελία, ἀλλά καί σύ μήν ξεχάσεις τήν ὑπόσχεσή σου.

-Ἐχεις δίκιο, ζήτησέ μου ὅ,τι θέλεις τώρα.

-Ἐτοίμασέ μου ἄλλο ἕνα δέμα, διότι θέλω νά δοκιμάσω ἄλλη μιά φορά τήν ἱκανοποίηση νά κάνω τό καλό σέ τέτοια φτώχεια.

Ἡ ζωή τοῦ Χριστιανοῦ ὀφείλει χωρίς ὑπερβολή νά εἶναι «πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καί ἐλεημοσυνῶν» (Πράξ. 9,36).

Μπορεῖς νά δίνεις χωρίς ν' ἀγαπᾶς, ἀλλά δέν μπορεῖς ν' ἀγαπᾶς καί νά μή δίνεις, νά μήν

προσφέρεις. Κανένας κόπος και κανένα κόστος αγάπης
δέν πᾶνε χαμένα, όταν γίνονται στο ὄνομα τοῦ
Χριστοῦ. Ἡ ἀγάπη όταν λειτουργεῖ, θαυματουργεῖ και
σήμερα και πάντοτε. Πρόσθεσε τήν ἀγάπη και τότε ὅλα
ὠφελοῦν. Ἀφαίρεσέ την και τίποτε δέν ὠφελεῖ. Τόν
Χριστό τόν κρατᾶμε κοντά μας, όταν τόν μοιραζόμαστε
μέ τούς ἄλλους.

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΣΠΟΡΑ

Ένας άνθρωπος έτοιμαζε τή βαλίτσα του για κάποιο ταξίδι. Αφού τοποθέτησε αυτά πού του ήταν αναγκαία άφησε ένα μικρό κενό σέ μιά γωνιά της. Ένας φίλος του, πού έτυχε νά τον έπισκεφθει τή στιγμή εκείνη τόν ρώτησε για τήν ενέργειά του αυτή. Καί εκείνος του άπάντησε: Θά τοποθετήσω εκεί έναν καθρέφτη, ένα φανάρι, ένα τηλεσκόπιο καί μιά μικρή βιβλιοθήκη. Μά, πώς θά χωρέσουν όλα αυτά; τόν ρωτᾶ πάλι ό φίλος του. Καί εκείνος φέρνει μιά Άγία Γραφή, τήν τοποθετεῖ καί του λέει: Αὐτά, πού σου εἶπα, περιλαμβάνονται στό θεόπνευστο αυτό βιβλίο.

Ἡ Άγία Γραφή εἶναι:

1) ένας καθρέφτης, πού μᾶς δείχνει όλες τίς μελανές κηλίδες καί τήν άσχήμια τῆς ψυχῆς μας, γιά νά τρέξουμε στόν πνευματικό καί νά τήν καθαρίσουμε μέ τήν έξομολόγηση,

2) ένα φανάρι, πού ρίχνει φῶς οὐράνιο στή ζωή μας, ὥστε νά σταματήσουμε νά περπατοῦμε στό πνευματικό σκοτάδι,

3) τό τελειότερο τηλεσκόπιο, μέ τό όποιο βλέπουμε τήν πέραν του τάφου ζωῆ, ἔτσι ὥστε νά ξεκολλᾶμε καί νά απομακρυνόμαστε από τά πρόσκαιρα καί άμαρτωλά πού κάποτε τελειώνουν καί νά ζοῦμε σάν οὐρανοπολίτες,

4) μιά όλόκληρη βιβλιοθήκη, πού μᾶς διδάσκει πολλά καί από τήν ανθρώπινη, αλλά πρό παντός μᾶς μεταδίδει τήν άνωθεν σοφία.

Όταν κάποτε συγκεντρώθηκε κοντά στόν Ἰησοῦ πολύς κόσμος, πού έρχόταν από διάφορες πόλεις, ό Κύριος τούς εἶπε μιά από τίς ὑπέροχες παραβολές Του,

τήν παραβολή τοῦ Σπορέως. Βγῆκε ἀπό τό στόμα τοῦ Χριστοῦ μιά ἱστορία πού πίσω της κρύβει ἀλήθειες. Οἱ παραβολές ἦταν μικρές, συμβολικές ἱστορίες παρμένες μέσα ἀπό τήν καθημερινή ζωή, πού μέ ἀλληγορικό τρόπο, εὐχάριστα καί ζωντανά ὀδηγοῦσαν στά μυστήρια τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν.

Μιά ἡμέρα ἕνας γεωργός βγῆκε νά σπείρει τό χωράφι του. Καθώς ἔσπερνε, μερικοί σπόροι ἔπεσαν στό δρόμο, τούς πάτησαν οἱ διαβάτες καί τούς ἔφαγαν τά πουλιά.

Ἄλλοι ἔπεσαν σέ μιά περιοχή πετρώδη. Πῆγαν λίγο νά φυτρώσουν, ὅμως σύντομα μαράζωσαν καί ξεράθηκαν, γιατί ὁ τόπος δέν εἶχε ὑγρασία.

Ἄλλοι σπόροι ἔπεσαν σέ μέρος γεμάτο ἀγκάθια καί, μόλις βλάστησαν τά ἀγκάθια, τούς ἔπνιξαν .

Ἄλλοι ἔπεσαν, εὐτυχῶς, σέ γῆ μαλακή, φρεσκοκαμμένη καί εὐφορη. Αναπτύχθηκαν καί ἔφεραν καρπό πολύ, ἕκατό φορές περισσότερο ἀπό τόν σπόρο.

Εἶπε ὁ Χριστός στούς μαθητές Του: Σέ σᾶς ἔδωσε ὁ Θεός νά γνωρίσετε τά μυστήρια τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ στούς ὑπολοίπους αὐτά γίνονται μέ παραβολές, ὥστε νά κοιτάζουν καί νά μὴν βλέπουν καί νά ἀκοῦνε, ἀλλά νά μὴν καταλαβαίνουν («ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι καί ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν»).

Τί σημαίνει ἡ παραβολή αὐτή; Ὁ Σποριάς εἶναι ὁ Θεός, ὁ σπόρος εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ καί ἡ γῆ εἶναι οἱ καρδιές τῶν ἀνθρώπων.

Οἱ σπόροι πού ἔπεσαν στόν δρόμο ἀναφέρονται στούς ἀνθρώπους πού ἀκοῦνε τόν λόγο τοῦ Θεοῦ, ἔρχεται ὅμως ὕστερα ὁ διάβολος καί τόν παίρνει ἀπό

τίς καρδιές τους, για να μή πιστέψουν και να μήν σωθοῦν.

Οί σπόροι πού ἔπεςαν σέ πετρῶδες ἔδαφος ἀφοροῦν ἐκείνους τούς ἀνθρώπους, πού ὅταν ἀκούσουν τό λόγο τοῦ Θεοῦ, τόν δέχονται μέ χαρά. Δέν ἔχουν ὅμως ρίζα· γι' αὐτό πιστεύουν γιά λίγο διάστημα καί, ὅταν ἔρθει ὁ καιρός τῆς δοκιμασίας, ἀπομακρύνονται. Ὅταν ὑφίστανται τόν πειρασμό, ὑποχωροῦν καί συμβιβάζονται.

Οί σπόροι πού ἔπεςαν στά ἀγκάθια εἶναι ἐκεῖνοι πού ἄκουσαν τό λόγο, συμπορεύονται ὅμως μέ τίς μέριμνες τοῦ βίου, τό κυνήγι τοῦ πλούτου καί τίς ἀπολαύσεις τῆς ζωῆς, πνίγονται ἀπ' αὐτά καί δέν καρποφοροῦν.

Οί σπόροι πού ἔπεςαν σέ γόνιμο ἔδαφος ἀναφέρονται στούς ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι ἄκουσαν τό λόγο μέ καλή καί ἀγαθή προαίρεση, τόν ἔβαλαν στήν καρδιά τους καί καρποφοροῦν μέ ὑπομονή. Ἡ γόνιμη χριστιανική ζωή ἐξαρτᾶται ἀπ' αὐτά τά δύο: «κατέχουσιν καί καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ».

Τά λόγια τοῦ Εὐαγγελίου μᾶς ἀφοροῦν ὅλους. Μᾶς ἀποκαλύπτουν ἀδυναμίες, μεγάλες ἢ μικρές. Ἔχουν τήν δύναμη νά μεταμορφώσουν τή ζωή μας. Εἶναι ξυπνητήρι τῆς συνείδησής μας· τροφή καί φάρμακο τῆς ψυχῆς μας. Γι' αὐτό λέει ὁ φωστήρας τῆς οἰκουμένης ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος: «ἀδύνατον νά σωθεῖ κανείς χωρίς τήν μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς». Καί ὁ προφήτης καί βασιλιάς Δαυΐδ «λυχνάρι στά πόδια μου καί φῶς στό δρόμο τῆς ζωῆς μου».

Ὁ βασιλιάς τῶν Βανδάλων Γελίμερ νικήθηκε κάποτε ἀπό τό στρατηγό τοῦ Βυζαντίου Βελισσάριο. Ζήτησε λοιπόν τρία πράγματα ἀπό τό στρατηγό στή

φυλακή πού βρισκόταν: α) ψωμί για να χορτάσει την πείνα του. β) μία κιθάρα, για να παρηγορηθεῖ με τό παίξιμό της, καί γ) ένα σφουγγάρι, για να σκουπίζει τὰ δάκρυά του.

Ὁ εὐσεβής στρατηγός τοῦ ἀπέστειλε τότε μιά Ἁγία Γραφή, μέ τήν ἐξῆς σημείωση: Ὅλα τὰ ἔχεις σ' αὐτό τό Βιβλίο: Τόν Ἄρτο τῆς ζωῆς, τό γλυκό τραγούδι τῆς χαρᾶς καί τήν ἀληθινή παρηγοριά. Αὐτή εἶναι ἡ παρηγοριά μου στή θλίψη μου, ὅτι ὁ Λόγος Σου μέ ἐζωοποίησε. Καί ἂν ὁ νόμος Σου δέν ἦταν ἡ τροφή μου, τότε θά ἤθελα χαθεῖ ὅπως ὁμολογεῖ καί ὁ Δαβίδ στους Ψαλμούς του.

ΦΛΟΓΕΡΟΣ ΚΗΡΥΚΑΣ ΚΑΙ ΔΑΣΚΑΛΟΣ

Κάθε χρόνο, στις 24 Αυγούστου, ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ τὴν μνήμη ἑνὸς μεγάλου ἁγίου καὶ ὑπέροχου διδασκάλου, τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου ἱερομάρτυρος καὶ ἰσαποστόλου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ. Καὶ μόνο ὁ τίτλος ἰσαπόστολος (δηλαδή ἴσος μέ τούς ἀποστόλους) καταδεικνύει τί δάσκαλος ὑπῆρξε.

Εἶναι ἡ πιό δραστήρια καὶ ἐπιβλητική φυσιογνωμία τοῦ Νεοελληνικοῦ Μαρτυρολογίου. Ἡ λαμπρότερη ἐκκλησιαστική καὶ ἐθνική φυσιογνωμία τοῦ 18ου αἰῶνα, μέ τὴν ὁποία ἀσχολήθηκαν πάρα πολλοὶ συγγραφεῖς. Εἶναι, κατὰ τὸν μακαριστό ἐπίσκοπο Φλωρίνης Αὐγουστῖνο Καντιώτη, «ἓνα πολυεδρικό διαμάντι πού κάθε πλευρά του ἀκτινοβολοῦσε τό ἀνέσπερο φῶς τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ». Τό βάθος τῆς ὑπαρξῆς του ἦταν καθαρὰ πνευματικό, εὐαγγελικό καὶ μεταφυσικό. Εἶναι πρεσβευτής τοῦ Θεοῦ, Ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀληθινός ἱεραπόστολος. Εἶναι, κατὰ τὸν καθηγητή Μιχαήλ Τρίτο, «πάντα παρῶν στήν πιό θερμή γωνιά τῆς ψυχῆς κάθε Ἑλληνα γιά νά τὴν ποτίζει καὶ νά τὴν ζωογονεῖ». Ἐκατοντάχρονος γέροντας στά μέσα τοῦ 19ου αἰῶνα, τρόφιμος στό Γηροκομεῖο Ἰωαννίνων, ὅταν ρωτήθηκε τί χαράχθηκε βαθύτερα στή ψυχή του ἀπ' ὅσα εἶδε καὶ ἔζησε στήν πολύπειρη καὶ μακρόχρονη ζωή του ἀπάντησε «ὅταν μικρός ἄκουσα τὴ διδαχὴ τοῦ πατρο-Κοσμᾶ καὶ φίλησα τό χέρι του».

Εἶναι ἅγιος τοῦ τόπου μας, δάσκαλος τοῦ Γένους μας, μάρτυρας τῆς φυλῆς μας, καμάρι τῆς Ἑλλάδας, ἀετός τοῦ πνεύματος, εὐεργέτης τοῦ ἔθνους. Ἐζήσε καὶ ἔδρασε στά μαῦρα χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας (1714-

1779). Ὁργωσε σχεδόν ὅλη τήν Ἑλλάδα (Αἰτωλία καί Ἀκαρνανία, Ἄρτα, Πρέβεζα, Κοζάνη, Γρεβενά, Καστοριά, Φλώρινα, Θεσσαλία, Χαλκιδική καί νησιά: Κέρκυρα, Κεφαλλονιά, Ζάκυνθο, Λευκάδα καί μέχρι τά Δωδεκάνησα). Ἰδιαίτερα στά μέρη τῆς Ἡπείρου καί τῆς Ἀλβανίας ἔκανε φλογερά κηρύγματα καί, χωρίς ὑπερβολή, ἔσωσε τούς ἀνθρώπους τῶν περιοχῶν αὐτῶν ἀπό τόν ἐκτουρκισμό. Μάθαινε τούς ἀνθρώπους ὅτι πρώτη προτεραιότητα στή ζωή εἶναι ἡ πίστη στό Χριστό καί τούς ἐνίσχυε γιά νά μένουν ἀκλόνητοι σ' αὐτή τή πίστη καί νά ἀγωνίζονται νά γίνουν καλύτεροι χριστιανοί. Καί γι' αὐτό του τό ἔργο στό τέλος τῆς ζωῆς του δοκίμασε τό μαρτύριο ὑπέρ τῆς πίστεως, τόν ἀπαγχόνισαν οἱ Τοῦρκοι στό Κολικόντασι τῆς Βορείου Ἡπείρου.

Γιατί ἔκανε αὐτό πού ἔκανε; Τί εἶχε νά κερδίσει; Ἀπό ἀγάπη στό Χριστό καί στόν ἄνθρωπο. Ὁ ἄνθρωπος πού ἔχει ἀληθινή ἀγάπη δέν σκέφτεται τόν ἑαυτό του, οὔτε κόπους οὔτε θυσίες οὔτε ἀπειλές οὔτε εἰρωνεῖες οὔτε κινδύνους, τίποτα.

Μέ τά πύρινα κηρύγματα, μέ τήν ἀκαταμάχητη δύναμη τῶν ἐπιχειρημάτων καί μέ τή φλόγα τῆς πίστεως καί τῆς ἀγάπης ἀνέτρεπε ιδέες, διαθέσεις καί συνήθειες. Ὤθοῦσε τούς ἀνθρώπους σέ ριζικές ἀποφάσεις. Προκαλοῦσε, στά φοβερά ἐκεῖνα χρόνια, σεισμό στίς ναρκωμένες συνειδήσεις. Συμβούλευε τούς χριστιανούς νά ἐξομολογοῦνται πρῖν ἀπό τή Θεία Κοινωνία, νά νηστεύουν, νά σέβονται τήν Παναγία καί τούς Ἁγίους, νά ἐμπιστεύονται τήν Ἐκκλησία. Τόνιζε τήν ταπεινοφροσύνη, κατέκρινε τήν ὑπερηφάνεια, πολεμοῦσε τό μῖσος καί κατεδίκαζε τήν ἔχθρα. Καταπολεμοῦσε τήν πορνεία («καί σύ ἄνδρα νά

φεύγεις τήν ξένη γυναίκα σάν τό φίδι») καί ἀγωνίστηκε γιά τήν ἐξάλειψη τῶν κοινωνικῶν ἀδικιῶν. Τόνιζε τήν σημασία τῆς οἰκογένειας, τήν ἱερότητα τοῦ γάμου, τήν ἰσότητα τῶν δικαιωμάτων τῶν δύο φύλων. Ἐπέμενε στήν ἀμοιβαία ἀγάπη, ἀλληλοσεβασμό καί ἀλληλοεκτίμηση τῶν μελῶν τῆς οἰκογένειας. Θεωροῦσε κύριο καθῆκον κάθε ἀνθρώπου τήν περίθαλψη τῶν πτωχῶν, τῶν ὀρφανῶν καί τῶν παιδιῶν. Ὑποστήριζε τήν ἀργία τῆς Κυριακῆς καί τόνιζε τή σημασία τοῦ ἐκκλησιασμοῦ.

Ἡμέρωνε ἀγρίους, καταπράυνε ληστές, ἔκανε ἐλεήμονες τούς ἀσπλάγχχνους, εὐλαβεῖς τούς ἀνευλαβεῖς, τούς ἀμαθεῖς καί ἀγροίκους τούς ὀδηγοῦσε σέ μετάνοια καί σωτηρία. Συμφιλίωνε ἀνδρόγυνα, ἔκανε κλέφτες νά ἐπιστρέφουν τά κλοπιμαῖα, διεφθαρμένες γυναῖκες νά ζοῦν μέ ἐγκράτεια, πλούσιες γυναῖκες νά πωλοῦν τά κοσμήματά τους καί νά δίνουν τά χρήματα ἐλεημοσύνη. Ἐφερνε ἐσωτερική ἀναγέννηση στίς καρδιές τῶν ἀνθρώπων, ξεσηκωμό καί ἀνάσταση τοῦ Γένους. Δίκαια μπορεῖ νά θεωρηθεῖ Παρηγορητής τοῦ Ἔθνους καί Πρόδρομος τῆς Ἐπανάστασης τοῦ 21. Εὐστοχα χαρακτηρίστηκε: Ἄγγελος Λευτεριᾶς, ἀληθινός Ἐπαναστάτης, οὐσιαστικός Ἀνανεωτής καί ὁ μεγαλύτερος, μετά τήν Ἄλωση τῆς Κων/πόλεως, Ἑλληνας.

ΓΙΑΤΙ ΕΦΤΙΑΧΝΕ ΠΟΛΛΑ ΣΧΟΛΕΙΑ;

Πρωταρχικό μέλημα τοῦ ἀγίου Κοσμᾶ ὑπῆρξε ἡ παιδεία τοῦ Γένους, γι' αὐτό καί ἴδρυσε πολλά σχολεῖα. Δίδασκε: Ἄνοιξε σχολεῖα νά διδάσκονται τά παιδιά γράμματα γιά νά «ξεστραβωθοῦνε», νά μήν γίνουν τά παιδιά «γουρουνόπουλα», νά ἐνδιαφέρονται μόνο «τί

θά φᾶμε καί τί θά πιούμε». Ἐλεγε: «ἀγρίεψε τό γένος μας ἀπό τήν ἀμάθεια καί καταντήσαμε θηρία». Προτιμήστε ἀπό τίς «βρούσες καί τά γεφύρια» τά σχολεῖα· εἶναι πιό σπουδαῖα καί πιό ἀναγκαῖα. Τήν παιδεία τήν ἤθελε χριστοκεντρική καί τά σχολεῖα θερμοκήπια ἀρετῆς καί χριστιανικῆς ζωῆς. Αἰξίζει νά μνημονεύσουμε μόνο ὅτι, μετὰ ἀπό κήρυγμα καί παρακίνηση τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ γιά κτίσιμο σχολείου στό Λοῦρο Πρέβεζας, Τοῦρκοι ἀξιωματοῦχοι προσέφεραν χρήματα γιά νά κτισθεῖ ἑλληνικό σχολεῖο. Καί αὐτό εἶναι ἓνα ἀπό τά πολλά στοιχεῖα πού καταδεικνύει τί ἦταν ὁ ἅγιος Κοσμᾶς... Ἰδρυσε συνολικά 1100 Κατώτερα καί 210 Ἀνώτερα Σχολεῖα.

Ἐρώτημα: Γιατί τό ἔκανε αὐτό; Γιατί ἔκτιζε σχολεῖα καί ὠθοῦσε τού νέους στήν παιδεία;

Ἀπάντηση: Μήπως γιά τόν ἴδιο λόγο πού τά παιδιά μας πηγαίνουν σήμερα στό σχολεῖο; Γιά νά βροῦν δουλειά, νά ἱκανοποιήσουν τίς βιοτικές τους ἀνάγκες, κυρίως γιά νά μποῦν στό δημόσιο;

Ἐκείνη τήν ἐποχή δέν ὑπῆρχε δημόσιο οὔτε δυνατότητα μετεκπαίδευσης στό ἐξωτερικό. «Ὅλα τά ἴσκιαζε ἡ φοβέρα καί τά πλάκωνε ἡ σκλαβιά».

Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς τό λέει ξεκάθαρα: τά σχολεῖα τά φτιάχνω, διότι ἀνοίγουν τίς ἐκκλησίες καί ἀνοίγουν τά μοναστήρια. Τί σημαίνει αὐτό; Σημαίνει ὅτι γεμίζουν οἱ ἐκκλησίες καί τά μοναστήρια ὄχι ἀπό χριστιανούς «τουρίστες», ἀλλά ἀπό χριστιανούς πού ξέρουν γιατί πᾶνε στίς ἐκκλησίες καί γιατί πᾶνε στά μοναστήρια. Ἄν οἱ ἐκκλησίες καί τά μοναστήρια εἶναι γιά κάποιους στέκια σκοταδισμοῦ, τότε ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός εἶναι ὁ μεγαλύτερος σκοταδιστής τῆς νεώτερης Ἑλληνικῆς Ἱστορίας.

Ἐμεῖς, ὅμως, θεωροῦμε τόν ἅγιο Κοσμᾶ τόν μεγαλύτερο ἐκπρόσωπο τοῦ Νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ. Διότι ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ἤξερε ὅτι τό μυαλό τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἕνας μύλος πού δουλεύει ἀκατάπαυστα. Ἄν αὐτός ὁ μύλος ἀλέθει καθαρό σιτάρι, τότε θά βγάλει ἀλεύρι γιά νά φτιάξει ὁ ἄνθρωπος ψωμί καί νά ζήσει. Ἄν ὁ μύλος ἀλέθει κοπριά, τότε ὁ μύλος θά ξαναβγάλει κοπριά, πού θά γεμίσει τό μυαλό τοῦ ἀνθρώπου μέ βρώμα καί δυσωδία.

Γιά τόν ἅγιο Κοσμᾶ τό πιό καθαρό σιτάρι εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ καί ἡ προσευχή. Ἦξερε ὅτι ἂν ὁ ἄνθρωπος δέν μάθει νά ἀλέθει τόν λόγο τοῦ Θεοῦ εἴτε διαβάζοντάς τον, εἴτε προσευχόμενος στόν Θεό, τότε ὄχι ἀπλῶς ἀχρηστεύει τό μύλο τοῦ μυαλοῦ του, ἀλλά καί τόν κάνει ὄργανο γιά νά καταντήσει ὁ ἄνθρωπος βόθρος. Καί βόθρος μπορεῖ νά εἶναι κάλλιστα ἕνας ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἔχει τελειώσει, ὄχι ἀπλῶς τά «σχολειάκια» πού ἔφτιαξε ὁ ἅγιος Κοσμᾶς, ἀλλά καί τά καλύτερα πανεπιστήμια τῆς Εὐρώπης.

Κάποιοι ἀναρχικοί ἔγραψαν στήν Ἀθήνα ὅτι «τά ὄμορφα σχολεῖα ὄμορφα καίγονται». Τά παιδιά αὐτά, ἔχοντας ἀπηυδῆσει καί ἀπογοητευθεῖ ἀπό τά σχολεῖα πού δέν προσφέρουν κάτι βαθύτερο καί οὐσιαστικότερο, πέρα ἀπό μιά τεχνοκρατική ἀντίληψη τῆς ζωῆς ὑποστηρίζουν ὅτι ἕνα τέτοιο σχολεῖο εἶναι γιά κάψιμο. Καί ὁ ἅγιος Κοσμᾶς θά συμφωνοῦσε ἀπόλυτα μαζί τους, ὅτι ἕνα σχολεῖο, πού δέν ἀνοίγει τίς ἐκκλησίες καί τά μοναστήρια, εἶναι γιά κάψιμο.

Ὁ ἄνθρωπος, γιά νά γίνει ἄνθρωπος, πρέπει τουλάχιστον νά ἀρχίζει καί νά τελειώνει τήν ἡμέρα του, βάζοντας στό μύλο τοῦ μυαλοῦ του τό καθαρό σιτάρι τῆς προσευχῆς. Γίνεται ἀληθινός ἄνθρωπος,

ὅταν, ἀντί νά «σπαταλήσει» δύο ὥρες ἀπ' τήν ἡμέρα του, γιά νά μάθει τά δῆθεν νέα τῆς τηλεόρασης ἀφιερῶσει τουλάχιστον μία ὥρα, γιά νά ξαναδιαβάσει τά καλά νέα, τό Εὐαγγέλιο, τήν καλή ἀγγελία ὅτι ὁ Θεός ἔγινε ἄνθρωπος γιά μᾶς καί γιά τή σωτηρία μας. Ὅτι ὁ Κύριος σύρθηκε στά δικαστήρια, καταδικάστηκε στόν πιό ἀτιμωτικό θάνατο, ἐμπαίχθηκε, σταυρώθηκε, κατέβηκε στόν τάφο, γιά νά μᾶς διδάξει μέ τή ζωή Του **τί εἶναι ἡ ἀγάπη**. Καί ἐπιπλέον διαπιστώνει τότε ὅτι τό θέλημα τοῦ Θεοῦ δέν εἶναι ἀνεφάρμοστο, ἀλλά γιά ὅλες τίς ἐποχές καί γιά ὅλες τίς συνθήκες εἶναι ὁ μοναδικός τρόπος νά χαρεῖ κανεῖς ἀληθινά τή ζωή του ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπό τή ζωή τῶν ἁγίων Ἀποστόλων πρῶτα, σύμφωνα μέ τίς μαρτυρίες τῶν «Πράξεων τῶν Ἀποστόλων» καί τῶν Ἐπιστολῶν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, καί τή ζωή τῶν ἑκατομμύριων ἁγίων, ἀνά τούς αἰῶνες, ἔπειτα.

ΔΙΔΑΧΕΣ

Οἱ θαυμάσιες καί πολύτιμες Διδαχές τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ εἶναι ἕνας θησαυρός ἀνεκτίμητης ἀξίας, ἕνα δεύτερο Εὐαγγέλιο. Εἶναι σοφές, ἀπλές, λίγες ἀλλά μεστές. Ἐκεῖ μέσα βρίσκεις τά οὐσιώδη τῆς πίστεως καί τά ἀναγκαῖα τῆς σωτηρίας. Εἶναι τόσο δυνατά τά λόγια πού εἶπε ὁ ἅγιος Κοσμᾶς, ὥστε καί σήμερα ὁ χριστιανός πού τά διαβάζει, φωτίζεται, συγκινεῖται, συναισθάνεται τά ἁμαρτήματά του, μετανοεῖ. Γίνεται ἕνας ζωντανός χριστιανός καί εὐχαριστεῖ τό Θεό, πού ἔστειλε στόν κόσμο ἕναν τέτοιο φλογερό κήρυκα τοῦ Εὐαγγελίου, πού δύο αἰῶνες μετά τό θάνατό του καί ἐξακολουθεῖ νά διδάσκει τό λαό. Ἔλεγε:

α) Νά προσέχετε ὅλα τὰ νοήματα τοῦ Εὐαγγελίου, γιατί εἶναι ὅλα μαργαριτάρια, διαμάντια, θησαυρός, πλοῦτος, χαρά, εὐφροσύνη καί αἰώνια ζωή.

β) Ψυχή καί Χριστός σᾶς χρειάζονται. Αὐτά τὰ δύο, ὅλος ὁ κόσμος νά πέσει, δέν μπορεῖ νά σᾶς τὰ πάρει, ἐκτός καί τὰ δώσετε μέ τό θέλημά σας. Αὐτά τὰ δύο νά τὰ φυλάγετε, νά μήν τὰ χάσετε....

γ) Καθώς ἓνα χελιδόνι χρειάζεται δυό φτεροῦγες γιά νά πετᾷ στόν ἀέρα, ἔτσι καί ἐμεῖς χρειαζόμαστε αὐτές τίς δύο ἀγάπες: στό Θεό καί στούς ἀδελφούς Του. Διότι χωρίς αὐτές εἶναι ἀδύνατο νά σωθοῦμε.

δ) Ἐξι μέρες νά ἐργάζεσθε γιά αὐτά τὰ κοσμικά καί γήινα πράγματα καί τήν ἁγία Κυριακή οἱ ἄνθρωποι νά ἡσυχάζουμε καί νά ἀπέχουμε ἀπό αὐτά καί νά ἐργαζόμαστε τὰ οὐράνια. Δηλ. νά πηγαίνουμε στήν ἐκκλησία, νά διαβάζουμε τὰ βιβλία τῶν ἁγίων καί τό ἅγιο Εὐαγγέλιο. Σ' αὐτά θά βροῦμε τί μᾶς παραγγέλλει ὁ Χριστός μας νά κάνουμε, νά στοχαζόμαστε τόν θάνατο, τήν κόλαση καί τόν Παράδεισο. Ακόμα νά στοχαζόμαστε τήν ψυχή μας, πού εἶναι τό τιμιώτερο πρᾶγμα ἀπ' ὅλο τόν κόσμο, διότι, ἂν τήν χάσουμε, τὰ χάσαμε ὅλα καί, ἂν τήν κερδίσουμε, τὰ κερδίσαμε ὅλα.

Ἄς τελειώσουμε μέ τὰ ἑξῆς λόγια τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ:

«Τοῦτο σᾶς λέγω πάλιν τώρα εἰς τό τέλος, νά χαίρεστε καί νά εὐφραίνεστε, πώς ἀξιωθήκατε νά εἰσθε εὐσεβεῖς ὀρθόδοξοι χριστιανοί. Ὁμοίως πάλιν νά κλαίγετε καί νά θρηνῆτε διά τούς ἀσεβεῖς καί ἀπίστους καί αίρετικούς ὅπου περιπατοῦνε εἰς τό σκότος, εἰς τās χειρας τοῦ διαβόλου. Προσέχετε, ἀδελφοί μου, νά μήν ὑπερηφανεύεστε, νά μήν φονεύετε, νά μήν κλέφτετε, νά μήν κάμνετε ὄρκους, νά μήν λέγετε ψέματα, νά μήν

κατατρέχετε ό ένας τόν άλλον, νά μήν συκοφαντείτε, νά μήν στολίζετε έτουτο τό σῶμα τό βρώμικο, όπου αύριον θά τό φάνε τά σκουλήκια, αλλά νά στολίζετε τήν ψυχή σας, όπου είναι τιμιώτερα από όλον τόν κόσμον. Νηστεύετε τό κατά δύναμιν, προσεύχεσθε τό κατά δύναμιν και νά έχετε τόν θάνατον πάντοτε έμπρός εις τά μάτια σας. Και άλλος καλύτερος διδάσκαλος δέν είναι άλλος από τόν θάνατον.

Δέν είμαι άξιος, άδελφοί μου, νά σās διδάσκω και νά σās συμβουλεύω, πλήν άποτολμῶ και παρακαλῶ τόν γλυκύτατον μου Ίησοῦν Χριστόν και Θεόν νά στείλη ουρανόθεν τήν χάριν και τήν εὐλογίαν του, νά εὐλογήση και αυτήν τήν χώραν και όλα τά χωρία τῶν χριστιανῶν, νά εὐλογήση τά σπίτια σας και τά πράγματά σας και τά έργα τῶν χειρῶν σας. Και πρώτον, άδελφοί μου, άμποτε νά εὐσπλαγχνισθῆ ό Κύριος, νά συγχωρήση τά άμαρτήματά σας και νά σās άξιώση νά περάσετε έδῶ καλά, ειρηνικά, ήγαπημένα και εις αυτήν τήν ματαιίαν ζωήν, και μετά ταῦτα νά πηγαίνετε εις τόν παράδεισον, εις τήν πατρίδα μας τήν αληθινήν, νά χαίρεσθε και νά εὐφραίνεσθε, νά δοξάζετε, νά προσκυνῆτε Πατέρα, Υίόν και Άγιον Πνεῦμα, Τριάδα όμούσιον και άχώριστον». Αμήν.

Έμεϊς στήν πόλη τῆς Πρέβεζας έχουμε δύο επιπλέον λόγους νά θυμόμαστε τόν άγιο Κοσμᾶ. Γιατί υπάρχει ναός του και ένα κομμάτι από τό πουκάμισό του, εὐλογία για όλους εμάς πού ζοῦμε στήν Πρέβεζα.

Άγιε Κοσμᾶ, σέ παρακαλοῦμε νά μεσιτεύεις για μάς στό Χριστό νά φωτίζει τό νοῦ μας προς τήν ειλικρινῆ και συνεχή αναζήτηση του θελήματός Του.

Ἄς εὐχόμεσθε λοιπόν συχνά: Ἄγιε, ἔνδοξε
ἱερομάρτυς καί ἰσαπόστολε Κοσμᾶ πρέσβευε καί γιά
μᾶς.

**ΛΟΓΟΣ ΣΤΟ ΤΕΤΡΑΕΤΕΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΤΟΥ
ΜΑΚΑΡΙΣΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΜΕΛΕΤΙΟΥ
στόν Άγιο Κωνσταντῖνο Πρεβέζας (11/6/2016).**

Ἡ Τοπική Ἐκκλησία, μέ ἐπικεφαλῆς τό σεπτό Ποιμενάρχη της κ. Χρυσόστομο καί συμμετέχοντες τούς εὐλαβεστάτους ἱερεῖς, τούς ἀξιότιμους ἄρχοντες καί τόν εὐσεβῆ λαό, ἐπιτελεῖ σήμερα τό τετραετές μνημόσυνο τοῦ μακαριστοῦ Γέροντά μας, Μητροπολίτου Νικοπόλεως καί Πρεβέζης Μελετίου. Συνεπιτελοῦμε ἓνα χρέος τιμῆς, ἀγάπης καί εὐγνωμοσύνης στό πρόσωπο ἑνός ἐξαίρετου καί διακεκριμένου Ἱεράρχη πού ἔζησε, περπάτησε καί μεγαλούργησε πάνω στά ἴχνη τοῦ Χριστοῦ καί τῶν μεγάλων Πατέρων καί Διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας μας.

Τό νά τολμήσει κανεῖς νά μιλήσει σέ μιά τέτοια εὐκαιρία δέν εἶναι καθόλου εὐκολο ἐγχείρημα. Θεωρῶ προσωπικά τόν ἑαυτό μου πολύ μικρό καί ἀδύναμο πνευματικά γι' αὐτό τό ἔργο, αἰσθάνομαι δέος καί ντροπή πού τό κάνω, ζήτησα ἀπαλλαγή, (εἶπα: «παρελθέτω τό ποτήριον τοῦτο», ὑπάρχουν ἄλλοι ἰκανότεροι), ἀλλά ὁ Σεβασμιώτατος μοῦ εἶπε: «Θέλουμε νά μᾶς μιλήσεις γιά τά βιώματά σου». Ἀναγκάστηκα, «μή θελούσης τῆς καρδίας», νά ὑπακούσω, διότι ἡ βάση τῆς πνευματικῆς ζωῆς δέν εἶναι ἡ ἀνταρσία, τό «καπετανᾶτο», ἡ ἀνυπακοή καί τό συνταίριασμα θελήματος καί δικαιώματος, ἀλλά ἡ ὑπακοή καί ἡ ταπείνωση. Ὅταν κάποιος ἐνεργεῖ αὐτόβουλα, αὐθαίρετα καί ἀνυπότακτα στήν

πνευματική ζωή, τά λόγια του ἔχουν τόση ἀξία ὅση ἔχουν τά ψεύτικα πράγματα. Καί τά ἔργα του εἶναι σπορά στόν διάβολο. Μέ τήν εὐχή τοῦ Σεβασμιωτάτου θά σᾱς πῶ μερικά «ψελλίσματα», τίς ἐμπειρίες 35 χρόνων πού ἔζησα κοντά στόν μακαριστό Γέροντα, 4 χρόνια στήν Ἀθήνα ὡς φοιτητής καί 31 χρόνια στήν Πρέβεζα ὡς ἱερομόναχος.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νικοπόλεως καί Πρεβέζης, κυρός Μελέτιος, ὑπῆρξε κληρικός πού συνδύαζε σοφία, ἀρετή καί ἀγιότητα. Τόν διέκρινε, παντοῦ καί πάντοτε, ἡ σεμνότητα, ἡ ἱεροπρέπεια καί ἡ ἀρχοντιά. Ἐκινεῖτο μέσα σ' ἕνα κλίμα ἀπλότητας, σύνεσης, ἐλευθερίας, ἀλήθειας καί ἀγάπης.

Εἶχε ἕναν πλοῦτο πνευματικό, ἕνα θησαυρό πνευματικό, ἕνα πνευματικό ὕψος, πλάτος καί βάθος καί σέ συνέπαιρνε μέ τή διακριτική εὐστροφία του, τά χαριτωμένα λογοπαίγνια του καί τό πηγαῖο χιουῦμορ του, πού συνδύαζε σοβαρότητα, ἔλεγχο καί μετάδοση οἰκοδομητικοῦ μηνύματος.

Ὅλες οἱ συζητήσεις του εἶχαν βάση τά Βιβλικά καί Πατερικά κείμενα καί σκοπό τήν πνευματική ἀφύπνιση.

Δέν ἔμενε ποτέ στά φαινόμενα καί στήν ἐπιφάνεια, ἀλλά προχωροῦσε πάντοτε στό βάθος. Δέν ἔμενε ποτέ στό «γράμμα πού σκοτώνει», ἀλλά προχωροῦσε στό «πνεῦμα πού ζωοποιεῖ». Δέ νοιαζόταν γιά τά «ἔξω», ἀλλά γιά τά «μέσα». Δέ νοιαζόταν γιά τό «ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καί τῆς παροψίδος» (γιά τό ἀπ' ἔξω τοῦ ποτηριοῦ καί τοῦ πιάτου), ἀλλά γιά τό «ἐντός», γιά τό ἐσωτερικό περιεχόμενο. Δέ νοιαζόταν γιά τό «θεαθῆναι», γιά τίς ἐντυπώσεις, γιά τά μάτια τῶν ἀνθρώπων, ἀλλά ἐργαζόταν «ἐν τῷ κρυπτῷ».

Ἀγαποῦσε τή μελέτη καί τήν προσευχή. Δίδασκε ὅτι χωρίς αὐτά τά δύο δέν μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νά προοδεύσει καί νά προκόψει πνευματικά. Ἔδινε προτεραιότητα στή μελέτη τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, τονίζοντας ὅτι εἶναι ἡ καλύτερη ἀξιοποίηση καί ὁ ἀνώτερος ἐξαγιασμός τοῦ χρόνου, γιατί μελετώντας παρακινεῖσαι καί στήν προσευχή. Ὁ ἴδιος ἦταν «Μελέτιος», ὄνομα καί πρᾶγμα. Σπάνια τόν ἔβλεπες χωρίς νά ἔχει κάποιο βιβλίο στά χέρια του καί νά μελετᾷ. Ἦταν πολύ φιλακόλουθος, ἐπικαλεῖτο τήν Παναγία καί καλλιεργοῦσε τή νοερά προσευχή.

Ἦταν λιτοδίαιτος καί ἀσκητικός. Τηροῦσε ὑπερβολικά αὐστηρά ὅλες τίς νηστεῖες. Δίδασκε ὅτι «ἂν δέν κακοπαθήσουμε, δέν πρόκειται νά κάνουμε πνευματική προκοπή. Ἄν δέν ἐπιβάλλουμε ἐκούσιους περιορισμούς στίς ἀπαιτήσεις τοῦ σώματος, δέν πρόκειται νά δείξουμε κατανόηση καί ἀγάπη γιά κανέναν ἄνθρωπο». Ἦταν πρότυπο ἀσκητικοῦ Ἱεράρχη μέ ἀπαράμιλλο ἦθος.

Διακρίθηκε ὡς χαρισματικός ἱεροκήρυκας. Ἦταν πρῦτανις τοῦ λόγου καί χειριζόταν τό λόγο ἀριστοτεχνικά. Χρησιμοποιοῦσε ἐκφράσεις καί νοήματα ὑψηλοῦ ἐπιπέδου μ' ἓναν ξεκάθαρο, ἀπλό, βαθύ καί κατανοητό τρόπο. Δίδασκε ὅτι «τά λόγια τοῦ Εὐαγγελίου μᾶς ἀφοροῦν ὅλους, μᾶς ἀποκαλύπτουν ἀδυναμίες μικρές ἢ μεγάλες καί ἔχουν τή δύναμη νά μεταμορφώσουν τή ζωή μας». Καί σέ κάποια ἄλλη εὐκαιρία δίδασκε ὅτι «ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι καθρέφτης, φάρμακο καί τροφή τῆς ψυχῆς μας· εἶναι φῶς, ἀγιασμός καί αἰώνια ἀπόλαυση».

Ὑπῆρξε «πόλις ἐπάνω ὄρους κειμένη», δηλαδή πόλη κτισμένη στήν κορφή ἑνός βουνοῦ. Ἀπό ποῦ νά

περάσεις και να μην την προσέξεις; Και δέν όφειλόταν στό άξιώμά του και στή θέση του, αλλά στό πρόσωπο, στήν ποιότητα και στό περιεχόμενο τής ζωής του. Υπήρξε μαγνήτης πνευματικός πού είχε κάτι γνήσιο και αυθεντικό.

Ήταν πρώτα και πάνω άπ' όλα παπάς, επίσκοπος. Η μεγαλύτερη χαρά του ήταν να συναντιέται και να κοινωνεί μέ τό Χριστό, μέσα στή Θεία Λειτουργία. Αυτή ήταν ή πρώτη και μεγαλύτερη πηγή δύναμης, άγιασμοῦ, φωτισμοῦ και ύπομονής για να μπορεῖ να σταθεῖ όρθιος. Κοινωνώντας τόν Χριστό καταλάβαινε τί άξία και ιερότητα ἔχει τό σῶμα του και ἔπαιρνε δύναμη να τό χρησιμοποιεῖ για τή δόξα τοῦ Θεοῦ και για τή σωτηρία τοῦ ανθρώπου.

Υπήρξε γλωσσομαθέστατος. Γνώριζε πολύ καλά Ἑλληνικά, Ρωσικά, Λατινικά, Ἀγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ἰταλικά, Βουλγαρικά, Σερβικά και Ρουμανικά.

Ήταν συγγραφέας πολλῶν αξιόλογων βιβλίων. Από αυτά ξεχωρίζουμε, χωρίς βέβαια να ύποτιμοῦμε τά άλλα, τό κλασσικό ἔργο «Η Ε' Οικουμενική Σύνοδος», πού βραβεύτηκε από τήν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. Ἄλλα ἔργα του εἶναι: «Εἶναι οἱ ρασοφόροι συμφορά τοῦ Ἑθνους;», «Τί εἶναι ό Χριστός;», πού τιμήθηκε τό 2000 ως ἕνα από τά καλύτερα βιβλία πού γράφτηκε για τό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, και τό βιβλίο «Ἀγιολογία». Μετέφρασε στή νεοελληνική τά Εὐαγγέλια «κατά Ματθαῖον» και «κατά Ἰωάννην», κείμενα Πατέρων τής Ἐκκλησίας, (τούς θεολογικούς λόγους τοῦ άγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, τοῦ Μεγάλου Βασιλείου και τοῦ Διδύμου τοῦ Τυφλοῦ) και Μεγάλων Ρώσων Θεολόγων τής Διασποράς (Φλωρόφσκι και Λόσκι).

Μετέφρασε επίσης στά ἑλληνικά βίους καί νουθεσίες μεγάλων ρώσων πνευματικῶν πατέρων (στάρετς).

Ὁ μακαριστός Γέροντάς μας, Μητροπολίτης Νικοπόλεως καί Πρεβέζης Μελέτιος Καλαμαράς, γεννήθηκε τό 1933 στό χωριό Ἀλαγονία τῆς Μεσσηνίας. Ἐμεινε ἐκεῖ μέχρι 13 χρόνων. Στήν Ἀθήνα τελείωσε τό Γυμνάσιο καί τό Λύκειο. Σπούδασε Θεολογία καί Φιλοσοφία στό Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν. Ἐγινε κληρικός, τό 1954 διάκονος καί τό 1958 ἱερέας. Ὑπηρέτησε 12 χρόνια ὡς ἱεροκήρυκας Μητροπόλεως Μεσσηνίας. Τά ἐπόμενα 12 χρόνια ὑπηρέτησε στήν Ἱερά Σύνοδο ὡς ὑπεύθυνος τῶν Διεκκλησιαστικῶν Σχέσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Καί ἀπό τό 1980-2012 ἦταν Μητροπολίτης Νικοπόλεως καί Πρεβέζης.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης, κυρός Μελέτιος, ἐπιτέλεσε τά ἐξῆς σημαντικά ἔργα: Ὑπῆρξε κτήτορας τῆς Ἱεράς Μονῆς Προφήτου Ἡλιοῦ καί Τιμίου Προδρόμου στά Φλάμπουρα καί ἀνακαινιστής τῆς Ἱεράς Μονῆς Ἁγίου Δημητρίου Ζαλόγγου, μοναστηριῶν, πού ἐπάνδρωσε μέ ἐκλεκτές συνοδεῖες πνευματικῶν του παιδιῶν. Ὑπῆρξε δημιουργός τῶν Πνευματικῶν Κέντρων στήν Πρέβεζα Φιλιππιάδα, Θεσπρωτικό καί Νεοχώρι Ἄρτας, κτήτορας καί ἀνακαινιστής πολλῶν ἐκκλησιῶν καί τοῦ Γηροκομείου Πρέβεζας. Σπουδαῖο ἦταν τό πλουσιότατο συγγραφικό του ἔργο, ἡ μεγάλη κοινωνική προσφορά του, ἡ ἐξύψωση τοῦ κύρους τοῦ κλήρου τῆς Μητροπόλεως, καθώς ἐπίσης καί ἡ οὐσιαστική συμβολή του σέ διάφορες διακονίες καί ἀποστολές τῆς Ἐκκλησίας. Ἦταν αὐτά, καί δέν ἦταν μόνο αὐτά, ἦταν καί πολλά ἄλλα.

Ἡ σημαντικότερη προσφορά του ἦταν ὁ Ἴδιος ὁ Ἐαυτός του, γιατί ἦταν κήρυκας τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, Ζωντανή Παρουσία καί Μαρτυρία τοῦ Φωτός καί τῆς Ἀλήθειας, πού ἔδειχνε τήν οὐσία τῆς πίστεως καί τῆς ἀληθινῆς ζωῆς.

Νά ἔχουμε τήν εὐχή του. Νά προσεύχεται καί γιά μᾶς. Καί νά ἐτοιμάζει τόπο νά βρεθοῦμε καί πάλι κοντά του.

ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΕΠΙΔΗΜΙΑ...

Πενήντα ημέρες μετά την Ανάσταση του Χριστού πραγματοποιήθηκε ή μεγάλη Του υπόσχεση, ή έλευση του Παναγίου Πνεύματος, ή κάθοδος και έπιφοίτησή Του στους άγιους Μαθητές και Αποστόλους. Η αποστολή του Αγίου Πνεύματος στον κόσμο ήταν ή τελευταία πράξη του Χριστού μέ την οποία ολοκληρώθηκε τό επί γης απολυτρωτικό Του έργο.

Η Ένσάρκωση του Χριστού: «ό Θεός έγινε άνθρωπος για να γίνει ό άνθρωπος Θεός», ή υπέροχη και μοναδική διδασκαλία Του: «ουδέποτε έλάλησεν άνθρωπος ως ούτος ό άνθρωπος» (τέτοια διδασκαλία σαν την διδασκαλία του Χριστού δεν έχουμε ακούσει ποτέ), τά καταπληκτικά θαύματά Του: «διήλθεν ίώμενος και ευεργετών» (στό πέραςμά του σκόρπισε θεραπείες και ευεργεσίες), τά άχραντα Πάθη Του, ό Σταυρός, ή Ανάσταση και ή Θεία Ανάληψη στους ουρανούς, συμπληρώθηκαν μέ την Πεντηκοστή.

Όλο τό έργο του Χριστού στον κόσμο απέβλεπε στην έλευση του Παρακλήτου Πνεύματος: «Ουκ αφήσω υμᾶς όρφανούς, αλλά άλλον Παράκλητον δώσει υμῖν ό Πατήρ, ίνα μένη μεθ' υμῶν εις τον αιώνα». Και «συμφέρει ίνα απέλθω· εάν εγώ ουκ απέλθω, ό Παράκλητος ουκ έλεύσεται».

Τή μεγάλη εκείνη ημέρα της Πεντηκοστής, πού ή πυρίπνοος δρόσος του Πνεύματος έπνευσε στό υπερωό της Ιερουσαλήμ, όπου ήταν συνηγμένοι οί Απόστολοι, φανερώθηκε στον κόσμο ή Έκκλησία. Η ημέρα αυτή θεωρείται ή γενέθλιος ημέρα Της, μέσα στον ανθρώπινο ιστορικό χρόνο. Από τότε και μετά αρχίζει τό κοσμοσωτήριο έργο Της. Μέσα στον ιερό και άγιο

χώρο Της ιερουργείται τό μυστήριο τῆς σωτηρίας. Τό Πνεῦμα τό Ἅγιο εἶναι πλέον ἢ ψυχή τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ζωογόνος πνοή Της, ἡ ἐξ ὕψους δύναμη πού τά «πάντα χορηγεῖ» στήν Ἐκκλησία.

Τό Πνεῦμα τό Ἅγιον τούς πρώην ἄτολμους μαθητές τούς ἀνέδειξε ἀτρόμητους κήρυκες τῆς ἀλήθειας. Αὐτούς πού ἦταν συγκεντρωμένοι «διά τόν φόβον τῶν Ἰουδαίων» σ' ἓνα τόπο, τούς ἀποστέλλει στά πέρατα τῆς οἰκουμένης, τούς ἀγράμματους ψαράδες τῆς Τιβεριάδος τούς ἀναδεικνύει θεολόγους καί κοσμοκήρυκες. Τό Πανάγιο Πνεῦμα εἶναι ὁ θησαυρός ὅλων τῶν εὐλογιῶν, συγκροτεῖ ὅλο τόν θεσμό τῆς Ἐκκλησίας: Βασιλιάς Οὐράνιος, Πνεῦμα Ἀληθείας, πανταχοῦ παρών, τά πάντα πληρῶν, ὁ θησαυρός τῶν ἀγαθῶν καί ζωῆς χορηγός. Συνεχίζει καί σήμερα τό μυστικό Του ἔργο στά βάθη κάθε ψυχῆς σιωπηλά καί ἀθόρυβα ἀλλά βαθειά καί οὐσιαστικά.

Μέ τρόπο μυστικό καί ἀνεξιχνίαστο γιά τό φτωχό μας μυαλουδάκι ὁδηγεῖ τήν ψυχή μέσα στούς μυστικούς δρόμους τῆς σωτηρίας. Φωτίζει, εἰρηνεύει, παρηγορεῖ καί δυναμώνει. Δείχνει τόν ἀληθινό σκοπό τῆς χριστιανικῆς ζωῆς, ὁ ὁποῖος

*δέν εἶναι ἀπλῶς νά γίνουμε «καλοί ἄνθρωποι καί τίμιοι πολίτες».

*δέν εἶναι ὁ «καθωσπρεπισμός», δηλαδή ἡ ἐξωτερική εὐγένεια καί ἐπίδειξη μελιστάλακτης συμπεριφορᾶς, χωρίς ἐσωτερικό ἀντίκρουσμα.

*δέν εἶναι ὁ «εὐσεβισμός», κάνε ὅ,τι θέλεις ἀρκεῖ νά μὴν σέ καταλάβουν, νά μὴν σέ ἀντιληφθοῦν, δηλαδή συνεχῆς ὑποκρισία, θέατρο καί μάσκες στή ζωή μας.

Εἶναι ἡ γνήσια εὐσέβεια, ἡ τήρηση τῶν ἐντολῶν, ἡ συμμόρφωση στό θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἡ μεταμόρφωση τῆς καρδιᾶς μας.

Ὁ ἅγιος Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ ἀποκάλυψε στό Μοτοβίλωφ ὅτι σκοπός τῆς χριστιανικῆς ζωῆς εἶναι ἡ ἀπόκτηση τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Νά καταστήσουμε τούς ἑαυτούς μας δεκτικούς τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. Τό ἅγιο Πνεῦμα ἔρχεται καί κατοικεῖ μέσα μας μέ πολλούς τρόπους: μέ τό Βάπτισμα, μέ τό Χρῖσμα, μέ τήν ἐξομολόγηση, μέ τή Θεία Λειτουργία. Ὁ Θεός κατοικεῖ μέσα στήν ψυχή μας μέ τή θεία χάρη καί φεύγει μέ τήν ἁμαρτία. Γι' αὐτό ἀπαιτεῖται τή Θεία Χάρη νά τήν ἀποκτήσουμε, νά τήν κρατήσουμε, νά τήν αὐξήσουμε καί νά τήν ἀναζωπυρώνουμε συνεχῶς μετέχοντας συχνά στά ἅγια Μυστήρια.

Ἄν μᾶς ρωτήσῃ κανένας τί μᾶς φωτίζει καί βλέπουμε; Θά ἀπαντήσουμε: τό φῶς τοῦ ἡλίου, τό ὁποῖο φωτίζει τά μάτια μας.

Τό ὅτι Αὐτός πού γέννησε ἡ Παρθένος Μαρία εἶναι ὁ ἀληθινός Ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης, τό καταλαβαίνουμε μόνο, ὅταν ἔρθῃ μέσα μας τό Πνεῦμα τό Ἅγιο. Μᾶς χαρίζει τήν πληροφορία καί τήν βεβαιότητα ὅτι ὁ Υἱός τῆς Μαρίας εἶναι συγχρόνως Υἱός τοῦ Θεοῦ. Καί μέσω Αὐτοῦ γνωρίζουμε τόν Πατέρα καί λέμε «ἄββᾶ ὁ Πατήρ» καί μπορούμε νά Τοῦ μιᾶμε «Πάτερ ἡμῶν». Καί μέσω τοῦ Υἱοῦ μαθαίνουμε καί τόν Πατέρα.

Ὅλοι γνωρίζουμε τό «Βασιλεῦ Οὐράνιε». Καί μέσα στή μοναδική αὐτή προσευχή ὑπάρχει ἡ ἐπίκληση στό Ἅγιο Πνεῦμα «ἐλθέ καί σκήνωσον ἐν ἡμῖν». Ὁχι «πέρασε ὡς ἀέρας καί φύσηξε μόνο τό κεφάλι μας». Σημαίνει νά ἔρθῃ καί νά καθήσῃ μόνιμα. Ἀλλά γιά νά συμβεῖ αὐτό χρειάζεται νά κάνουμε χῶρο. Τί σημαίνει

αυτό; Πρακτικά σημαίνει να δώσω χρόνο στον έαυτό μου, στη ζωή μου, για προσευχή και μελέτη. Και για να σκηνώσει πρέπει να βρει και καθαρό τόπο. Χρειάζεται «καθάρισμα». Αυτό τό μεγάλο δώρο τό πήραμε στη Βάπτιση και μάλιστα στό Χρισμα μέ τή βεβαίωση «σφραγίς δωρεᾶς Πνεύματος Αγίου».

Από τότε πέρασαν πολλά χρόνια και ὄχι μονάχα δέν νοιώθουμε τό Άγιο Πνεῦμα ἐξαιτίας τῆς χαλαρῆς πίστες μας, ἀλλά και τό διώξαμε πολλές φορές ἀπό κοντά μας. Μέ ποιό τρόπο; Μέ τά λάθη, τά πάθη και τίς στραβές μας ἀντιλήψεις. Ποῦ ὀδηγοῦν ὅμως αὐτά τόν ἄνθρωπο;

Στό να ἀξιολογοῦμε τά πράγματα μέ λανθασμένο κριτήριο· στό να παραμερίζουμε τό Θεό ἀπό τή ζωή μας· στό να τρέφουμε ψευδαισθήσεις και ἀνταπάτες· στό να στρεφόμαστε στά «ἔξω» και να ἀδιαφοροῦμε για τά «μέσα»· στό να αισθανόμαστε ἀπογοήτευση και ἀπελπισία στό να ἀπομακρυνόμαστε και να ἀποξενωνόμαστε ἀπό τό Θεό. Στό να κυριαρχεῖ στη ζωή μας ἡ ἔπαρση, ὁ ἐγωϊσμός, και ἡ φιλαυτία. Στό να ἀμελοῦμε, να ἀδιαφοροῦμε και να καταφρονοῦμε τά οὐσιαστικά. Και ὄλα αὐτά, ἐπειδή δέν καθαρίζουμε τήν ψυχή μας και δέν κάνουμε χῶρο στην καρδιά μας για τό Θεό.

Ένα ἀπό τά κύρια χαρίσματα τοῦ Αγίου Πνεύματος εἶναι ἡ δυνατότητα ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ. Ὁ ἄνθρωπος πού ἔχει πνεῦμα Θεοῦ μπορεῖ να μιλάει και να καταλαβαίνει τή «γλώσσα» τοῦ συνανθρώπου του ξεπερνώντας κάθε ἐμπόδιο. Δυστυχῶς ἡ σύγχρονη κοινωνία εἶναι σε πλήρη σύγχυση και ἀσυνεννοησία ἔξω ἀπό τό σπίτι και μέσα στην οικογένεια. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀποκαλύπτει μέ σαφήνεια ὅτι οἱ

πολυπόθητες καταστάσεις τῆς χαρᾶς, τῆς εἰρήνης, τῆς μακροθυμίας, τῆς πίστεως καί ὄλων, ὅσες ἀναπαύουν ἐσωτερικά καί γεμίζουν τόν ἄνθρωπο, εἶναι καρποί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὅσο τά σπίτια μένουν ξένα καί ἔρημα ἀπό τή χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τόσο περισσότερο τούς εἶναι ἄγνωστες καί ἀπλησίαστες αὐτές οἱ καταστάσεις: συννενοήση, ἀγάπη, εἰρήνη, ἐνότητα.

Καί ἐνῶ ὁ κόσμος κινεῖται στούς δικούς του ρυθμούς, ἡ Ἐκκλησία μᾶς καλεῖ νά κινηθοῦμε στούς ρυθμούς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Καί νά Τό καλέσουμε νά ἔρθει μέ τίς τρεῖς ιδιότητές του. Νά μᾶς ἐπισκιάσει ὡς:

- α) Κυβερνήτης: «ἐλθέ καί σκηνώσον ἐν ἡμῖν»,
- β) Γιατρός καί Θεραπευτής: «καί καθάρισον ἡμᾶς ἀπό πάσης κηλίδος» καί
- γ) Σωτήρας: «καί σῶσον Ἀγαθέ τά ψυχάς ἡμῶν».

«Κύριε ὁ τό Πανάγιον Πνεῦμα... τοῖς Ἀποστόλοις Σου καταπέμψας, Τοῦτο, ἀγαθέ, μή ἀντανέλης ἀφ' ἡμῶν, ἀλλ' ἐγκαίνισον ἡμῖν τοῖς δεομένοις Σου».

ΚΟΛΟΣΣΟΣ ΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΑΓΙΟΤΗΤΑΣ (Άγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος)

Κάθε χρόνο στις 13 Νοεμβρίου ἡ Ἐκκλησία μας γιορτάζει τή μνήμη τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Χρυσοστόμου.

Εἶναι ἓνας ἀπό τούς κορυφαίους πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, λαμπρός φωστήρας καί διδάσκαλος τῆς Οἰκουμένης, γίγαντας τοῦ πνεύματος, κολοσσός ἀγιότητος. Εἶναι τό γλυκόφωνο ἀηδόνι τοῦ ἄμβωνα, ὁ μεγαλύτερος ἱεροκήρυκας ὅλων τῶν αἰώνων, κήρυκας τῆς ἀλήθειας, τῆς μετάνοιας καί τῆς ἀγάπης, πνευματικός φάρος καί πρότυπο ζωῆς. Ἔχουν περάσει περισσότερα ἀπό 1600 χρόνια ἀπό τότε πού ἔφυγε ἀπ' αὐτό τόν κόσμον· κι' ὅμως τό ἄστρο του δέν ἔδυσσε, τό φῶς του δέν ἐξαφανίστηκε, ἡ διδασκαλία του δέν λησμονήθηκε.

Ἐζησε τόν 4ο αἰῶνα μ.Χ. Γεννήθηκε στήν ξακουσμένη πόλη τῆς Ἀντιόχειας, στήν ὁποία ἀκούστηκε γιά πρώτη φορά τό ὄνομα χριστιανός. Καταγόταν ἀπό εὐγενεῖς γονεῖς, τόν Σεκοῦνδο, πού ἦταν γενναῖος στρατηγός, καί τήν Ἀνθοῦσα πού ἦταν πολύ πιστή χριστιανή. Εἴκοσι χρονῶν ἡ μητέρα τοῦ ἀγίου Ἰωάννου ἔμεινε χήρα. Δέν νοιάστηκε ὅμως γιά τόν ἑαυτό της, ἀλλά ἀφοσιώθηκε μέ θερμῆ στήν ἀνατροφή τοῦ μονάκριβου παιδιοῦ της.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ἔμαθε καλά τά ἑλληνικά γράμματα καί σπούδασε στήν περίφημη Σχολή τοῦ ἐθνικοῦ φιλοσόφου Λιβανίου. Ὅταν κάποτε ὁ φιλόσοφος ρωτήθηκε ποιόν θά ἄφηνε διάδοχό του,

ἐκεῖνος ἀπάντησε: «Τόν Ἰωάννη, ἂν δέν τόν εἶχαν κερδίσει οἱ χριστιανοί».

Ἦγινε κληρικός ἀπό τόν Πατριάρχη Φλαβιανό καί ἀφοσιώθηκε στό κήρυγμα τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. Τά λόγια πού ἔβγαιναν ἀπό τό στόμα του ἦταν γεμάτα ἀπό πίστη, ἀγάπη καί ἐλπίδα πρὸς τόν Θεό. Σάν νά ἔτρεχε χρυσάφι ἀπό τό στόμα του, χρυσό στόμα, χρυσᾶ λόγια πού ἔβγαιναν ἀπό μιά χρυσῆ καρδιά.

Δώδεκα ὀλόκληρα χρόνια κήρυττε τό λόγο τοῦ Θεοῦ στήν Ἀντιόχεια. Ἡ φήμη του ἔξαπλώθηκε παντοῦ. Ἔρχονταν ἀπό διάφορα μέρη νά τόν ἀκούσουν. Μέ τά κηρύγματα του οἱ πονεμένοι βρῖσκαν παρηγοριά· οἱ φτωχοί καί κατατρεγμένοι προστασία· οἱ πλούσιοι διδάσκονταν νά ἀγαποῦν τούς φτωχοῦς· οἱ ἄρχοντες νά εἶναι στό λαό πατέρες καί φιλόστοργοι· ὁ λαός νά τιμᾷ τούς ἄρχοντες· οἱ ἱερεῖς νά στέκονται ψηλά στή συνείδηση τοῦ λαοῦ. Παράλληλα ἐργαζόταν στό ἱερό ἔργο τῆς φιλανθρωπίας. Φρόντιζε γιά τούς φτωχοῦς καί τούς πεινασμένους, παρηγοροῦσε τούς θλιμμένους, ἔτρεφε τίς χῆρες καί τά ὀρφανά. Ὅλος ὁ κόσμος τόν εἶχε ἀγαπήσει. Δίδασκε, συμβούλευε, παρηγοροῦσε, ἔλεγε τό κακό, οἰκοδομοῦσε πνευματικά.

Μέ ἀπαγωγή μεταφέρθηκε στήν Κωνσταντινούπολη, ὅπου ἐξελέγη πατριάρχης ἐπί τῆς Βασιλείας Ἀρκαδίου. Ἦμεινε στόν πατριαρχικό θρόνο ἕξι χρόνια καί ἔκανε μεγάλα καί θαυμαστά: Ἀπομάκρυνε ἀπό τήν ἀρχιεπισκοπή ἀνάξιους κληρικούς, ἔλεγε τή φιλαργυρία καί τήν πλεονεξία τῶν πλουσίων, καυτηρίασε τήν πολυτέλεια τῶν γυναικῶν, προστάτευσε τούς φτωχοῦς καί καταδιωκομένους. Ὁ ἴδιος ζοῦσε ἀσκητικά. Τίς νύχτες τίς περνοῦσε μελετώντας καί προσευχόμενος. Ὅλα τά ἔσοδα τά

διέθετε για τούς φτωχούς και δυστυχημένους. Ὁ λαός τόν ἀγαποῦσε καί τόν θαύμαζε σάν ἀληθινό πατέρα καί προφήτη. Δέν κολάκευε κανέναν, ἔλεγε τις κακίες ὄλων ἀνεξαιρέτως. Ἀκόμη καί τῆς βασίλισσας Εὐδοξίας καί τοῦ πανίσχυρου πρωθυπουργοῦ Εὐτροπίου, ὁ ὁποῖος κυνηγημένος ἀπό τό στρατό σώθηκε ἀπό τόν ἅγιο πατριάρχη. Γι' αὐτό καί ὅλοι οἱ ἀνάξιοι καί διεφθαρμένοι ἄνθρωποι ἀποφάσισαν νά τόν καθαιρέσουν ἀπό τόν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο. Καταδικάστηκε καί ἐξορίστηκε στήν Κουκουσό τῆς Ἀρμενίας γιά τρία χρόνια. Ἡ ἀγάπη καί ὁ θαυμασμός, πού ἔτρεφε ὅμως ὁ κόσμος πρὸς τό πρόσωπό του καθοδηγοῦσε τούς πιστούς ἀπ' ὅλα τά μέρη τοῦ κόσμου στόν ἥρωα καί μάρτυρα τῆς Ὁρθόδοξίας. Ἐγραφε ἐπιστολές μέ τις ὁποῖες παραινοῦσε καί στήριζε ὅσους ἔμεναν ἀφοσιωμένοι σ' αὐτόν. Ἐστειλε, ἐπίσης, ἱεραποστόλους στά ἄγρια μέρη τῆς Ἀνατολῆς, γιά νά κηρύξουν τό Χριστό.

Ἐπειδή ἡ δράση πού ἀνέπτυξε στήν ἐξορία δέν ἄρесе καθόλου στούς ἐχθρούς του, τόν ἐξόρισαν ἀκόμα πιό μακριά, στήν Πυτιοῦντα. Ἀπό τις κακουχίες τό ἀσθενικό καί ἐξαντλημένο του σῶμα δέν ἄντεξε. Ἐτσι στό παρεκκλήσι τοῦ ἁγίου Βασιλίσκου, ἀφοῦ τό βράδυ πῆρε τή διαβεβαίωση τοῦ μάρτυρα ὅτι «αὔριο θά εἶμαστε μαζί», παρέδωσε τήν ψυχή του στά χέρια τοῦ Θεοῦ. Τά τελευταῖα του λόγια ἦταν: «Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἕνεκεν».

Τριάντα χρόνια ἀργότερα, τό 438 μ.Χ., ἐπί τῆς Βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ Β', ὁ πιστός μαθητής του Πρόκλος, πού ἔγινε πατριάρχης, ἔκανε τήν ἀνακομιδή τῶν λειψάνων του καί τά μετέφερε μέ τιμές στήν Κωνσταντινούπολη.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ὑπῆρξε ἕνας ἀπό τούς μεγαλύτερους Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας, ἐπίγειος ἄγγελος καί οὐράνιος ἄνθρωπος, μέγας φωστήρας, ἀληθινός ποιμένας καί Διδάσκαλος. Ἀγάπησε τό ποίμνιό του καί ἀγωνίστηκε μέχρι θανάτου γιά τήν ἀλήθεια. Διώχθηκε, ἐξορίσθηκε καί πέθανε σάν μάρτυρας τῆς ἀλήθειας. Τό παράδειγμά του εἶθε νά ἐμπνέει ὅλους τούς ποιμένες καί διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας καί νά φωτίζει μέ τίς προσευχές καί τά συγγράμματά του κάθε ἄνθρωπο, πού ἀναζητᾷ τήν ἀλήθεια στό Θεό.

«ΠΗΓΑΙΝΕ ΚΑΙ ΣΥ ΚΑΙ ΚΑΝΕ ΤΟ ΙΔΙΟ»

Ἡ πιό γλυκειά παραβολή μέσα στό Εὐαγγέλιο εἶναι ἡ παραβολή τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτη. Μᾶς ἐξηγεῖ ποιός εἶναι ὁ πλησίον, θέμα πού πρέπει νά μᾶς ἀπασχολεῖ. Οἱ μεγαλύτερες ἐντολές, λέει ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ, εἶναι ν' ἀγαπᾶς τό Θεό μ' ὅλη σου τήν καρδιά καί τόν πλησίον σάν τόν ἑαυτό σου.

Ἐνας ἄνθρωπος ταξίδευε ἀπό τήν Ἱερουσαλήμ πρὸς τήν Ἱεριχώ. Στό δρόμο τοῦ ἐπιτέθηκαν ληστές. Τόν κτύπησαν, τόν γύμνωσαν, τοῦ ἄρπαξαν ὅ,τι εἶχε καί τόν ἄφησαν πληγωμένο καί μισοπεθαμένο στήν ἄκρη τοῦ δρόμου καί ἐξαφανίστηκαν. Ἀπ' ἐκεῖνο τό σημεῖο πέρασαν τρεῖς ἄνθρωποι. Ὁ πρῶτος, ἓνας ἱερέας, τοῦ ἔρριξε μιά ματιά καί προσπέρασε ἀδιάφορος συνεχίζοντας τό δρόμο του. Ὁ δεύτερος, ἓνας λευῖτης, ἀπό τό ὑπηρετικό προσωπικό τοῦ ναοῦ, πλησίασε ἀπό περιέργεια καί ἔφυγε. Ὁ τρίτος, ἦταν ἓνας Σαμαρείτης, ἄνθρωπος ἀπό τή Σαμάρεια πού βρίσκονταν σέ ἔχθρα μέ τήν Ἰουδαία καί μισοῦνταν θανάσιμα μεταξύ τους. Βλέποντάς τον ὁ πληγωμένος σκέφθηκε ὅτι αὐτός τώρα θά μέ ἀποτελειώσει. Ὅμως ὁ Σαμαρείτης, ὄχι μόνο δέν ἔδειξε ἐχθρική διαγωγή, ἀλλά ἔδειξε ἔμπρακτη ἀγάπη. Κατέβηκε ἀπό τό ζῶο του, ἔβγαλε ἀπό τό δισάκι του λάδι καί κρασί πού εἶχε μαζί του, ἔπλυνε τίς πληγές του μέ κρασί καί τίς ἄλειψε μέ λάδι καί τίς ἔδεσε μέ ἐπιδέσμους. Τόν ἀνέβασε στό ζῶο καί τόν μετέφερε στό πανδοχεῖο. Ἐμεινε μαζί του ὅλη νύκτα γιά νά τόν περιποιηθεῖ. Καί τό πρωῖ, ἐπειδή ἔπρεπε νά φύγει, πλήρωσε τόν ἰδιοκτήτη τοῦ πανδοχείου καί τοῦ ἀνέθεσε νά τόν φροντίσει μέχρι νά

γίνει καλά. Καί γιά ὅ,τι ἐπιπλέον ξοδέψει τοῦ εἶπε πῶς θά τόν πληρώσει στό γυρισμό.

Τί σημαίνει ἡ παραβολή αὐτή;

Ὁ ἄνθρωπος, πού ἔπεσε στους ληστές, εἶναι ὁ κάθε ἄνθρωπος καί κατ' ἐπέκταση ὁλόκληρη ἡ ἀνθρωπότητα.

Ληστές εἶναι οἱ δαίμονες καί τά πάθη, πού κακοποιοῦν τόν ἄνθρωπο, τόν κουρελιάζουν καί τόν πετοῦν μισοπεθαμένο. Τοῦ κλέβουν τήν εἰρήνη καί τήν καλωσύνη τῆς ψυχῆς· τόν πληγώνουν βαθείά καί τόν ὀδηγοῦν στόν ψυχικό θάνατο.

Ὁ καλός Σαμαρείτης εἶναι ὁ Χριστός. Πόνεσε πραγματικά τόν πληγωμένο ἄνθρωπο. Ἐσκυψε μέ ἀπέραντη ἀγάπη πάνω στά τραύματά του. Τόν περιποιήθηκε μέ στοργή. Καί ἔκανε τό πᾶν γιά νά τόν ἐπαναφέρει στή ζωή, γιά νά τόν σώσει. Ἐπειδή ἡ ἀνάρρωσή του χρειαζόταν περισσότερο καιρό, τόν ἔφερε στό «Πανδοχεῖο», γιά νά ἐξασφαλισθεῖ πλήρως ἡ θεραπεία του.

Πανδοχεῖο εἶναι ἡ Ἐκκλησία, πού ἀνέλαβε τήν ἀποθεραπεία τοῦ πληγωμένου ἀπό τά πάθη ἀνθρώπου. Γιατί τήν παρομοίωσε μέ πανδοχεῖο; Ἐπειδή δέχεται ὅλους τούς ἀνθρώπους. Τούς ξεκουράζει στήν πορεία τους. Καί κάτω ἀπό τή σκέπη τῆς ὀκουρασμένου στρατοκόπος τῆς ζωῆς βρίσκει ἀνάπαυση καί θαλπωρή.

Ἡ ἀγάπη τοῦ Σαμαρείτη ἦταν: αὐθόρμητη, ἔμπρακτη, ἡρωϊκή, ἀνιδιοτελής καί παγκόσμια. Αὐτές εἶναι οἱ πέντε γραμμές πού συγκροτοῦν τό αἰώνιο πεντάγραμμο τῆς Ἀγάπης.

«Πορεύου καί σύ ποιεῖ ὁμοίως». Δηλαδή: «πήγαινε καί σύ καί κάνε τό ἴδιο».

Αὐτή τήν ἀπάντησιν ἔδωκε ὁ Χριστός σ' ἓνα νομικό, δηλαδή σ' ἓνα δικηγόρο τῆς ἐποχῆς του, πού ἔκανε τόν ἔξυπνο καί προσπάθησε νά μπλέξει τό Χριστό ὑποβάλλοντάς του δύο ἐρωτήσεις: Ἡ πρώτη, τί πρέπει νά κάνω γιά νά κληρονομήσω τήν αἰώνια ζωή; Καί ὁ Χριστός τόν ἀνάγκασε νά ἀπαντήσῃ ὁ ἴδιος καί νά πει: τηρώντας τόν νόμο τῆς ἀγάπης πρός τό Θεό καί πρός τόν πλησίον. Καί γιά νά δικαιολογηθεῖ γιά τήν πρώτη ἐρώτησιν, ἀρπάζεται ἀπό τή λέξη «πλησίον» καί κάνει τή δεύτερη ἐρώτησιν: «καί ποιός εἶναι ὁ πλησίον μου; Καί ὁ Χριστός ἀπαντᾷ μέ τήν παραβολή τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτου. Σ' αὐτή τήν παραβολή δύο κυρίως ἄνθρωποι ζωγραφίζονται. Ὁ ἄνθρωπος πού ἔχει ἀνάγκη καί ὁ ἐλεήμων ἄνθρωπος πού σπεύδει νά βοηθήσῃ.

Πολλές εἰκόνες ἔχουν χρησιμοποιηθεῖ, γιά νά ἐκφράσουν παραστατικότερα τό σκοπό καί τή φύσιν τῆς Ἐκκλησίας. Θά σταθοῦμε σέ δύο, κατά τή διδασκαλία τοῦ μεγάλου φωστήρα καί Διδασκάλου τῆς Ἐκκλησίας ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου:

- 1) Κιβωτός σωτηρίας καί
- 2) Ἰατρεῖον ψυχῶν.

Στήν Παλαιά Διαθήκη ἡ Κιβωτός τοῦ Νῶε συντήρησε τά ζῶα, γιά νά μήν καταστραφοῦν στόν Κατακλυσμό, ἀλλά δέν μπόρεσε νά τά βοηθήσῃ νά γίνουν κάτι καλύτερο. Ἐμπαινε στήν Κιβωτό λιοντάρι καί μετά τό τέλος τοῦ Κατακλυσμοῦ ἔβγαινε καί πάλι λιοντάρι. Ἐμπαινε ἓνα φίδι καί ἔβγαινε πάλι φίδι. Ἐμπαινε ἓνα περιστέρι καί ἔβγαινε πάλι περιστέρι. Ὅτι ἔμπαινε, ἐκεῖνο καί ἔβγαινε.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος κάνοντας μιά σύγκριση ἀνάμεσα στήν Ἐκκλησία-Κιβωτό καί στήν

Κιβωτό του Νῶε λέει: Ἡ Ἐκκλησία εἶναι μιά Κιβωτός, πού σώζει ἀπό τόν κατακλυσμό τῆς ἁμαρτίας. Ἀλλά ὄχι ἀπλῶς σώζει, ἀλλά καί ἀλλάζει. Μπαίνει ἄνθρωπος, πού εἶναι σάν γεράκι, καί βγαίνει περιστέρι. Μπαίνει ἄνθρωπος, πού εἶναι σάν φίδι, καί βγαίνει ἄρνι. Μπαίνει ἄνθρωπος, πού εἶναι σάν λιοντάρι, καί βγαίνει πρόβατο. Γιατί μέσα στήν Ἐκκλησία δέχεται ἀκριβῶς τήν «καλή ἀλλοίωση», τή «σωστή ἀλλοίωση». Καί ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ μεταμορφώνει τή ζωή του. Γι' αὐτό ἡ Ἐκκλησία εἶναι Κιβωτός τῆς σωτηρίας.

Τό πανδοχεῖο τῆς Ἐκκλησίας εἶναι, ἐπίσης κατά τόν ἅγιο Ἰωάννη τό Χρυσόστομο, Ἰατρεῖο, Θεραπευτήριο, Νοσοκομεῖο καί Ἀναρρωτήριο, ὅπου ὁ πληγωμένος, ἀπό τά πάθη καί τίς ἀδυναμίες ἄνθρωπος ἀνακτᾷ τίς δυνάμεις του καί θεραπεύεται. Καί ὅπως στό Νοσοκομεῖο γίνεται μιά πάλη τῆς υἰγείας μέ τήν ἀρρώστεια, ἔτσι καί στό Θεραπευτήριο τῆς Ἐκκλησίας γίνεται μιά πάλη τῆς ἀγιότητος μέ τήν ἁμαρτία. Χρησιμοποιοῦνται τρόποι θεραπείας, διάφορα μέσα καί ποικίλα φάρμακα. Ὁ πιστός τοποθετεῖ τήν ψυχή του κάτω ἀπό τίς διεισδυτικές ἀκτῖνες τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καί μέ τή βοήθεια τοῦ πεπειραμένου πνευματικοῦ καθορίζεται πού ἔχει εἰσδύσει τό μικρόβιο τῆς ἁμαρτίας καί πῶς θά γίνει ἡ καταπολέμησή του. Κάποτε χρησιμοποιεῖται καί τό χειρουργικό νυστέρι (κάποια ποιή) γιά τήν κάθαρση καί ἀποκοπή τοῦ κατεστραμμένου καί ἐπικίνδунου μέλους.

Γίνεται ἀκόμα μιά συνεχῆς τόνωση ὅλων τῶν ὀργανισμῶν, πού εἶναι ἐξαντλημένοι ἀπό τήν αἱμορραγία τῶν τραυμάτων πού δημιουργεῖ ἡ ἁμαρτία. Γίνονται συνεχεῖς μεταγγίσεις αἵματος τοῦ τιμιωτάτου

καί σωστικοῦ Αἵματος τοῦ Κυρίου μέ τό μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας καί Κοινωνίας.

Σ' ἓνα νοσοκομεῖο ἀκόμη, δέν ἀποκλείεται ν' ἀρρωστήσει καί ἓνας γιατρός, μερικοί νοσοκόμοι. Αὐτό δέν πρέπει νά ὀδηγεῖ τούς ἄλλους στήν κατάκριση τοῦ Νοσοκομείου. Καί ἐκεῖνοι πού εἶναι στελέχη τῆς Ἐκκλησίας, μικρά ἢ μεγάλη, δέν ἀποκλείεται νά παρουσιάσουν ἀδυναμίες. Δέν ἐπιτρέπεται τό γεγονός αὐτό νά γίνεται ἀφορμή σχολίων. Ἀντίθετα, μέ πολλή ἀγάπη καί κατανόηση πρέπει νά ἐνδιαφερόμαστε γιά τή βοήθεια καί τή θεραπεία καί ὄχι τή διαπόμπευση τῶν ἀσθενῶν.

Κάποτε, μερικοί τολμηροί ὄρειβάτες, πού προχωροῦσαν πρός τίς κορφές τῶν Ἄλπεων, βρέθηκαν σ' ἓνα κίνδυνο φοβερό. Μιά μεγάλη χιονοστιβάδα κατέβαινε μέ ὄρμη πρός τό μέρος τους. Εὐτυχῶς, τήν κρίσιμη ἐκείνη στιγμή ἦταν κοντά τους ἓνας μέγας βράχος. Ἐσπευσαν νά κρυφτοῦν στό προστατευτικό κοίλωμά του. Σέ λίγο ἡ χιονοστιβάδα πέρασε πάνω ἀπό τήν πέτρα καί συνέχισε τό δρόμο της. Οἱ ὁδοιπόροι μας εἶχαν σωθεῖ. Κάτω ἀπό τή στέρεη ἐκείνη πέτρα εἶχαν βρεῖ τήν προστασία καί τή σωτηρία τους.

Χιονοστιβάδες πολύ πιό ἐπικίνδυνες, τῆς ἀμαρτίας καί τῶν παθῶν, μᾶς βρίσκουν καί μᾶς μέσα στή ζωή. Ἄν μείνουμε στίς δυνάμεις μας θά παρασυρθοῦμε, θά συντριβοῦμε. Κάτω ἀπό τόν ἀκλόνητο βράχο τῆς Ἐκκλησίας μας θά βρίσκουμε πάντοτε ἀσφαλισμένο καταφύγιο. Καί ὄχι μόνο αὐτό ἀλλά καί θεραπευτήριο, στοργική καί πατρική στέγη.

Η ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ ΦΩΤΟΣ

Α'

Κανέναν άγιο άνθρωπο δέν μπορούμε νά τόν επαινέσουμε όπως πρέπει, πόσο μάλλον τήν Υπεραγία Θεοτόκο. Ο άγιος Γρηγόριος ό Παλαμᾶς λέει ότι «έκεῖνος πού προσπαθεῖ νά μιλήσει γιά τήν Παναγία μοιάζει μ' έκεῖνον πού θέλει νά πιάσει τ' άστέρια μέ γυμνά χέρια». Όσο αδύνατο είναι νά πιάσει κανείς τά άστέρια μέ γυμνά χέρια, άλλο τόσο νά μιλήσει γιά τήν Υπεραγία Θεοτόκο.

Η επίγεια ζωή τῆς Παναγίας ἦταν ένας συνεχής καί επίπονος άγώνας ύπακοῆς καί τήρησεως τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ. Τριῶν χρονῶν οἱ γονεῖς της, ό Ίωακείμ καί ἡ Άννα, τήν όδήγησαν στό Ναό γιά νά τήν αφιερώσουν στό Θεό. Η μικρή Μαρία όχι μόνο δέν διαμαρτύροταν αλλά ἔλαμπε από τή χαρά της.

Ἐμεινε στό Ναό δώδεκα όλόκληρα χρόνια. Καί τί ἔκανε όλο αυτό τό διάστημα; Διατηροῦσε καθαρό τόν ἑαυτό της από κάθε μολυσμό ψυχῆς καί σώματος. Πῶς; Μέ ποιό τρόπο; Μέ νηστεία, άγρυπνία, προσευχή καί μελέτη τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. Λέγεται ότι από τίς πολλές μετάνοιες τό ἔδαφος εἶχε βαθουλώσει. Ακόμα ἡ Παναγία καλλιεργοῦσε τήν ψυχή της μέ τίς πνευματικές ἀρετές τῆς ταπεινοφροσύνης, τῆς ἐγκράτειας, τῆς πραότητας, τῆς ὑποχωρητικότητας καί τῆς αγάπης. Ἔτσι διαφυλάχθηκε από κάθε βιοτική μέριμνα, κοσμική όμιλία, σαρκική ἐπιθυμία καί σκότωση, σύγχυση καί ἀπάτη τοῦ κόσμου. Αξιώθηκε νά γίνει δοχεῖο τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Τόση καθαρότητα ἀπόκτησε, ὥστε ό Θεός τήν ἐπέλεξε νά γίνει μητέρα Του. Τῆς ἔδωσε τά δευτερεῖα τῆς Αγίας Τριάδος, τήν ἔκανε «τιμιωτέραν τῶν Χερουβεῖμ καί

ένδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ». Τόσο πολύ τίμησε τίς ἀρετές καί, προπαντός, τήν καθαρότητά της, ὥστε ἔγινε ἀνώτερη ἀπό τούς ἀγίους, τούς ἀγγέλους καί τούς ἀνθρώπους.

Τέτοια παρησία ἀπέκτησε μπροστά στόν Υἱό της, ὥστε αὐτός γιά τό χατήρι της ἐπιτάχυνε τό σχέδιό Του. Καί στό Γάμο τῆς Κανᾶ, ἐνῶ δέν εἶχε φθάσει ἀκόμα ἡ ὥρα τοῦ δημόσιου καί θαυμαστοῦ ἔργου Του («οὐπω ἦκει ἡ ὥρα μου»), ἔκανε τό πρῶτο Του θαῦμα μετατρέποντας τό νερό σέ κρασί.

Ἀπέκτησε μεγάλη χάρη καί μέ τίς μεσιτεῖες της πλῆθος ἀμαρτωλῶν βρῆκαν ἔλεος μπροστά στό Χριστό, μετανόησαν, διορθώθηκαν καί ἐσώθηκαν.

Ἡ ἀληθινή τιμή καί ὁ μεγαλύτερος ἔπαινος τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου εἶναι νά τήν μιμηθοῦμε κατά δύναμη. Καί ἀκόμα νά ἐπικαλούμαστε ὅσο πιό συχνά μπορούμε τίς πρεσβεῖες καί τή μεσιτεία της. Νά τήν παρακαλοῦμε νά μᾶς δυναμώνει στόν ἀγώνα μας, νά γίνεται σκέπη, καταφυγή, παραμυθία καί ἀγαλλίαμά μας.

B'

Ένα γαλλικό περιοδικό μεγάλης κυκλοφορίας είχε ασχοληθεῖ, πρὶν ἀπὸ λίγο καιρό, μὲ τὸ θέμα «ἡ δικτατορία τῆς ὁμορφιάς». Τὸ πῶς δηλαδή οἱ βιομηχανίες ὁμορφιάς καὶ καλλυντικῶν ἐξαπατοῦν γυναῖκες καὶ ἄνδρες στὸ νὰ σπαταλοῦν χρόνο καὶ χρῆμα γιὰ τὴν ἐπιδερμίδα καὶ τὸ σῶμα. Ξεχνώντας τὰ ταλαίπωρα θύματα, αὐτὸ πού ἔλεγε ὁ μέγας φιλόσοφος τῆς ἀρχαιότητος Εὐριπίδης: «Μὴν ὁμορφαίνεις τὴν μορφή σου, ἀλλὰ τὴ ζωὴ σου».

Ἄς δοῦμε πῶς ἀντιμετώπισε τὴν πρόκληση αὐτὴ μιὰ σύγχρονη εὐσεβῆς μητέρα. Ἡ κόρη της, ἀπόφοιτος Λυκείου, πέτυχε στίς Πανελλήνιες ἐξετάσεις καὶ μπῆκε στὸ Πανεπιστήμιο. Ἔτσι, ἐκ τῶν πραγμάτων, ὅπως ἦταν φυσικὸ ἀναγκάστηκε νὰ φύγει ἀπὸ τὸ ὁμορφοχωριὸ της καὶ νὰ ἐγκατασταθεῖ τὴν Ἀθήνα.

Τὴν πρώτη μέρα, ὅπως τακτοποιοῦσε τὰ πράγματά της, διαπίστωσε ὅτι εἶχε ξεχάσει στὸ σπῖτι τὸ καθρεφτάκι της γιὰ νὰ φροντίζει καὶ νὰ καμαρώνει τὴν ὁμορφιά της.

Τηλεφωνεῖ λοιπὸν στὴ μητέρα της μὲ τὴν παράκληση νὰ τὸ βρεῖ καὶ μὲ τὴν πρώτη εὐκαιρία νὰ τῆς τὸ στείλει.

Ἡ μητέρα, γιὰ νὰ βοηθήσει τὸ παιδί της νὰ καταλάβει ὅτι ἀξία στὴ ζωὴ δέν ἔχει ἡ ὁμορφιά, ἀλλὰ ἡ σωστὴ ζωὴ, ἀντὶ γιὰ καθρέφτη, τῆς ἔστειλε μιὰ εἰκόνα τῆς Παναγίας μὲ τὸ ἐξῆς σημείωμα: Αὐτὸ νὰ ἔχεις γιὰ καθρέφτη σου στὴ ζωὴ καὶ ἄλλο καθρέφτη δέν θὰ χρειασθεῖς ποτέ!

Τὸ νὰ κοιταζόμαστε σ' ἓναν καθρέφτη τὸ ἀπαιτεῖ ἡ ἐξωτερικὴ εὐπρέπεια. Πότε ὅμως ἀποτελεῖ ἁμαρτία; Ὅταν φροντίζουμε **μόνο** τὰ «ἔξω» καὶ ἀδιαφοροῦμε γιὰ

τά «μέσα». Όταν περιοριζόμαστε στην εξωτερική όμορφιά και στον καλλωπισμό του σώματος και ἀμελοῦμε τὴν ἐσωτερικὴ ὠραιότητα τῆς ψυχῆς.

Ἡ Ἁγία Γραφή μᾶς λέει γιὰ τὴν Παναγία: «πᾶσα ἡ δόξα τῆς θυγατρὸς τοῦ Βασιλέως ἔσωθεν». Ὅλη ἡ δόξα· ἡ ὀμορφιά· ἡ ὠραιότητα· ὁ πλοῦτος τῆς Παναγίας ἦταν ἀπὸ μέσα, στὴν ψυχὴ της.

Στὶς 8 Σεπτεμβρίου ἡ Ἐκκλησία γιορτάζει τὰ γενέθλια τῆς Παναγίας. Κανενὸς ἄλλου ἁγίου, ἐκτὸς τοῦ Προδρόμου καὶ φυσικά τοῦ Χριστοῦ, δέν γιορτάζουμε τὴ γέννησή του! Γιατί ἄραγε; Ἐπειδὴ δέν ξέρουμε πότε γεννήθηκαν; Ὁχι. Ἀλλὰ διότι μόνο τῶν παραπάνω τριῶν προσώπων ἡ γέννηση ἔχει ἓνα ξεχωριστὸ πνευματικὸ βᾶρος. Ἔτσι ἡ Ἐκκλησία θέλει νὰ μᾶς τονίσει ὅτι ἡ εἴσοδος τους στὸν κόσμον ἀποτελεῖ εὐλογία γιὰ ὅλο τὸ ἀνθρώπινο γένος. Καὶ ἀξίζει τὸν κόπο νὰ μιμεῖται κανένας τὴ ζωὴ τους ἀκόμη ἀπὸ τότε πού ἦσαν μικρὰ παιδιὰ, γιατί ἔζησαν ἁγία ζωὴ.

Ἡ Παναγία σ' ὅλη της τὴ ζωὴ ἀγωνιζόταν νὰ πλουτίσει τὴν καρδιά καὶ τὴν ψυχὴ της μὲ ἀρετές. Ἦξερε νὰ ἀξιολογεῖ τὰ πράγματα σωστά! Ἦξερε ὅτι ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἐξωτερικά -ὀμορφιά, πλοῦτο πού ἐντυπωσιάζουν καὶ εἶναι παροδικά, ὑπάρχουν καὶ τὰ ἐσωτερικά -καλωσύνη, ταπείνωση, ἀγάπη, πού κάνουν ἐντύπωση στό Χριστό καὶ εἶναι μόνιμα καὶ αἰώνια.

Γιὰ τίς μεγάλες ἀρετές της ἡ Παναγία ἀξιώθηκε νὰ γίνεи Μητέρα τοῦ Θεοῦ· νὰ φέρει στὸν κόσμον τὸν προαιώνιο Υἱὸ τοῦ Θεοῦ.

Εἶναι διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας ὅτι ἡ Παναγία σ' ὅλη της τὴ ζωὴ δέν ἀμάρτησε ποτέ! Οὔτε μὲ λόγια· οὔτε μὲ ἔργα· οὔτε μὲ σκέψεις! Δέν ἐπέτρεψε

ποτέ στόν ἑαυτό της νά παρασυρθεῖ στό κακό· νά λυπήσει τό Θεό.

Ἔκανε ἕνα τέτοιο πνευματικό ἀγώνα γιά τή ψυχή της, πού ξεπερνάει κάθε ἀνθρώπινη διάνοια.

Ἄν ἡ Μητέρα τοῦ Θεοῦ, πού εἶχε ὅλες τίς ἀρετές, δέν ἀμελοῦσε ἀλλά ἀγωνιζόταν μέ τόση ὑπερβολή γιά τήν ψυχή της, τί νά ποῦμε ἐμεῖς οἱ ἁμαρτωλοί; Καί ἡ Μητέρα τοῦ Θεοῦ, ἔγινε καί γιά μᾶς Μητέρα, κατά χάριν Μητέρα.

Τί σημαίνει μητέρα; Ἄνθρωπος γεμάτος καλωσύνη, στοργή, τρυφερότητα, κατανόηση γιά τά παιδιά του, ὅσο ἁμαρτωλά καί ἀδύναμα κι ἂν εἶναι.

Λένε οἱ πατέρες: Εἶναι μακάριος, καλότυχος καί εὐτυχισμένος ὁ ἄνθρωπος, πού ἐπικαλεῖται τήν Παναγία, γιατί δέν εἶναι δυνατό νά μένει χωρίς ἀπάντηση καί βοήθεια. ΠΟΤΕ! Στό βιβλίο «Ἀμαρτωλῶν Σωτηρία» εἶναι γραμμένη ἡ ἐξῆς ἱστορία:

Ἕνας νεαρός στρατιώτης ζοῦσε ἄτακτη ζωή, ἀλλά ἀγαποῦσε τήν Παναγία καί τήν παρακαλοῦσε συχνά νά τόν βοηθάει.

Μιά μέρα, πού κατάκοπος καί πεινασμένος μετά ἀπό δύσκολες στρατιωτικές ἀσκήσεις βρισκόταν μόνος σ' ἕνα ἄγριο μέρος, παρουσιάστηκε μπροστά του ἡ Παναγία. Κρατοῦσε στά χέρια της ἕνα πιάτο καλό φαγητό καί ἕνα κανάτι μέ νερό καί τόν προέτρεπε νά τά πάρει. Ἀλλά τί κριμα! Ὅσο λαχταροῦσε τό ζεστό φαγητό καί τό δροσερό νερό, τόσο ἀηδίαζε ἀπό τό πιάτο καί τό κανάτι! Τόσο ἦταν βρώμικα καί λερωμένα!

-Ποιά εἶσαι; ρώτησε δειλά ὁ ὁ νεαρός.

-Εἶμαι ἡ Παναγία, τοῦ ἀπάντησε. Ἄκουσα τίς προσευχές σου καί ἤρθα.

-Καί πῶς Παναγία Δέσποινά μου, νά μπορέσω νά φάω ἀπό τόσο βρώμικα σκεύη;

-Ἐγώ παιδί μου, ἀπάντησε ἡ Παναγία, πῶς θέλεις νά ἀκούω τίς προσευχές σου πού βγαίνουν ἀπό μιά τόσο βρώμικη καρδιά. Καί λέγοντας αὐτά ἡ Θεοτόκος ἐξαφανίστηκε. Καί ὁ νεαρός ἔπεσε σέ βαθειά περισυλλογή καί σκεπτόταν τά λάθη ἔκανε στή ζωή του.

Μήπως εἶναι πολυτιμότερη ἡ καθαρή καρδιά, πού ζητάει ἡ Παναγία, ἀπό πολλά θεωρούμενα ἀγαθά; Μήπως εἶναι χίλιες φορές προτιμότερο νά ἔχουμε γιά καθρέφτη τήν Παναγία καί τή ζωή Της, γιά νά ἀποκτήσουμε καί ἐμεῖς καθαρή καρδιά, πού ὁμορφαίνει τή ζωή, παρὰ νά προσπαθοῦμε νά ὁμορφαίνουμε τόν «ἐξωτερικό» ἄνθρωπο, πού κάποια μέρα θά παύσει νά ὑπάρχει;

Στά Φάρασα τῆς Καππαδοκίας, ἐπάνω σ' ἓνα βράχο, μέσα σέ μιά σπηλιά ἦταν ἓνα ξωκλήσι τῆς Παναγίας. Οἱ Φαρασιῶτες εἶχαν προεκτείνει πρὸς τά ἔξω τοῦ βράχου σανιδένιο ἐξώστη γιά εὐρυχωρία. Γιά νά φθάσουν μέχρι ἐκεῖ ἔπρεπε νά ἀνέβουν σαράντα σκαλοπάτια, σκαλιστά στό βράχο, καί ἄλλα ἑκατόν εἴκοσι πού ἦταν φτιαγμένα μέ σανίδες. Σ' αὐτό λοιπόν τό ξωκλήσι εἶχε πάει νά λειτουργήσει ὁ Πατήρ Ἀρσένιος μαζί μέ τόν ψάλτη του τόν Πρόδρομο.

Ὅταν τελείωσε ἡ Θεία Λειτουργία, ὁ Πατήρ βγῆκε στόν ἐξώστη. Ἐκεῖ πού ἀκουμποῦσε, ὑποχώρησε μιά σανίδα καί ἔπεσε κάτω στόν γκρεμό.

Ἐνας γεωργός, πού εἶδε ἀπό ἀπέναντι τή σκηνή αὐτή, ἄφησε τά βόδια του στό ζυγό καί ἔτρεξε, γιά νά περισυλλέξει τό σκορπισμένο του κορμί, ὅπως νόμιζε.

Ὁ Πρόδρομος δέν εἶχε καταλάβει τίποτε, γιατί ἦταν μέσα στόν ναό καί τόν συγύριζε. Ὅταν λοιπόν

ἔφθασε ὁ γεωργός κάτω στόν γκρεμό, εἶδε τό κορμί τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου ὀλόκληρο, ἀλλά ἀκίνητο, καί πῆγε νά τό πιάσει. Ὁ π. Ἀρσένιος ὅμως εἶπε στό γεωργό: «μή μ' ἀγγίζεις, δέν ἔχω τίποτε».

Ἔμενε ἀκίνητος ὁ παππούλης, ὄχι γιατί εἶχε χτυπήσει, ἀλλά ἀπό μεγάλη συγκίνηση, διότι τήν ὥρα πού ἔπεφτε ἐμφανίστηκε μία Γυναίκα καί τόν κατέβασε στόν γκρεμό στήν ἀγκαλιά της. Εἶχε νοιώσει ὅπως ἔλεγε, ἐκείνη τήν ὥρα, σάν νά ἦταν μωρό παιδί στή ἀγκαλιά τῆς μητέρας του. Σηκώθηκε, λοιπόν, μετά ἀπό τήν συγκίνηση ἐκείνη καί κατευθύνθηκε πρὸς τήν ἐκκλησία ἀνεβαίνοντας καί τά ἑκατόν ἐξῆντα σκαλοπάτια, πού μόνο αὐτά συμπλήρωναν πενήντα μέτρα ὕψος. Διηγήθηκε ὅ,τι εἶχε γίνει στόν Πρόδρομο, ὁ ὁποῖος ἀφοσιωμένος στό συγύρισμα τοῦ ναοῦ δέν εἶχε καταλάβει τίποτε. Ὁ γεωργός ὡς αὐτόπτης μάρτυς τοῦ θαύματος πῆγε στά Φάρασα καί τό ὁμολογοῦσε.

Ἔνας σοφός λέει: Ἄν θέλεις νά γίνεις ἀληθινά ὠραῖος φρόντισε νά στέκεσαι κάθε μέρα 5' μπροστά στόν καθρέφτη, 10' μπροστά στόν ἑαυτό σου καί 15' μπροστά στό Θεό.

Ἄς παρακαλέσουμε τήν Παναγία νά μᾶς φωτίσει νά καταλάβουμε πόση ἀξία ἔχει γιά τήν μελλοντική μας ἀποκατάσταση ὁ ἀγώνας γιά τό καλό, τήν ἀρετή καί τήν ψυχή μας.

ΧΡΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΔΡΟΜΗΣ ΣΤΗ ΡΩΣΙΑ

Ἡ ἐνορία τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου Πρέβεζας διοργάνωσε δεκαήμερη, προσκυνηματική ἐκδρομή στή Ρωσία ἀπό τίς 18/8 μέχρι τίς 27/8/2016. Συμμετείχαν τριάντα ὀκτώ ἄτομα μέ ὑπεύθυνο διοργάνωσης τόν ἐφημέριο τοῦ Ναοῦ, Πανοσ. Ἀρχιμ. π. Ἰωήλ.

Ἀξιωθήκαμε νά πραγματοποιήσουμε ἕνα ὄνειρο ζωῆς. Τό πανόραμα τῆς Ρωσίας ἦταν μιά μαγεία. Τί νά πρωτοθαυμάσουμε καί τί νά πρωτοθυμηθοῦμε!... Ὅσο περνᾶνε οἱ μέρες τόσο περισσότερο συνειδητοποιοῦμε τήν ἀξία καί τή σπουδαιότητα αὐτοῦ τοῦ ταξιδιοῦ.

Ἡ Ρωσία εἶναι μιά ὁμορφη, γοητευτική καί δροσερή χώρα μέ ἕνα εὐγενικό λαό, μέ βαθιά πίστη καί εὐλάβεια στόν ἀληθινό Θεό. Εἶναι χώρα ἐπίπεδη, πολύ καθαρή, μέ πλούσια βλάστηση, ἀτελείωτα δάση, μέ πανύψηλα δένδρα (ἔλατα, πεῦκα, σημίδες, φλαμουριές), διάφορα φυτά καί ποτάμια, πού τίς προσδίδουν μεγαλοπρέπεια καί ἀρχοντιά.

Ὁ Μεγάλος ἡγεμόνας Βλαδίμηρος, πού βασίλευε στά τέλη τοῦ 10ου αἰώνα στήν πόλη τοῦ Κιέβου τῆς Ρωσίας, ἔστειλε ἀντιπροσώπους σέ διάφορες χῶρες, νά μελετήσουν τήν λατρεία τους καί νά δοῦν, πῶς τιμοῦν τόν Θεό. Προκειμένου νά ἀποφασίσει, ποιά θρησκεία ἔπρεπε νά ἀκολουθήσει.

Οἱ ἀπεσταλμένοι του πῆγαν καί στήν Κωνσταντινούπολη. Ἐκεῖ παρακολούθησαν τήν Θεία Λειτουργία στόν Ναό τῆς Ἁγίας Σοφίας. Καί συγκλονισμένοι ὁμολόγησαν:

-Δέν ξέραμε, ἂν βρισκόμαστε στόν οὐρανό ἢ στή γῆ.

Αυτό ήταν! Ο Βλαδίμηρος ἐπείσθη γιά τήν ἀλήθεια καί τήν μοναδικότητα τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως. Γιατί σωστή πίστη ἐκφράζεται μέ τή σωστή λατρεία. Καί ἐβαπτίσθη ὁ ἴδιος καί ὁ λαός του.

Ἐπισκεφθήκαμε τίς δύο μεγάλες πόλεις, τήν Ἁγία Πετρούπολη καί τή Μόσχα, καθώς ἐπίσης καί δύο ἐπαρχιακές, γραφικές πόλεις τό Σουσδάλ καί τό Ντιβέγιεβο μέ συγκεκριμένους προορισμούς.

Ἡ Ἁγία Πετρούπολη εἶναι ἡ δεύτερη μεγαλύτερη πόλη καί πολιτιστική πρωτεύουσα τῆς Ρωσίας, τήν ὁποία ἴδρυσεν στίς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ Νέβα, τό 1703, ὁ Μέγας Πέτρος καί ἀποτέλεσε τή λαμπρή πρωτεύουσα τῆς Αὐτοκρατορίας. Βρίσκεται βορειοδυτικά τῆς Ρωσίας ἀπέναντι ἀπό τή Φιλανδία, ἐκεῖ πού ὁ ποταμός Νέβας ἐκβάλλει στή Βαλτική θάλασσα. Εἶναι «ἓνα παράθυρο τῆς Ρωσίας στήν Εὐρώπη» μέ πληθυσμό 5.000.000 κατοίκους. Εἶναι μιά πόλη μέ κήπους, πάρκα, πλατιές λεωφόρους, σκαλιστές γέφυρες, ἀγάλματα καί μνημεῖα, μεγαλοπρεπῆ παλάτια, ἐπιβλητικούς ναούς καί ὁμορφα δημόσια κτίρια ρυθμοῦ μπαρόκ καί νεοκλασικά, ἔργα Γάλλων, Ἰταλῶν καί Ἰσπανῶν ἀρχιτεκτόνων· ἐκτείνονται κατά μῆκος τῶν πολυ-ἀριθμῶν καναλιῶν πού τήν διαρρέουν δίνοντάς της τό προσωνύμιο «Βενετία τοῦ Βορρᾶ» καί «Πόλη τῶν 300 γεφυρῶν». Δίκαια τῆς ἔχουν προσδώσει τόν τίτλο τῆ ὁμορφότερης πόλης τῆς Βόρειας Εὐρώπης. Ἡ UNESCO ἔχει ἀνακηρύξει ὁλόκληρο τό κέντρο καί πολλά προάστια της ὡς Μνημεῖο Παγκόσμιας Κληρονομιάς.

Χαρακτηριστικό τῆς πόλης εἶναι οἱ «λευκές νύχτες» τοῦ Καλοκαιριοῦ, πού ὁ οὐρανός φαίνεται νά μή σκοτεινιάζει, ἐξαιτίας τῆς γεωγραφικῆς τῆς θέσης.

Ἐπισκεφθήκαμε τόν καθεδρικό ναό τῆς Παναγίας

τοῦ Καζάν, πού ἐξωτερικά θυμίζει τόν «Παρθενῶνα», καί εἶναι τό Μνημεῖο τῆς Νίκης τοῦ Μεγάλου Πέτρου ἐνάντια στό Σουηδικό Στρατό, ἐπίσης τό Φρούριο Πέτρου καί Παύλου ὅπου ἔχουν ταφεῖ τά σώματα τῶν τελευταίων Τσάρων, ἀπό τόν Μ. Πέτρο καί μετά, καθώς καί τοῦ τελευταίου Τσάρου Νικολάου τοῦ Β' καί τῆς οἰκογένειάς του. Ἐπισκεφθήκαμε τή Λαύρα τοῦ Ἁγίου Ἀλεξάνδρου Νιέφσκι, ὅπου εἶναι καί οἱ τάφοι τοῦ Τσαϊκόφσκυ καί τοῦ Ντοστογιέφσκυ, τό Μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κροστάνδης καί τό Νεκροταφεῖο ὅπου προσκυνήσαμε τόν λείψανο τῆς Ἁγίας Ξένης τῆς διά Χριστόν σαλῆς. Ξεναγηθήκαμε στά Χειμερινά ἀνάκτορα, στό παγκοσμίως διάσημο Ἑρμιτάζ, ἓνα σύμπλεγμα πέντε κτιρίων, πού εἶναι καί τό δεύτερο μεγαλύτερο μουσεῖο στόν κόσμο, μετά τοῦ Λούβρου τῆς Γαλλίας, μέ ἑκατομμύρια ἐκθέματα ἀνυπολόγιστης ἱστορικῆς καί καλλιτεχνικῆς ἀξίας πού φιλοξενοῦνται, ἰδιοφυῶς κατανεμημένα, στίς ἐντυπωσιακές αἴθουσες τῶν πρώην παλατιῶν. Τά πρώτα ἐκθέματα τοῦ Μουσείου ἀποκτήθηκαν τόν 18ο αἰώνα ἀπό τήν Αἰκατερίνη τή Μεγάλη. Ἀφοῦ προσκυνήσαμε στόν καθεδρικό Ναό τοῦ Ἁγίου Ἰσαάκ, ὀλοκληρώσαμε τήν ξενάγηση μέ βραδινή κρουαζιέρα στό Νέβα καί ἀναχωρήσαμε γιά τή Μόσχα.

Ἡ Μόσχα εἶναι ἡ μεγαλύτερη πόλη τῆς Ρωσίας καί τῆς Εὐρώπης, σημερινή πρωτεύουσα τῆς χώρας, μέ πληθυσμό 15.000.000 καί ἡ τρίτη μεγαλύτερη πόλη στόν Κόσμο μετά τό Τόκυο καί τή Νέα Ὦρκη. Βρίσκεται στό δυτικό μέρος, στίς ὄχθες τοῦ παραποτάμου Μόσχοβα τοῦ ποταμοῦ Βόλγα, ἀπ' ὅπου πῆρε καί τό ὄνομά της. Εἶναι ἀπό τά μεγαλύτερα διοικητικά, πολιτιστικά, συγκοινωνιακά καί βιομηχανικά κέντρα τῆς χώρας.

Διαθέτει δύο μεγάλα Πανεπιστήμια τὰ περίφημο Λομονόσοφ καί Λουμούμπα καί ἄλλα πολλά Ἴνστιτούτα καί ἐκπαιδευτικά ἰδρύματα, πάμπολλες σιδηροδρομικές καί ὀδικές γραμμές, καθώς καί τέσσερα ἀεροδρόμια.

Σημεῖο ἀναφορᾶς στήν καρδιά τῆς πόλης ἀποτελοῦν τό κτιριακό συγκρότημα τοῦ Κρεμλίνου, ἡ Κόκκινη Πλατεία καί ὁ Ναός τοῦ Ἁγίου Βασιλείου.

Παρακολουθήσαμε τήν Κυριακάτικη Λειτουργία στό μεγαλοπρεπέστατο ναό τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ μέ τό χρυσό τροῦλλο, ὁ ὁποῖος ἀρχικά κτίσθηκε σάν μνημεῖο τῆς Νίκης κατά τοῦ Ναπολέοντος Βοναπάρτη, καί εἶναι ἐξαιρετικά ὁμορφο καί ἀληθινό ἔργο τέχνης. Αὐτό πού χρειάστηκε 45 χρόνια γιά νά χτισθεῖ καταστράφηκε μέσα σέ μία μόνο μέρα. Τόν ἀνατίναξαν οἱ Σοβιετικοί (τήν ἐποχή τοῦ Χρουτσώφ 1960) καί κατασκεύασαν στή θέση του μιά ἀπό τίς μεγαλύτερες πισίνες στόν κόσμο. Τελικά ἀνοικοδομήθηκε ὁ σημερινός ναός μέσα σέ τέσσερα χρόνια πρός μεγάλη ἱκανοποίηση τῶν ὀρθοδόξων Ρώσων, οἱ ὁποῖοι ἀπέκτησαν ξανά αὐτό πού μέ πόνο ψυχῆς τόσες δεκαετίες εἶχαν στερηθεῖ. Ὁ ὄγκος, ἡ μεγαλοπρέπεια, οἱ τοιχογραφίες καί τὰ ἀκριβὰ ὑλικά στό ἐσωτερικό προκαλοῦν μεγάλη ἐντύπωση καί θαυμασμό.

Ἀκολουθῶς, ξεναγηθήκαμε στό ἐντυπωσιακό συγκρότημα τοῦ Κρεμλίνου (πού σημαίνει κάστρο, φρούριο, ἀκρόπολη), ὅπου βρίσκονται οἱ μεγαλύτερες ἐκκλησίες τοῦ 15ου αἰώνα, τό καμπαναριό τοῦ Ἰβάν τοῦ Τρομεροῦ, οἱ ἐκκλησίες Μπλακοβεσένσκι, Οὐσπένσκι καί τό Μέγαρο τῶν Συνεδρίων, ἡ κεντρική πλατεία τῆς Μόσχας καί ὅλης τῆς Ρωσίας πού ὀνομάζεται Κόκκινη Πλατεία. Ἔχει μῆκος γύρω στά 330 μέτρα καί 70 μέτρα

πλάτος. Στά σύγχρονα ρωσικά ή λέξη «κόκκινος» σημαίνει «όμορφος» δηλαδή ή «Όμορφη Πλατεία». Τέλος έγινε περιήγηση στό έσωτερικό του καθεδρικού Ναου του Αγίου Βασιλείου που αποτελείται από έννέα παρεκκλήσια και έχει έννέα κρεμμυδόσχημους τρούλλους.

Έπισκεφθήκαμε την Μονή Πορκόφσκι, όπου και προσκυνήσαμε τον τάφο και τό λείψανο της νεοφανούς αγίας Ματρόνας της άόμματης, τή Μονή των Παρθένων στό Νοβοντιεβίτσι, όπου φυλάσσεται ή θαυματουργική εικόνα της Παναγίας Όδηγήτριας του Σμολένσκ και ακολούθησε περιήγηση στην γνωστή έμπορική όδό Άρπάτ.

Αναχωρήσαμε από τή Μόσχα για τό Σούσδαλ. Είχαμε την ευκαιρία νά δοῦμε τά ξύλινα σπίτια και τό μονότονο τοπίο ίσιου δρόμου και δασών της Ρωσικής υπαίθρου. Σταματήσαμε στην ιστορική Μονή της Αγίας Τριάδος και Αγίου Σεργίου του Ραντονέζ στην πόλη Σεργεΐ Ποσάντ. Θαυμάσαμε τίς τοιχογραφίες του Ναου, φιλοτεχνημένες από τον Άντρέϊ Ρουμπλιώφ, τον μεγαλύτερο άγιογράφο του 14ου αιώνα, προσκυνήσαμε στό ναό της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, έπισκεφθήκαμε την Τράπεζα της Μονής (Τραπεζαρία) και προσκυνήσαμε τό λείψανο του αγίου Μαξίμου του Γραϊκού. Στό Σούσδαλ έπισκεφθήκαμε τό Κρεμλίνο της πόλης, τό ναό της Γεννήσεως του Χριστου, όπου προσκυνήσαμε τή λάρνακα μέ τά λείψανα του Αγίου Άρσενίου Έλασσόνος, τό περίφημο μοναστήρι Efimiesky, τον καθεδρικό ναό Preobrazhensky, την εκκλησία της Παρακλήσεως του Αγίου Vladimir Bogolubono δίπλα δίπλα σ' ένα ποτάμι. Αναχωρήσαμε για τό Ντιβέγιεβο μέσα από την περιοχή Μούρομ, όπου

προσκυνήσαμε στήν Ἱερά Μονή τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τὰ λείψανα τῶν ἁγίων Πέτρου καί Φεβρωνίας.

Ὁ ἐπόμενος προορισμός ἦταν ἡ Γυναικεία Ἱερά Μονή τοῦ Ἁγίου Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ, τοῦ ὁποίου προσκυνήσαμε τὰ λείψανα, τό Σταυρό καί τό τσεκούρι του. Ἐπίσης προσκυνήσαμε στό Καθολικό τῆς Μονῆς πού εἶναι ἀφιερωμένο στήν Ἁγία Τριάδα, περπατήσαμε τό μονοπάτι τῆς Θεοτόκου προσευχόμενοι στήν Παναγία καί πήραμε Ἀγίασμα ἀπό τήν Πηγγή τοῦ Ἁγίου. Ἐπιστρέψαμε στό Σούσδαλ. Ἐπισκεφθήκαμε στήν πόλη Βλαδημίρ τή Χρυσή Πύλη. Προσκυνήσαμε στόν Καθεδρικό Ναό τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, μέ τή θαυμαστή ντόπια ἀρχιτεκτονική, καί στόν Ἱερό Ναό τοῦ Μεγαλομάρτυρα Δημητρίου, πού κτίσθηκε τό 1197 καί ἀναχωρήσαμε γιά τή Μόσχα. Ἀποκορύφωμα τῆς τελευταίας μέρας ἦταν περιήγηση μέ τό λεωφορεῖο ἀρχικά στούς κεντρικότερους δρόμους τῆς Μόσχας καί στή συνέχεια ἦταν ἡ κρουαζιέρα στό Μόσχοβα ἀπ' ὅπου εἶδαμε καί ἀπό τή θάλασσα γιά τελευταία φορά: τό Κρεμλίνο, τόν Ναό τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, Νοσοκομεῖα, Πανεπιστήμια, Ἰδρύματα, ἐπιβλητικά κτίρια καί ἀνάμεσά τους τίς ἑπτά «τουῖρτες» ἢ «ἀδελφές τοῦ Στάλιν», καθώς καί σύγχρονους οὐρανοξύστες τῆς Μόσχας. Τέλος κατευθυνθήκαμε στό ἀεροδρόμιο ἀπ' ὅπου ἐπιστρέψαμε στήν Ἀθήνα καί ἀπ' ἐκεῖ στήν Πρέβεζα.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	
ΠΑΛΛΗΚΑΡΙ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.....	
ΚΑΛΟΝΗ ΚΑΙ ΚΛΕΟΣ.....	
«ΖΩΟΔΟΧΟΣ ΠΗΓΗ».....	
ΕΚΛΕΚΤΗ ΝΥΜΦΗ ΧΡΙΣΤΟΥ.....	
ΟΡΓΑΝΟ ΔΟΞΟΛΟΓΙΑΣ.....	
«ΑΡΑΤΕ ΠΥΛΑΣ».....	
Γ' ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ Ή	
ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ.....	
Η ΧΑΡΑ ΤΗΣ ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗΣ.....	
Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΣΠΟΡΑ.....	
ΦΛΟΓΕΡΟΣ ΚΗΡΥΚΑΣ ΚΑΙ ΔΑΣΚΑΛΟΣ.....	
ΛΟΓΟΣ ΣΤΟ ΤΕΤΡΑΕΤΕΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΤΟΥ	
ΜΑΚΑΡΙΣΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΜΕΛΕΤΙΟΥ	
ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΕΠΙΔΗΜΙΑ.....	
ΚΟΛΟΣΣΟΣ ΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΑΓΙΟΤΗΤΑΣ.....	
«ΠΗΓΑΙΝΕ ΚΑΙ ΣΥ ΚΑΙ ΚΑΝΕ ΤΟ ΙΔΙΟ».....	
Η ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ ΦΩΤΟΣ.....	
ΧΡΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΗΣ	
ΕΚΔΡΟΜΗΣ ΣΤΗ ΡΩΣΙΑ.....	

{Στή σελίδα πρίν τίς διαφημήσεις τῶν βιβλίων, πού παρακαλῶ νά εἶναι ἐγχρωμες, ἐπιθυμῶ νά ἀναγραφεῖ:]

Ἄρ. λογ/σμοῦ

**Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νεκταρίου Πρέβεζας
ΕΘΝΙΚΗ ΠΡΕΒΕΖΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΡΕΒΕΖΑΣ
448/29700077**

**IBAN: GR 18 0110 4480 0000 4482 9700 077
ΚΩΔ. SWIFT ΤΡΑΠΕΖΑΣ – BIC ETHNGRAA**

**Παρακαλοῦμε νά μᾶς ἐνημερώνετε γιά τήν
κατάθεση.**

**Ἄρ. κιν.: 6986079799 (π. Ἰωήλ)
6993746387 (κ. Κακιούζης)**

Στίς «ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Ι. ΝΑΟΥ ΑΓ. ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ»
πού παρακαλῶ νά εἶναι **ΕΓΧΡΩΜΕΣ**}

**Α' ΒΙΒΛΙΟ: ΤΟ ΖΩΝΤΑΝΟ ΝΕΡΟ «Ἵδωρ ζῶν»
Πρέβεζα 2013, € 5,00 (ΕΞΑΝΤΛΗΘΗΚΕ)**

**Β' ΒΙΒΛΙΟ: Ο ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ
Πρέβεζα 2014, € 5,00**

**Γ' ΒΙΒΛΙΟ: ΤΟ ΨΩΜΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ «Ἄρτος Ζωῆς»
Πρέβεζα 2015, € 5,00**

**Δ' ΒΙΒΛΙΟ: ΦΩΣ, ΑΛΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ...
Πρέβεζα 2016, € 5,00**

**Ε' ΒΙΒΛΙΟ: ΕΛΠΙΔΑ, ΧΑΡΑ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗ
Πρέβεζα 2017, € 5,00**

[Τά ὑπόλοιπα τῶν διαφημῆσεων τῶν βιβλίων
παραμένουν τά ἴδια ὅπως καί στό «**ΕΛΠΙΔΑ, ΧΑΡΑ ΚΑΙ
ΑΓΑΠΗ**» ΕΓΧΡΩΜΑ]

**[ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
για τό Δ' ΒΙΒΛΙΟ «ΦΩΣ, ΑΛΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ...»]**

Ἄν οἱ σωματικές αἰσθήσεις μας εἶναι ἀναγκαῖες γιά τήν ἀπόκτηση ἐμπειρίας τοῦ περιβάλλοντος ὑλικοῦ κόσμου, πολύ πιό ἀναγκαῖο εἶναι ἐκεῖνο τό Φῶς, πού δέ μεταβάλλεται, δέν ἀλλοιώνεται καί δέ σβήνει ποτέ καί δέν εἶναι ἄλλο ἀπό τόν ἴδιο τό Χριστό μας, πού φωτίζει καί ἀγιάζει κάθε ἄνθρωπο πού ἔρχεται στόν κόσμο καί πιστεύει σέ Αὐτόν.

Ὁδηγούμενος κάποτε ὁ Ἰησοῦς στό Πραιτώριο ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου, ρωτήθηκε ἀπό αὐτόν ἄν εἶναι βασιλεύς, ὅπως εἰρωνικά τόν ἀποκαλοῦσαν οἱ Ἰουδαῖοι. Καί ἀπάντησε: «Ἦλθα στόν κόσμο γιά νά μαρτυρήσω τήν ἀλήθεια». Καί ξαναρωτᾷ ὁ Πιλάτος: «Τί εἶναι ἀλήθεια»; Ἀδυνατοῦσε νά κατανοήσει ὁ Πιλάτος ὅτι ἡ ἀλήθεια εἶναι τό ἴδιο τό Θεανδρικό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ.

Φῶς καί Ἀλήθεια ὀδηγοῦν στήν ὄντως ζωή τήν αἰώνια καί ἀτελεύτητη Βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Τό πόνημα αὐτό περιέχει σειρά ἄρθρων καί ὁμιλιῶν, πού ἀνοίγουν τό δρόμο πρὸς τό Φῶς καί τήν Ἀλήθεια δηλ. τόν ἴδιο τό Σεσαρκωμένο Λόγο. Τά ἔσοδα ἀπό τήν πώλησή του θά ἐνισχύσουν τήν προσπάθεια ἀνεγέρσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νεκταρίου Πρέβεζας.